

Nr. 16 - September 1992
4e jaargang
Verschijnt 4x per jaar
Prijs per stuk Hfl 5,-

LIMBURGS SCHUTTERSTIJDSCHRIFT

LAARZEN LAARZEN LA
 SCHOENEN SCHOENEN
 BATONS BATONS BATC
 POMPONS POMPON
 UNIFORMSCHOENEN
 DANSSCHOENEN DAN
 HISTORISCHE-SCHOEN
 INSTEPSCHOENEN IN
 OVERSCHOENEN OV
 HANDSCHOENEN HANT
 OPERA-OPERETTE-SCI
 TONEELSCHOENEN

VAN BEERS B.V.
 SCHOENFABRIEK
 Mgr. Volkerstr. 33, 5171 JM Kaatsheuvel
 Tel.: 04167-72254, b.g.g. 76548
 België, BRD, 00-31 4167-72254

Jubilee!

PLUIMEN EN VEREN

Rechtstreeks van de fabriek tegen speciale prijzen voor verenigingen.

Vraag vrijblijvend inlichtingen, wij bezoeken U of wij nodigen U uit.

JUBILEE

Zandstraat 5, 3650 Maasmechelen
 Telefoon 011/657349 of 011/760306
 Fax 011/657122

JANFRÉ

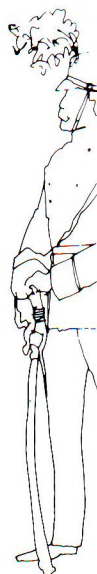
Voornaamste punten waar u op let bij aanschaf van nieuwe uniformen:

- *Goede kwaliteit
- *Korrekte pasvorm
- *Vlotte levering
- *Betaalbare prijs
- *Behoud van pasvorm
- *Snelle nalevering
- *Uitgebreide service

Dit maken wij voor U.
 Vraag vrijblijvend offerte.
 Maak een afspraak.

**uniformen-
 petten-
 uitmonsteringen**

BRUSSELSESTRAAT 124
 6211 PH MAASTRICHT
 TELEFOON 043-217712

**HONGER
 IN AFRIKA**

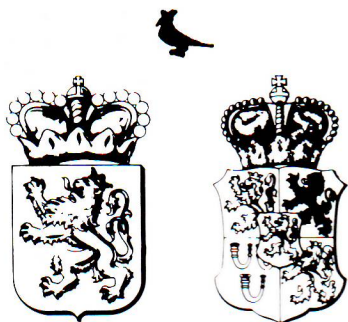
KERKEN HELPEN NÚ

giro Utrecht 107

Het 'Limburgs Schutterstijdschrift'

Het Limburgs Schutterstijdschrift is een uitgave door en onder auspiciën van de stichting Steun Aan het Schutters- en gildewezen in de beide Limburgen (S.A.S.).

Abonnementen

Het Limburgs Schutterstijdschrift verschijnt 4x per jaar. Abonnementprijs Hfl 20,-/BF 385 per jaar bij vooruitbetaling. Losse nummers à Hfl 5,-/BF 95 excl. Hfl 3,-/BF 60 verzendkosten.

Bankrelaties

Nederland: Rabobank Heythuysen, rekeningnummer 12.22.15.125 Postgironummer 2878343
België: Gemeentekrediet van België Agentschap Hechtel, rekeningnr. 068-2059877-12.

Redactie

Drs. Jan Gerits - Eksel
Drs. Jos Gerits - Spaubeek
Piet Hermans - Weert
Wim Pijpers - Heythuysen
Werner Smet - Kinrooi
Drs. Jean Walraven - Roermond.

Redactie-adres

Brouwerslaan 25
6093 GG Heythuysen.

Druk

Drukkerij Limburgsche Post
Heerstraat Noord 69, Beegden.

Advertentie-acquisitie

Meertens Media
Bieslanderweg 128
6213 AM Maastricht
Tel. 043-250445.

Voorbehoud

Plaatsing van een artikel in dit tijdschrift houdt niet in, dat de inzichten van de schrijver worden gedeeld door de redactie. Bij overname van artikelen is bronvermelding vereist.

BESTE SCHUTTERS-VRIENDEN,

Een schutterij is een zelfstandige vereniging. Wat mij betreft moet dat ook zo blijven. Zelfstandig betekent ook dat de schutterij haar eigen problemen in principe zelf oplost.

Toch haalt elk jaar wel een van onze 170 schutterijen de voorpagina's van de dagbladen omdat zij een intern probleem niet kunnen oplossen.

Door een probleem buiten de vereniging te brengen, vaak in de kranten, wordt ook de rest van het Limburgse Schutterswezen helaas ten onrechte van dezelfde praktijken verdacht. Dit keer was het schutterij St. Sebastianus-Klimmen die door klungelig optreden ook de overige schutterijen voor schut zette.

Er was geen betere gelegenheid voor deze schutterij, die zich nota bene bedient van het predikaat 'Broederschap', om te tonen dat de schutterij zich openstelt voor eenieder, dan door het betrekken van de invalide medemens bij haar activiteiten.

Aangezien mij ook klachten bereikten van buiten het schutterswezen over dit 'broederschapsoptreden', besloot ik om beide partijen om tekst en uitleg te vragen. Ik bespaar U hier de details, maar ik kan U wel zeggen dat ik de stellige indruk heb gekregen dat de bekende mug door een verenigingslid omgetoverd is tot de nog bekendere olifant. Zowel Mevrouw Rinske Verheul als schutterijvoorzitter van Summeren zijn erg verlegen met de wijze hoe een en ander verlopen is.

Olie op het vuur gooide iemand die bijna 50 jaar lid is van deze schutterij en het nodig vond om ingezonden brieven te gaan schrijven naar de krant en naar onze redactie zonder dat hij het schutterijbestuur vooraf had geïnformeerd. Gevolg: de verhoudingen, die door deze affaire toch al broos waren geworden binnen deze schutterij, vertoonden steeds meer tekenen van breuk. Volgens een lid van St. Sebastianus-Klimmen zouden zich al zes leden bedankt hebben en zouden er mogelijk nog meer volgen.

De kern van de zaak is niet zozeer dat men iemand die invalide is wil weren uit de schutterij, maar veel meer dat men de beste resultaten wil behalen op een schuttersfeest. Er zijn zelfs schutterijen die er niet voor terugdeinzen om hun beste zest al niet mee te laten lopen in de optocht om ze zo te sparen voor het schieten. Schutterijen die op deze wijze hun hobby willen beoefenen, zijn doelbewust bezig om van een serieus spel een sport te maken.

Het aanbod aan actuele artikelen neemt alsmaar toe. Dit noodzaakt ons om de sluitingsdatum strikt aan te houden, een strenge selectie toe te passen op de aangeboden/te plaatsen tekst en het weergeven van tekst in een kleiner lettertype. De redactie houdt zich aanbevolen voor suggesties die een verdere uitbreiding van het Limburgs Schutterstijdschrift mogelijk maken.

Veel leesplezier toegewenst.

Wim Pijpers, Hoofdredacteur.

Het volgende nummer zal in december 1992 verschijnen.
Inzenden van kopij, foto's en advertenties uiterlijk 1 november 1992
aan het redactie-adres.

COLLECTIEVE ABONNEMENTEN

Dit jaar kregen de schutterijen de mogelijkheid om een collectief abonnement op het Limburgs Schutterstijdschrift te nemen. We gaan verder met onze actie en doen U het volgende aanbod:
25 abonnementen op één adres voor de prijs van Hfl 300/BF 5700 of
50 abonnementen op één adres voor de prijs van Hfl 500/BF 9500.
Collectieve abonnementen dienen vóór 1 december a.s. opgeven te zijn bij het redactie-adres.

Bij de voorpagina: Het winnende OLS-zest al van schutterij St. Joseph-Koningsbosch. V.l.n.r. Theo Peulen, Peter Dijcks, Math Dijcks, Carlo Jansen, Nol Peters en Hein Dijcks.
Foto: Piet Jeurissen.

SCHUTTERIJ, O SCHUTTERIJ, WAAROM WILT GIJ GEEN BROEDERSCHAP MEER ZIJN?

Schutterijen op het Limburgse platteland: een cultureel fenomeen. Aldus luidt de titel van de doctoraalscriptie die ik in 1986, ter afsluiting van mijn studie geschiedenis aan de universiteit van Nijmegen, indiende. Lang heb ik getwijfeld of ik in plaats van de toevoeging 'cultureel fenomeen' niet beter voor de aanduiding 'levende historie' kon kiezen. Er bestaan immers weinig verenigingen in Nederland, België of Duitsland die hun historische achtergrond op zo'n levendige wijze met zich meedragen. Hoe verrassend is het dan om te moeten constateren dat de meeste Limburgse schutters in de praktijk slechts over weinig feitelijke kennis betreffende hun geschiedenis beschikken. Het ongelukkige voorval in Klimmen toonde dat eens te meer aan.

'Schutters moeten kunnen marcheren'. 'Als je niet kunt zingen, word je ook niet in een zangvereniging opgenomen'. 'Iemand die slechts anderhalve meter groot is, kiest niet voor hoogspringen als wedstrijdsport'. Dit is slechts een kleine greep uit de vele reacties die ik heb kunnen optekenen ter ondersteuning van de beslissing van schutterij St. Sebastianus uit Klimmen om hun lichamelijke gehandicapte koningin uit te sluiten van deelname aan de optocht. De vereniging doet elders in deze uitgave nogmaals uitvoerig verslag van de gebeurtenissen en de achterliggende motieven. De argumenten zijn vanuit schuttersstandpunt reëel. Er is dus eigenlijk niets mis met het besluit van de schutterij uit Klimmen, die steeds moeite doet haar beste beentje voor te zetten en daarin, door de bank genomen, ook uitstekend in slaagt.

Handicap

Het ging echter mis toen de pers erbij kwam. De discussie werd nogmaals aangezwengeld, nu in een breder kader. 'Waar zijn die schutten in hemelsnaam mee bezig?'. 'Dat kan toch niet'. 'Zo ga je niet met een gehandicapte medemens om'.

'Praktisch gezien zijn er geen onoverkomelijke problemen; met een rolstoel kom je ook op een knollenveld vooruit'. Andermaal reële argumenten. Bovendien is gebleken dat de koning zich in grote lijnen aan het reglement heeft gehouden toen hij zijn recht deed gelden om zelf een koningin te kiezen. Er is dus eigenlijk niets mis met het besluit van de koning om zijn gehandicapte vrouw aan zijn zijde te wensen. Tijdens het bondsfeest in Schinveld scoorde zij dan ook hoog.

Meerderheid

Waar twee partijen gelijk lijken te hebben, gelden in een democratie de meeste stemmen. Dit principe is ook in Klimmen toegepast. Alles overziend, zou je dus moeten concluderen dat het weliswaar heel jammer is voor de toch reeds zwaar getroffen koningin, maar dat zij zich, net als ieder ander, bij een meerderheidsbesluit moet neerleggen. Dat is ook gebeurd.

Geen goede beurt

Toch is daarmee de kous niet af. In de kranten verschenen ingezonden brieven die van schande spreken. Medeschutters namen Klimmen onder schot. Duidelijk is,

dat het schutterswezen in de publieke opinie met deze zaak geen goede beurt heeft gemaakt. Naast een club van drinkebroeders, zijn we nu ook nog, ten onrechte, voor menigeen een stelletje a-socialen. Mogen we met deze onterechte aantijgingen op de achtergrond de geuite morele bezwaren wegzuiven met democratische principes, of moeten we de zaken nogmaals op een rijtje zetten?

Opnieuw

Stel bijvoorbeeld dat we de argumenten loskoppelen van de schutterij van Klimmen en tevens het zwaar beladen handicap erbuiten laten. Wanneer we dan ook nog de eeuwenoude waarden en gebruiken van ons schutterswezen op de keper beschouwen, komen we misschien tot nieuwe inzichten.

Wedstrijd

Vele schutters zijn van mening dat in het hedendaagse schutterswezen het wedstrijdelement een belangrijke, zo niet de belangrijkste plaats inneemt. Natuurlijk gaat het daarbij op de eerste plaats om de schietwedstrijd. De enorme eer en het prestige waarmee de winnaar van het OLS overladen wordt, geeft dit reeds aan. Niemand denkt daarbij in eerste instantie aan mogelijke inkomsten die het feest zal opleveren. Allen tonen oprechte bewondering voor de sportieve prestatie.

Behalve het schieten, zijn ook mars- en muziekwedstrijden voor velen belangrijk. In de optocht tonen de schutten trots hun vaardigheden en uniformen en worden daarop door jury en publiek beoordeeld. Hoe serieus de schutters deze wedstrijd nemen, blijkt reeds uit het feit dat zelfs bij tropische temperaturen de kraag stevig dichtgeknoopt blijft. Een luchtiger uniform, zoals schutterij St. Laurentius-Spaubeek probeerde te introduceren, werd door velen weggehoond.

Ook zijn voorbeelden te noemen van nieuwe schutten die vóór een defilé, het hoogtepunt in de optocht, even uit de groep werden geroepen. Zij zouden uit de pas kunnen lopen, hetgeen de schutterij mogelijk punten zou kosten. Bij andere gelegenheden namen schutterijen niet deel aan het OLS of de muziekwedstrijden. Meerdere leden van de groep waren verhinderd, zodat nauwelijks kansen op een prijs bestonden. Er is een geval bekend van een vereniging die afzag van deelname aan een OLS omdat hun uniformen oud waren en de nieuwe nog niet geleverd. Deze opsomming kan naar wens worden uitgebreid.

Verwondering

Winnen, op basis van zelf opgelegde regels, is voor menige schutter dus zeer belangrijk. Het lijkt alsof hiervoor zonder schroom alles en iedereen aan de kant wordt gezet, indien dit nodig mocht zijn. Dit is nogal verwonderlijk te noemen, omdat de waarde van deze prijzen meestal onbeduidend is. Men moet het doen met een schildje of medaille - waarvan niet altijd even duidelijk is of ze wel van echt zilver werden vervaardigd - dan wel een kleine geldprijs.

Eer

'Het gaat niet om de prijs, maar om de eer', zo wordt dan opgemerkt. En natuurlijk, wanneer een vereniging bijvoorbeeld de dagprijs wint, d.w.z. het meeste aantal punten verzamelt voor de houding in de optocht, het defilé en het mooiste geheel, dan scheidt dat een onder-

linge band. Dan viert de hele vereniging feest. Gezamenlijk heeft men immers met succes de eer van de vereniging hoog gehouden. Maar viert hij of zij die voor even aan de kant werd gezet, dan ook van ganser harte mee?

Historie

'Nee, nee, het gaat niet om de prijzen of de eer. Het gaat om de historie', zegt een ander. 'Vanuit onze eeuwenoude traditie als beschermers van auter, heerd en troon, oftewel van kerk, gezin en vaderland, passen deze wedstrijden bij ons als Snip bij Snap. En als je dan aan deze wedstrijden deelneemt, moet je natuurlijk wel proberen om zo goed mogelijk te presteren, anders heeft het geen nut.

We stoten langzaam op de kern van de zaak; de historie, de kurk waarop het schutterswezen drijft. De vraag is echter of de historie van het schutterswezen daadwerkelijk in hoofdzaak is bepaald door beschermende taken en zo ja, of deze dan tot onze huidige wedstrijden hebben geleid? Tot slot moet nog de vraag worden gesteld of deze historie rechtvaardigt dat tijdens die wedstrijden mensen terzijde worden geschoven?

Bescherming

Tot op heden heeft niemand, op basis van verantwoord bronnenmateriaal, kunnen aantonen dat schutterijen zijn opgericht ter bescherming. Zelf heb ik inmiddels meer dan 40 reglementen geanalyseerd. De meesten daarvan stammen uit de 16e en 17e eeuw, d.w.z. de tijd waarin vele schutterijen op het Limburgse platteland werden op- of heropgericht. Wel kan worden aangetoond dat de schutters in latere tijden politietaken kregen toegeschoven.

Bronnen

Hoewel het te ver voert om hier een uitgebreide bewijsvoering aan te dragen, wil ik toch enkele relevante passages uit reglementen citeren.

In artikel 2 van de statuten van schutterij St. Marcellinus en Petrus van Geleen, die in 1639 door pastoor Leurs werden opgesteld, lezen we o.a. dat de schutten verplicht waren om: *'... met hun geweer de convyeren (begeleiden) het alderheyligste sacrament des autaers het welck alsdan in de processie woordt omgedragen, om alsoo te verhoden (voorkomen) alle ongerechtigheit en oneer die aen het selve (sacrament) door ketters ofte quade cristenen (protestanten en hervormers) souden kunnen aengedaen worden...'*

Hoewel hier nadrukkelijk van beschermende taken ten aanzien van de kerk sprake is, passen deze eigenlijk niet in de historische context. Weliswaar zijn in 1639 de naweën van de reformatie nog merkbaar - te meer daar Frederik Hendrik, als legeraanvoerder van de protestantse Republiek der Verenigde Nederlanden, in 1632 grote delen van het Maasdal bezette, dat tot dan toe in handen van de katholieke Spanjaarden was - maar in de dagelijkse praktijk had dat weinig om het lijf. Onderzoek heeft uitgewezen dat in deze periode nooit meer dan 2,5-5% van de bevolking in protestantse gebiedsdelen ook daadwerkelijk het nieuwe geloof heeft beleden. Ook zijn tot op heden geen aanwijzingen gevonden voor mogelijke aanslagen op of bedreigingen van de processies. De daadwerkelijke noodzaak tot bescherming ontbrak dus grotendeels.

Daarbij komt dat de schutten van Geleen naar alle waarschijnlijkheid ook niet waren toegerust voor beschermende taken. Zoals in alle andere reglementen van schutterijen op het Limburgse platteland, ontbreken in de statuten bepalingen waaruit blijkt dat men zich oefende tegen mogelijke aanvallen. Van enige vorm van exercitie is bijvoorbeeld geen sprake.

Uit de schaarse aanwijzingen die het bronnenmateriaal ons dienaangaande biedt, zouden we zelfs het tegenovergestelde moeten concluderen. Zo kunnen we in het reglement uit 1640 van St. Sebastianus-Klimmen in artikel 12 lezen: *'... Angesien datter veel schutten qualick mitt roers (geweren) weten omb te gaen, offt ock sommige roers seer bedrechlick (bedrieglijk, gevaarlijk) sijn, so woerd geordenneert datt gein schutt seijn roer in de erde dan in de loocht (lucht) zall afschieten ende verloscht (afgevuurd) hebbende, angesiecht (aangezien) er de laetste tijtt golden datt jemandt daerdoer leidt (leed) aegedaen werde...'*

De schutterij van Klimmen nam in het verleden net zo min als in het heden een uitzonderingspositie binnen de Limburgse schutterswereld in. Wat voor hen gold, mag met enige reserve ook voor andere schutterijen worden gesteld.

OLS-1992: Het koningspaar van schutterij St. Sebastianus-Klimmen tijdens de beoordeling van een jurylid.

Foto: Piet Jeurissen.

Na enige tijd

Hoewel de schutterijen ten tijde van hun op- of heroprichting geen duidelijke beschermende taken vervulden, veranderde dat in de loop der tijden enigszins. Hiervan getuigt bijvoorbeeld het reglement van schutterij St. Salvius-Limbricht, dat in 1736 werd vernieuwd. In respectievelijk artikel 40, 41 en 42 lezen we dat: *'... Inval van onverhoopte brand in de gemeente zal door de zorg der officieren de schutters door middel van trom tesa-men geroepen worden ten einde van alle hulp en bijstand te verleenen en een genoegzame voldoende wacht te stellen om de uit de huizen gesleepte affecten voor alle dieverij te bevrijden (verhoden)...'*

'... Gedurende de vier wintermaanden zal de nachtwacht door de schutters, die niet boven de wet bepaalde jaren zijn (waarschijnlijk tussen 18 en 50 jaar oud) gehouden worden, en voor de overige inwoners die niet tot de schutterij toebehoren en in de jaren vallen van de nachtwacht te moeten doen, zal de burgemeester eene naamlijst derselve opgemaakt worden...'

'... Inval van vreemde of andere trooperijen (legermachten) of oproer die de veiligheid der inwoners zoude kunnen ontrusten, zullen de schutten op verzoek van de heer burgemeester door middel der trom zich moeten vergaderen, ten einde alle nodige hulp en bijstand te verlenen...'

Over het algemeen mag worden aangenomen dat de schutters, als meest geoefenden - hoewel daarmee geen enkele indicatie van de mate van oefening is aangegeven - op den duur speciale beschermende of politietaken kregen toegewezen. We verkeren dan wel reeds 100 jaar of meer na de oprichtingsdatum. Beschermende taken kunnen dientengevolge nooit de hoofdreden voor oprichting van de schutterijen op het Limburgse platteland zijn geweest. De ware historische kern van het schutterswezen moet dus elders liggen.

Broederschap

Voor mij heeft de uitgebreide analyse van reglementen tot de conclusie geleid dat schutterijen eerst en vooral broederschapen waren. Dit blijkt al uit de aanhef van de reeds genoemde statuten:

'... Reglement en ordonnatie van de compagni ende aers broederschap van de alderheyligste drivuldigheidt, opgericht binnen Geleen...'

'Reglement de la schutterie de Clumen Anno 1640'. '... Waertoe (...) ingestelt is de broderschappe van St. Sebastianus...'

'... Reglement der schutterij en aersen (?) broederschap van Maria en den bisschop en martyr (martelaar) St. Salvius, patroon der sacramentale parochiale kerk van Limbricht...'

Ook wanneer we de inhoud van de reglementen toetsen aan theorieën betreffende historische broederschapen, moet worden geconcludeerd dat schutterijen naar aard en wezen voldoen aan de definitie. Zo legt P. Michaud Quantin in zijn boek **Universitas, Expression du mouvement communautaire dans le Moyen-Age latin** bijvoorbeeld uit dat een broederschap een spontane en vrijwillige vereniging van individuen was, die door hun onderlinge verwantschap een eenheid vormden. De strijd tegen een sociaal isolement was daarbij evenzeer van belang als wederzijdse geestelijke en materiële hulpverlening.

Hoewel de materiële steun in de reglementen van het Limburgse schutterswezen over het algemeen wordt onderbelicht, staan deze bol van verwijzingen naar geestelijke bijstand. De zorg voor het zieleheil van overleden medebroeders stond daarbij centraal.

Terug naar het heden, terug naar Klimmen

Schutterijen als cultureel fenomeen. Levende historie. Dat wil in feite zeggen dat een schutterij een culturele som der delen is. Op basis van een vast historisch fundament, wordt zij naar de ideeën van de leden aangepast. Zo is het door de eeuwen heen geweest, en zo is het heden ten dage nog steeds.

Ontstaan als een broederschap die tijdens het jaarlijkse vogelschieten met plezier de boog of het roer (geweer) hanteerde, kreeg de schutterij gaandeweg politietaken toegeschoven. In de tweede helft van de vorige eeuw, eigenlijk meer nog aan het begin van deze eeuw, maakt het Limburgse schutterswezen dan een versnelde ontwikkeling door. Voor het eerst worden grote schuttersfeesten georganiseerd en gaan de schutters zich langzaam uniformeren. Even later verschijnen drumbands ten tonele, gevolgd door bielemannen en marktentsters.

Aldus zijn we in 1992 aanbeland. In de geest van vele schutters heeft het wedstrijdelement langzaam zo'n belangrijke plaats gekregen, dat ideeën aangaande verleden, aard en wezen van de historische schutterijen hierdoor sterk worden beïnvloed. Zo zeer zelfs dat de broederschapsgedachte min of meer het loodje legt, du moment dat ze onder druk komt te staan. Gerechtigde wensen en behoeften van de individuele schutter worden ondergeschikt gemaakt aan de drang om te winnen, punten te scoren, uiterlijk vertoon. Wel iets om even bij stil te staan.

Jos Gerits, Spaubeek.

MEDEDELING

Op verzoek van de voorzitter van schutterij St. Sebastianus-Klimmen, wordt een ingezonden brief van de heer Wiel Hoen **NIET** geplaatst. De ingezonden brief geeft niet de mening van het schutterijbestuur weer. Voorzitter van Summeren zegde toe een door het schutterijbestuur goedgekeurd en voor publicatie bestemd artikel voor deze uitgave aan te zullen bieden. Helaas hebben wij geen enkele reactie meer mogen vernemen van schutterij St. Sebastianus-Klimmen.

Wim Pijpers.

ADRESWIJZIGINGEN

Opnemen: Schutterij St. George-Simpelveld. Secretaris is: J. Ernes, Postbus 21033, 6369 ZG Simpelveld. Tel. 045-443973.

Opnemen: Schutterij St. Michaël-Maasbracht Beek. Secretaris is: Paul Hubens, Voortstraat 13, 6051 JP Maasbracht. Tel. 04746-4420.

Opnemen: Schutterij St. Petrus & Paulus-Echt. Secretaris is: Jan Sevenich, Gildelaan 51, 6101 GK Echt. Tel. 04754-84495.

Nieuw adres secretaris C.J.F. van den Kerkhof van St. Job-Weert is: Saliershof 37, 6004 BN Weert. Tel. 04950-34862.

Schuttersvereniging St. Gregorius de Grote 1559-Brunsum adres wijzigen in: Postbus 8050, 6440 Brunssum. Wijziging secretariaatsadres St. Eligius-Juliana Schinveld in: J.M.A. Ronckers, Putbergstraat 17, 6451 EA Schinveld. Tel. 045-271243.

Wijziging secretariaat Eendracht-Papenhoven in: Mevr. A. Smeets-Rademaekers, Tomberstraat 71A, 6124 AK Papenhoven. Tel. 04498-57512.

Wijziging secretariaat St. Servatius-Raam in: Peter Moors, Heidestraat 19, 3660 Opglabbeek.

Wijziging secretariaat St. Sebastiaan-Heerlerheide in: H.M.M. Huijts, Netelstraat 3, 6413 SN Heerlen. Tel. 045-214717.

Wijziging secretariaatsadres St. Martinus-Born in: H. van Beek, Cremerstraat 6, 6118 AX Nieuwstadt. Tel. 04498-52740.

In het register werden verder de jaarlijks verschuldigde en betaalde contributie in geld en natura vanaf 1826 tot en met 1834 en tevens de jaarlijkse uitgaven op "omganksdag" (processie) en St. Sebastianusdag (20 januari) genoteerd. In deze jaren sloegen vooral de kosten aan drank, tabak en pijpen een gat in het beperkte budget. In het jaar 1826 ontving men f 59,- en gaf men f 73,- uit, zodat er een tekort was van f 14,-. Het tekort werd steeds weer aangevuld door schenkingen van goed bij kas zijnde bestuurs- en ereleden. Maar het geldgebrek is mede de oorzaak dat de schutterij 'St. Sebastianus' in 1834 rustende werd.

Ledenlijsten

De ledenlijsten over de jaren 1791 tot 1827 geven enigszins een inzicht in de betrokkenheid van de Thorner bevolking bij de schutterijen. 'St. Sebastianus' telde 40 werkende leden, 70 volontaire leden en tussen de 70 en 80 vrouwelijke volontaire leden. Dit gezelschap telde derhalve 189 leden. Stel dat schutterij 'St. Michaël' eveneens dit ledenaantal had, waarbij in aanmerking moet worden genomen dat dubbel lidmaatschap meer dan eens voorkwam, dan waren in Thorn ongeveer 360 inwoners nauw betrokken bij het schutterswezen (30% van de bevolking).

Hier volgen twee ledenlijsten, waarbij de functie in de schutterij is aangegeven. Het betreft hier de lijst van de volontairs (ereleden) uit het jaar 1819, waarop de vorstin-abdis nog voorkomt en de laatste ledenlijst uit 1827 met de werkende leden. De lijst van vrouwelijke volontairs is niet opgenomen.

Lijst van "vollentairs" van het loffelijk broederschap van St. Sebastianus te Thorn voor het jaar 1819.

Op deze lijst prijken de namen van de ereleden en de besturende functionarissen. Opmerkelijk is dat de vorstin-abdis nog op deze lijst voorkomt. In onderstaande lijst zijn de namen in alfabetische volgorde gerangschikt, met uitzondering van de vorstin-abdis, voorafgegaan door het volgnummer van de oorspronkelijke lijst.

1. Maria Cunegunda, koninklijke prinses van Polen, onze genadige vrouwe en abdisse van Essen en Thorn. Overl. in 1827.
10. Anjong, L., keizer in 1807
68. Anjong, de heer Lodevicus, lid in 1822
55. Boel, Everard van de
54. Boel, Gabriel van de
18. Bormans, A.
6. Broekmeulen, R., kanunnik, overl. 1820
29. Broens, J., standaarddrager
17. Broens T.
5. Cartois, J.J., afwezig
45. Cober, Hendrikus
42. Corbeij, Jan
41. Corbeij, Jan Mathias
8. Cornelis, G., afwezig
21. Dehing, F., overleden
58. Dehing, Hubertus
56. Deneer, Joannes
50. Dirx, de heer, notaris
16. Donke, M., adjudant
48. Dupesle de Monfort, afwezig, overleden in 1821
70. Frische, volontair lid op 11 juni 1822
24. Geuskens, G., sapeur avang (bijman voorop)
23. Geuskens S., overl. in 1820
36. Gubbels, Josephus
46. Hekens, Jan
13. Heuvelemans, H., secretaris
63. Janssen, Hendrikus Antonius, overl.
40. Joosten, Cris Dracus
4. Koemans, C., secretaris van Thorn, overl.
66. Lales, J., Matthijs, secretaris, overl. in 1827
31. Linsen, Gerardus

14. Lipsen, P., luitenant
28. Melot, M., sapeur
57. Meuring, Jan Mathias
20. Mevesen, F., overl.
32. Meijers, Frans
69. Moers, Hendrikus Everardus, notaris, lid in 1822
9. Montforts, E.
71. Moukee (Motké), Godefridus, volontair lid op 11 juni 1822
67. Nederdael, Frans
19. Nieskens, J., overl.
39. Nuchelmans, Reinier
38. Parren, Ernest
52. Parren, Gradus, zoon van Theodorus Parren
53. Parren, Joannes
51. Parren, Peter, kapitein van schutterij St. Michaël
37. Poulesen, Gerardus
3. Ramakers, J.H., pastoor van Thorn, overl.
25. Ramakers, M., sapeur
30. Reusen, Mathias
49. Rubens, J., heer van Hagenbroeck
2. Schoor, J. van den, raad en ambtsman, nu burgemeester van Thorn
11. Schoufs, D., keizer in 1816
35. Schreurs, Lambert, afwezig, overl.
26. Snikers, J., sapeur
62. Soiren, Cornelis van
34. Stakenborg, Hermanus
61. Stakenborg, Jacobus
12. Stakenborg, L., kapitein
59. Stakenborg, Peter
60. Stakenborg, Theodorus
47. Steffanie, Frans Joseph
15. Steffanie, M., vaandragers, overl. in 1831
33. Stroecks, Gerardus
71. Tonnaer, Franciscus, volontair lid op 11 juni 1822
7. Tullenaars, A.J., overl.
27. Verkissen, M., sapeur
22. Vlodorp, P. van
44. Vossen, Jan
73. Wielm, Mathieu, lid in 1827
43. Wolfhagen, Lambert, overl.

Lijst van de stafofficieren en de schutters van het broederschap St. Sebastianus te Thorn in 1827.

Ook op deze lijst zijn de namen gerangschikt in alfabetische volgorde. Vermeldenswaard is in dit opzicht dat het de laatste lijst is die in het schutteboek voorkomt.

34. Adams, Henricus
43. Bokken, Peter
25. Bongaerts, Stefanus
23. Bongaerts, Theodorus
8. Borremans, Andries, deken, overl. in 1835
35. Borremans, Andries, zoon van Laurens
24. Borremans, Laurens
45. Brauwerts, J.A.A.
7. Bruijns, Jakobus, standaarddrager
8. Corstjens, Joannes
27. Corstjens, Peter
21. Dacus, Mathijs
37. Deben, Joannes, overl. in maart 1833
9. Ex, Pieter Jacob, koning
14. Frederiks, Johannes, overl. in januari 1831
17. Frederiks, Johannes, overl. in 1835
11. Geninden, Hendrikus van, broedermeester
13. Janssens, Cornelis, schutteknacht
28. Keijaerts, Gerardus, overl. september 1829
44. Keijaerts, Joannes
16. Kollardin, Lambertus, overl. in november 1831
29. Kusters, Joannes
30. Kuijpers, Joannes
20. Lales, Leonardus, overl. in 1828
39. Lalieu, Jan
41. Lalieu, Jan
12. Lemmens, Lambert, broedermeester
33. Mingers, Joannes
4. Nederdael, Franciscus, luitenant
36. Nevels, Mathijs
31. Nieskens, Joannes
5. Nuchelmans, Renier Bernard, vaandragers, overl. in 1835
1. Parren, Ernest Jacobus, kapitein
19. Rompen, Antonius
40. Rompen, Peter

- 22. Schoor, Jacobus van de
- 42. Schoor, Joannes van de
- 2. Schoufs, Dominicus, keizer
- 3. Stakenborg, Laurens, kapitein
- 15. Stratemans, Cornelis
- 6. Stroecx, Gerard, adjudant
- 26. Vossen, Wouter
- 10. Walenberg, Jan, deken
- 18. Wijsen, Mathijs (koster)

Tot slot

Van het belangrijke schutterswezen in Thorn, dat beschikte over onroerend goed en gefortuneerde leden en ereleden, is vrijwel niets overgebleven. Het zilver, de vaandels en de standaard zijn verloren gegaan. Van het eeuwenoud archief heeft slechts één register van één schutterij de tand des tijds overleefd.

De vraag die zich onvermijdelijk – en ook onweerstaanbaar – in dit verband aan mij opdringt is, of niet eng met het kerkelijk gebeuren in Thorn verweven functionarissen als de vorstin-abdis of een der kanunnikessen enig initiatief in dit verband hebben ontplooid? Een brief van architect Jos Tonnaer (1852-1929) van 20 oktober 1923 aan Henri Roumen, bevestigt alleen maar mijn vermoeden⁽⁹⁾. Hierin schrijft hij dat drie altaren uit de parochiekerk zijn overgebracht naar de stiftskerk, zonder te zeggen welke. Dit brengt mij op het idee dat twee van deze altaren aan de schutterijen behoorden. Rechts in de stiftskerk bevindt zich een altaar met in de top het beeld van St. Sebastianus en links een altaar met het beeld van St. Michaël.

Het beeld van St. Michaël op het bovenstuk van een altaar in de Stiftskerk van Thorn.

De beide altaren werden rond 1660 geschonken door gravin Clara Elisabeth van Manderscheidt-Blankenheim⁽⁹⁾. Het is duidelijk te zien dat de altaren niet zijn gebouwd voor deze zijkapellen, daar de pasvorm afwijkt. De mogelijkheid is zeer groot dat de twee altaren bij de afbraak van de parochiekerk in 1817, op welk ogenblik de twee schutterijen nog volop aan het gemeenschapsleven in Thorn deelnamen, zijn overgebracht naar de stiftskerk. In 1841, toen de schutterijen reeds rustend waren, werden nog solemnele missen opgedragen voor de beide schutterijen van Thorn⁽¹⁰⁾.

Noten:

- ★ Vervolg van het gelijknamige artikel, verschenen in het Limburgs Schutterstijdschrift jaargang 3, nr. 12 pag. 24 e.v.
- 1. De gegevens zijn afkomstig uit "boek der alden St. Sebastianbroederschap ofte schutterij zu Thorn de anno 1499". Het register is in particulier bezit. Een fotocopy met alle bijlagen -die in het origineel teloor zijn gegaan- berust in het Gemeentearchief Thorn. Het wordt verder aangeduid als GAT, register, pag...
- 2. Het besluit van koning Leopold en bisschop Van Bommel de schutterijen tot inleveringsplicht te manen heb ik niet gevonden.
- 3. GAT, register, pag. 4.
- 4. Archief parochie Thorn, deliberaties kerkeraad, 5 januari 1840.
- 5. GAT, register, pag. 4.
- 6. Idem, pag. 24.
- 7. Idem, pag. 22.
- 8. GAT, bibliotheek Henri Roumen Stichting, nr. 253.
- 9. John van Cauteren, De Abdijkerk te Thorn, Zutphen 1987, pag. 29 en 30.
- 10. GAT, bibliotheek Henri Roumen Stichting, post 51, solemnele missen voor St. Michaël en St. Sebastianus f 2,83.

Met dank aan de heer Crasborn en de Geschied- en Heemkundige Kring "Het Land van Thorn" voor het beschikbaar stellen van dit artikel en de bijbehorende foto's. (Zie ook LS nr 9, pag. 38).

HOORNGESCHAL BIJ SCHUTTERIJ ST. JOSEPH-WAUBACH

Op Hemelvaartsdag 1992 werd de dorpskern van Waubach verrast met ouderwets hoorngeschal.

Sedert héél lange tijd is de Waubachse schutterij thans wederom in bezit van drie historische signaalhoorns. Deze signaalhoorns zijn van hetzelfde type als in het grijze verleden door de roemruchte hoornblazers der Waubachse schutterij werden gebruikt.

Vanaf 1901 zorgden de gebroeders Lei en Mathieu Rothkranz voor de signalen in de vereniging. Een der bekendste hoornblazers uit het verleden was Willem Haan. Hij bespeelde dit klassieke instrument van 1920 tot 1945.

Vanaf circa 1950 moest de Waubachse schutterij bij gebrek aan een permanent gequalificeerde hoornblazer dit prachtige martiaal geschal helaas ontberen in haar gelederen. Met weemoed keek men dan ook vaak terug naar deze glansvolle tijdspanne uit de eerste helft dezer eeuw, waarin diverse hoornblazers grossierden in prijzen tijdens hun markant optreden bij schuttersfeesten. Immer weer kwam de gedachte bij Schutterij St. Joseph op om dit historische geschal opnieuw te introduceren in de schutterij. Helaas waren de aloude signaalhoorns uit dit rijke verleden van onze vereniging op onverklaarbare wijze spoorloos geraakt. Zodoende moest de schutterij overgaan tot de aankoop van nieuwe signaalhoorns. Dit was echter géén sinecure aangezien men in onze contreien dit authentieke schutters en legerattribuut meestal en alleen nog maar kan bewonderen tijdens tentoonstellingen en in musea.

De meeste hedendaagse schutterijen blazen op moderne koperen instrumenten met o.a. clarounen en andere fanfare-instrumenten. Hierdoor gaan zij steeds meer gelijkenis vertonen met muziekcorsen. Van deze na-oorlogse ontwikkeling was men in de Waubachse schutterij nooit gecharmeerd, men wilde liever voortgaan op de ingeslagen weg van eerdere generaties schutters en hiermede deze aloude schutterstraditie handhaven voor de toekomst!

De consequentie van deze visie was dat men op zoek moest gaan naar authentieke signaalhoorns. Dit ouderwetse type hoorn werd alleen nog maar vervaardigd in Böhmen; waarvandaan dan ook genoemde hoorns hun weg vonden naar Waubach.

Middelerwijl had men intern in de vereniging drie kandidaten beschikbaar die over de nodige musicale kwaliteiten en ambities beschikten en aldus voldoende competent geacht werden om het moeilijke signaalhoorn te gaan bespelen. Het waren de gebroeders Joep, Hub en Pie Brassée, al ettelijke jaren tambours der schutterij. Dit "Brassée-trio" was bereid en enthousiast om dit markant instrument letterlijk nieuw leven in te blazen, gecombineerd met het trommelen tijdens de optochten. Na geruime tijd 'geproefd' te hebben in het stille winterseizoen 1991-92, volgde tijdens de gebruikelijke rondgang met Koningsvogelschieten op donderdag 28 mei 1992 het martiale debuut van deze 3 hoornblazers. Ook het daaropvolgende Koningsfeest des zaterdags ten huize van de nieuwe schutterskoning Tambour-maître Toine Jansen werd ruimschoots geblazen, wat uiteraard de nodige ovaties tot gevolg had onder de talloze toeschouwers.

*De hoornblazers in actie bij kasteel Mheer op zondag 31 mei 1992; de gebroeders Brassée, v.l.n.r. Pie, Joep en Hub.
Foto Martin Evertz, Waubach.*

Het eerstvolgende schuttersfeest vond plaats bij de prachtige ambiance van het daargelegen kasteel Mheer op zondag 31 mei 1992. Te Mheer werd in dit weekend een schutterstentoonstelling geopend met tevens een schuttersoptocht voor gastverenigingen. Uiteraard gaven ook hier tijdens het marcheren de drie hoornblazers met hun signalen 'acte de presence'.

Saillant detail is dat op dit schuttersfeest te Mheer de gastheer namens de plaatselijke vereniging commandant en voorzitter Wim Senden was en deze een kleinzoon is van de legendarische hoornblazer Willem Haan uit Waubach. Wim Senden was dan ook zéér gecharmeerd van dit Waubachs geschal in Mheer en deed hem ongetwijfeld terugdenken aan zijn opa 'D'r Hane Willem' met zijn hoorn.

Martin Evertz, Waubach.

HET VERDREET VAN LIMBURG

'Het verdreet van Limburg' maakt een vast onderdeel uit van het radioprogramma van Lei Meisen 'Het ei van St. Joost'. Op 4 juli werd het 'ei' live uitgezonden vanaf het OLS-feesterrein in Kelpen. 'Het verdreet, Ger Bertholet (alias G. Rapaille alias Chèr Bataille) was ook aanwezig en droeg in 'schuttersuniform' zijn verhaal voor.

ADSPIRANT KUENING

Tattatataaaa....

Bataille live op de vetwei, pardon, op de sjöttewei van -of all places-: Kelpen-Oler. Tattatataaaa....

Ich bin hiej inkognito, wat zegk ich? Dits kiër bin ich...

Ze hōbbe mich dees waek al twië kiër bedreigd. Ja. Nae, ich neum gein name. Twië kiër bedreigd, twee keer bedreigd. Ich maog 't d'r neet uëver hōbbe is mich gezag. Ik mag het er niet over hebben!

Wie? Wat? Woë uëver geit 't dan? Toet, toet, toet, toet...

Ich weit van nieks. Het is voor ons allemaal beter is mich gezag. Wat baeter? Wie baeter? Ich weit van nieks! Kom ich sjuus terug oet 't boeteland... wuërste get bedreigd!

Daorum, leef loestervinke, bin ich hiej neet ins inkognito. Ich bin hiej hiëlemaal neet. Ich bin hiej neet es michzelf... Bataille is huj neet zichzelf. Dao hōbbe waal mië luj las van.

Ich bin hie es adspirant-sjöttokuëning Joris Verwaandere oet Sjweitberg-Zuid. Aangenaam, joa... Joris Verwaandere, danke. Tattatataaaa....

Zug mich hie da staon! Lach neet! Ich druim al joare dat ich sjöttokuëning mot waerde, mèr eerder jaor vergaet ich mit te scheete. Wat zaegste dan noe Joris? Vergaete? Ich verrek 't om mit te scheete! En wōrom? Omdat ich eine rasmonarchist bin!

lèrst dach ich; ich infiltrer in 't karnavalswaeze en waard prins. Ich bin enne rasmonarchist. Wat ein woërd, hè; monarchist? Mèr dan wiltste meer es drie dage prins zeen! Ich wil eine richtige kuëning waerde!

Mier leef land van löss, klei, zand, grind...mien leef land hat rech op richtige kuëninge! Dat ving ich al jaore! En eine van die richtige kuëninge bin ich, ja! Joris Verwaandere zelf! Sjweitberg-Zuid, aangenaam, danke.

Mer ich verrek 't om mit te scheete. Ich wil begrepe waerde! Ein gans jaor loup ich durg dōrp en stad mit miene sjtoer en 't volk zou ongerhand toch om mich motte beginne te roepe.

Verwaandere dooch mit, dooch mit, scheet mit!

Mèr 't blief sjit! Ich hōb zelfs hoes aan hoes breekkes laote oetdeile... 't blief sjit!

En toch hat de wereld recht op mich.

Tattatataaaa....

En lèts waor 't in Sjewitberg weer zo wiet. Geine reep mich! En dat kump omdat 't ganse systeem verouderd is, anachronistisch en oet d'r tied. Wat ein woërd, hè; oet d'r tied? Het ganse sjötterssysteem is van vööl te lang en hiël wiet gelijje! Dat mot mer ins gezag waerde en dat zaegt hie: Verwaandere! Sjewitberg-Zuid, danke aangenaam.

Daorum scheidt ich neet mit! Dè da!!

Allereerst mot d'r ein lëregalerie van Richtige Kuëninge komme! Mèr zo get kriegste noots zo lang eerdere hampeleman of quibus d'r vogel aaf kint scheete! Dat is mien essentieël inhoudelik bezwaor. Wat ein woërd, hè; inhoudelik? Ich? Ich had allang mitgeschaote es dat deep bezwaor d'r neet waor. Hee...dat rijmt!

En geer loesterfolkloriste, geer zeet mich dan waal neet, mèr wae mich zuut staon zal eine Richtige Kuëning herkinne!

Joris Verwaandere, Sjewitberg-Zuid, danke, aange-naam.

En ich bepleit 'n lëregalerie en noe ich toch hie staon kin ich ouch onverhaole de naam verraouie:

Eregalerie en Broederschap van Richtige Kuëninge!
Prachtige naam, hè?

Tattatataaaa....

Eregalerie en Broederschap van Richtige Kuëninge!

Vergaet 't mer, Verwaandere! Zo get kriegste noots d'r durg es eerder gaat ziene bèste clown aaf kint vaardige omdat dae toevallig de lètste splinter van die sjtom houtte kraai nao onger hat geschaote!

En zoone John Wayne-per ongelök, wat zeg ik?

Zoone Winnetou zonder vaere...

Zoone Sjors zonder Rebelleclub...

Zoone Baron von Munchhausen op eine Ballonskogel...

Zo eine maog ein jaor lank 't edelmetaal drage of haer noe in de maot kint loupe of neet! Dat is toch schötge-klaagd! Dat is toch pas ech ein heel deep verdreet van Limburg!

Raap dich bie ein, Verwaandere!

Tattatataaaa....

Sjöttkuëninge motte de raspaerdjes waerde van de...
Bing dich in, Verwaandere!

Raspaerdjes...dat ving ich, ja.

En op zoon O.L.S. zou allein mer maoge geschaote waerde durg lede van de Eregalerie. De Eregalerie en Broederschap van Richtige Kuëninge! Dao druim ich van...en dat veer dan eerder jaor eine Richtige Internationale Richtige Kuëning kriege. Dè da! My dream!

Daorum scheidt ich neet mit!!

Omdat dat d'r nog ummer en altied neet is!

Zo zit ich eerder jaor onverhaole op heite koale om dae sjwarte kanus noa onger te haole...hee, dat rijmt ouch!

Mèr ich hout mich in...
Ich zal mich dao ein bietje gek zeen om mit dat bie-eingeraaps mit te gaon scheete...wat vuër school hōbbe die gehat? Ha! Ja!

Dao get in de rie staon wie bie d'r sjlechter om 'n woosj!
DAT ZE MICH MER KOMME VRAOGE! JORIS, WILSTE MITSCHEEETE? DAN KOS ICH MIEN PLANNE ONTVOUWE... DAN KOS ICH MIEN EREGALERIE REALISERE...

Eerder jaor zit ich onverhaole op heite koale om dat sjwart sjarminkel oet zien hout-leid te verlosse...paaf!

Mèr die zulle waal gek zeen om mich te vraoge!

DAN SJMIET ICH MIEN EISE OP D'R TAOFEL! DAN

GING D'R SWAOR GEBALLOTEERD WAERDE! Dan

kreege de Sjors Waynes-per ongelök, de Baronne zonder

vaere, de Johns zonder Rebelleclub, die Winnetou's

op eine Ballonskogel gein inkel kans meer! En daorum

zeen die nogal gek dat ze mich zoude vraoge. Die hōbbe

mich in de gate...die siddere veur Joris Verwaandere!

Mèr knuip uch dit in de oore! Ich blief neet wachte!

Es ich binne 't jaor neet waer gevraagd dan roop ich

zelf get in 't laeve! Dan rich ich zelf get op!

Dan vestig ich de Broederschap van Sint Ambitius! Ja!

Sint Ambitius! En geluif mer dat daor neet zo mer eerder-

ein mit kint scheete! Daor geit swaor geballoteerd

waerde! Dan komme d'r allein nog mer kwaliteitskuë-

ninge!

En es ich mich zelf daor veur vroeg zal ich zeker neet

nae zegke om es eersjte bie Sint Ambitius die sjwarte

krak nao onger te haole!

De waereld hat rech op mich.

D'r mot ein gans nuj sjötte-systeem komme!

En dat bedoel ich neet es parodie...besjlist neet!

Veur 't jaor 2000 hōb ich mien Eregalerie van Richtige

Kuëninge. Wedde!

Mit de steun van Sint Ambitius en de organisatorische

en kulturele talente van Joris Verwaandere, Sjewitberg-

Zuid, danke, aangenaam!

G. Rapaille, 1992.

LIMBURGS SCHUTTERIJEN MUSEUM

Bezoek het Limburgs Schutterijen Museum

Gevestigd midden in het dorp Stramproy (NL) Frans Strouxstraat 7 (weg Weert-Maaseik).

Geopend: Woensdag, zaterdag en zondag tussen 14.00 en 17.00 uur.

Groepen van 15 personen of meer kunnen na telefonische afspraak (077-732204) ook op andere tijden terecht.

Entree: Volwassenen Hfl 2, 65+ Hfl 1; Jongeren van 12-16 jaar Hfl 1; Kinderen en donateurs gratis.

UT Gilde van WIEËRTER Stadsschötte SINTE CATHARINA 1480

Nieuw gidelokaal.

Tijdens de feestelijke ingebruikname van het nieuwe gidelokaal van schutterij Sinte Catharina 1480-Weert op 13 juni j.l., memoreerde Gilde-daeke Thieu Heijmans de goede onderlinge samenwerking welke resulteerde in een buitengewoon geslaagd gidelokaal, gelegen bij "t Blaakven" aan de Geuzendijk te Weert. Met bloemetjes voor de echtgenotes en presentjes voor de noeste werkers werden de feestelijkheden in gang gezet. Oudvoorzitter en erelid Pierre Janssen trok, onder luid geknal van zwartkruitgeweren, de vlag weg welke de naam van het lokaal bedekte. Het gidelokaal draagt de naam "Ut Gaffel".

De Gilde-daeke gaf vervolgens tekst en uitleg over het ontstaan van de naam "Ut Gaffel". Tot ieders verrassing kregen de aanwezigen een herinneringsvaantje aangeboden. Vervolgens werd volgens goed gebruik het gidelokaal ingezegend door de Deken van de stad Weert, Fr. van Tuel.

Deken van Tuel, geassisteerd door gilde-daeke Thieu Heijmans (l) en gildekoning Jan Cuijpers (r), tijdens de zegening.

Tijdens de toespraak liet Deken van Tuel duidelijk merken, dat hij met 'zijn' gilde ingenomen was. Hij bood het gilde een porseleinen wandbord en een prachtig kruisbeeld aan.

De vendeliers gaven een vendeldemonstratie welke veel bewondering oogstte.

Gilde-daeke Heijmans nodigde tenslotte de aanwezigen uit voor een maaltijd.

DE KRUISBOOGSCHUTTERS

Door onvoorziene omstandigheden moet het vervolg-artikel over het onderwerp van de kruisboogschutters verschoven worden tot het volgende nummer.

Roermond, Drs. Jean Walraven.

Stadsschötte in beiaardklok vereeuwigd.

Tijdens de Open Torendag in Weert op zaterdag 11 juli j.l. werden 4 luidklokken, bestemd voor de beiaard, tentoongesteld in de St. Martinuskerk. Dit geschiedde mede onder auspiciën van ons gilde, waarvan telkens twee leden om de beurt de wacht betrokken bij de achter in de kerk opgestelde klokken. De wacht kreeg evenveel bekijks van de vele toeristen als de 'Zwitserse Garde' in Rome.

Sinds 1960 hangt in de kerktoeren van de St. Martinuskerk een carillon bestaande uit 39 speel- en 4 luidklokken. Het carillon was elektrisch bespeelbaar en speelde jarenlang melodietjes of gaf elk kwartier de tijd aan. Inmiddels heeft de tand des tijds zijn werk gedaan en was het carillon aan restauratie toe. Een echte beiaard is dit carillon echter nooit geweest. Dit was destijds in 1960 echter wel de bedoeling, maar dat is er zagezegd nooit van gekomen. Nu het carillon toch gerestaureerd moet worden, werd van de gelegenheid gebruik gemaakt om van het carillon toch een echte beiaard te maken. De vier nieuwe luidklokken, welke vervaardigd zijn door klokkengieterij 'Petit en Fritsen' uit Aarle Rixtel, zorgen er voor dat het Weerter carillon na ruim 30 jaar alsnog uitgroeit tot een echte beiaard.

Behalve het toevoegen van vier klokken aan het bestaande klokkenspel, dient er verder nog een stokkenklavier aangebracht te worden, waardoor de beiaardier het klokkenspel met handen en voeten kan bespelen. Daarnaast dient er ook nog computergestuurde apparatuur geïnstalleerd te worden, zodat de beiaard ook bespeeld kan worden als er geen beiaardier beschikbaar is.

De klokken oogstten bewondering en ontzag. 's Avonds werden ze tijdens de H. Mis stijlvol door Deken Fr. van Tuel gewijd in aanwezigheid van vele kerkgangers. Het inhuldigungsconcert is gepland op 3 oktober.

Weert heeft dan met haar 47 klokken een beiaard met een bereik van 4 octaven.

Gegevens en wetenswaardigheden van de vier luidklokken:

1e en kleinste klok: Toon AIS, gewicht 380 kg, 2e klok: Toon GIS, gewicht 540 kg, 3e klok: Toon F, gewicht 905 kg, 4e klok: Toon E, gewicht 1060 kg, tekst op de klok 'Egbertus Raatjes, steun en leenheer van het Gilde van Weerter Stadsschutte Sinte Catharina, en zijn echtgenote gaven deze klok (vertaald uit het latijn).

Leden van St. Catharina 1480-Weert houden de wacht bij 'hun' klok. (Foto Lies Janssen).

Jos Janssen, Daeke-Schriëver St. Catharina 1480.

JOURNALISTENSCHIETWEDSTRIJD

– Limburgs Schutterstijdschrift wint Jos Daniëls wisseltrofee –

Op zaterdag 13 juni organiseerden Lei Meisen (Omroep Limburg) en Piet Bisschops (voorzitter St. Mauritius-Strucht) voor de vierde achtereenvolgende maal de reeds traditioneel geworden journalistenschietwedstrijd. Inzet voor de zestallen was de 'Jos Daniëls wisseltrofee' en 't Pintjeprieske' voor de beste individuele schutter. Als eregasten waren aanwezig Mevrouw Tonny Daniëls met dochter.

De OLS-Federatie was vertegenwoordigd door president Lei Stals en secretaris Fried Schrijvers. Namens de Zuid-Limburgse Schuttersfederatie was voorzitter Jo Herffs aanwezig.

Kelpen-Oler had het winnende OLS-zestel en haar PR-team naar Strucht gezonden (het zestel zou meeschielen buiten mededinging).

Deze keer waren de organisatoren erin geslaagd de weergoden op hun hand te krijgen en zo streden 11 zestallen in de prachtige ambiance van het door zon overgoten mooie Zuid-Limburgse landschap.

Het door bierbrouwerij De Leeuw gesponsorde Valkenburgs Wit in combinatie met de eigen gemaakte saté en hamburgers van de familie Godding, gevat in de muzikale omljsting van de drumband van schutterij St. Sebastianus-Schimmert, werkten onder deze omstandigheden dan ook prestatieverhogend.

Het Limburgs Schutterstijdschrift zorgde voor een primeur door haar twee zestallen uit te rusten met een wit T-shirt versierd met het logo. Alleen daardoor al vielen wij op en imponeerden wij natuurlijk onze tegenstanders.

A-zestel Limburgs Schutterstijdschrift.

Na een spannende strijd werd ons A-zestel, bestaande uit de dames Leonique Siebers (vorig jaar persoonlijk kampioene), Bep Louwen en de heren Jos Gerits, Cor Voorter, Jean van Nunen en gastschutter Jo Herffs, winnaar van dit sportieve treffen. Op de tweede en derde plaats eindigden zestallen van Omroep Limburg.

Na een korte pauze werd de strijd hervat voor het persoonlijk kampioenschap. In de eerste ronde vielen reeds 20 van de 55 schutters af. De tweede ronde deed opnieuw 12 schutters in het zand bijten.

De strijd ging verder op punten van 1 cm ribbe. Dit had radikale gevolgen voor nog eens 9 schutters. Na nog eens twee kavelrondes streden 6 schutters en 1 schutster verder. Helaas viel zij in de volgende ronde af, evenals Jos Gerits.

Net voordat de luxmeter 100 lux aangaf, werd de felle strijd tussen Dré Timmermans-Maasbree (namens Omroep Limburg) en Karel Knippenberg-Brunssum (Limburgs Dagblad), in het voordeel van Karel beslecht. De derde plaats was voor Henk Ramakers (De Limburger).

Na afloop was er in zaal Weerts nog een gezellig samenzijn tijdens welke de uitslagen bekendgemaakt. De prijzen werden uitgereikt door de dochter van Jos Daniëls.

Vanaf het begin van de journalistenschietwedstrijd kunnen beide organisatoren met voldoening een toename constateren van het aantal deelnemende zestallen en individuen. Lei Meisen en Piet Bisschops verwachten daarom dat het eerste lustrum van de journalistenschietwedstrijd nog meer zestallen in het strijdperk zal brengen.

Lei en Piet, alle deelnemers en deelnemsters aan dit schutterstreffen danken jullie voor de spontane en belangeloze inzet. Schutterij St. Mauritius en zaal Weerts danken wij voor het beschikbaar stellen van hun accommodatie.

Fred Louwen.

BESTUREN VRAAGT KWALITEIT

LS denkt mee in opvolging van OLS-president

Regelmatig spreekt OLS-president Lei Stals met trots over de huidige ontwikkelingen binnen het Limburgse schutterswezen. Zo ook in zijn openingstoespraak op het OLS in Kelpen-Oler. Bijzonder verheugd toonde Lei zich over de grote toename van jongeren in de schutterijen.

De OLS-president wijst er ook bij voortdoring op dat de huidige gunstige ontwikkelingen geen reden mogen zijn om voldaan te gaan kijken naar de behaalde resultaten. Lei Stals vindt dat er juist nu vooruit gekeken en gehandeld moet worden. Allerlei hedendaagse zaken (o.a. milieuwetgeving, automatisering, PR en niet te vergeten de steeds groter wordende perfectionisering binnen de schutterijen) eisen hun aandacht en een adequaat optreden van de besturen van schutterijen, bonden en zeker van de OLS-Federatie.

Er dient daarom een verjonging plaats te vinden in alle bestuursgeledingen van het Limburgse schutterswezen met mensen die bekend zijn met en bereid zijn om de hedendaagse ontwikkelingen voor hun schutterij, bond of federatie te vertalen. Wij moeten dus accepteren dat er mensen in deze besturen komen die minder interesse hebben in het schieten, maar des te meer in een bestuursfunctie.

Voor wat betreft de vertegenwoordiging van de schuttersbonden in het federatiebestuur dienen de bondsbesturen er tevens voor te waken dat hun vertegenwoordiger een waardige vertegenwoordiger is en blijft in het federatiebestuur. Federatiebestuursleden moeten daarom, meer dan in het verleden, bestuurders worden. Het getuigt daarom van modern management en moed als Lei Stals te kennen geeft zijn functie te willen overdragen op het hoogtepunt van zijn OLS-presidentschap en hij gelijktijdig een appel doet op de bestuursleden die veel langer in het federatiebestuur zitten om zijn voorbeeld te volgen.

Besturen vraagt kwaliteit

In een moderne organisatie geldt dat een bestuurder gaat functioneren na twee jaar, goed functioneert na drie jaar en na tien jaar besturen een neergaande lijn laat zien (ook al lijden de successen er dan nog niet onder). Om het enthousiasme en de kwaliteit van de bestuurder te behouden, wisselt men de persoon in kwestie vóór het tiende jaar van functie. Voor vrijetijdsorganisaties liggen de genoemde tijdvakken iets ruimer.

Het vinden van kwalitatief goede mensen voor bestuursfuncties in schutterijen, bonden en in de OLS-Federatie is een van de regelmatig terugkerende problemen. Want hoe gaat het? Degenen die de kwaliteiten bezitten om een goed bestuurder te zijn hebben meestal al zoveel andere bezigheden dat ze er bezwaarlijk nóg een taak bij kunnen hebben.

Toch is het bewaken van het 'kwaliteitsniveau' van een bestuur uitermate belangrijk. Wat dat betreft mag best de vergelijking met een bedrijf worden gemaakt: als daar een onbekwaam bestuur opereert, is de kans op problemen levensgroot. En zo kan het voor een schutterij, bond of OLS-federatie slecht uitpakken als de bestuurders kwalitatief niet van voldoende niveau zijn.

Geschied voor bestuurder?

Wanneer is iemand geschikt om bestuurder van een schutterij, bond of OLS-federatie te zijn? Een algemeen antwoord daarop is niet te geven; het hangt van de situatie af. Aan de voorzitter van een schutterij worden bijvoorbeeld heel andere eisen gesteld dan aan de voorzitter van de OLS-schietcommissie. En secretaris zijn van de OLS-federatie is weer heel iets anders dan secretaris van de Sectie Museum van de stichting SAS. Hoewel de eisen dus sterk variëren, zijn er toch wel een aantal algemene eigenschappen te noemen waaraan hij of zij als bestuurder moet voldoen:

- **visie** (het vermogen de gevolgen van eenmaal genomen beslissingen op langere termijn te overzien);
- **onafhankelijk denken** (in staat zijn zich zelfstandig een mening te vormen en die te handhaven);
- **weloverwogen een oordeel vormen** (niet vastklampen aan één mening, maar 'de twee kanten van de medaille' kunnen herkennen);
- **enthousiasme** (en het vermogen dat op anderen over te brengen);
- **gevoel voor praktische haalbaarheid** (kunnen werken binnen de beperkingen van het hier-en-nu);
- **creativiteit** (het vermogen nieuwe ideeën en plannen te bedenken);
- **doortastendheid** (eenmaal genomen beslissingen uitvoeren - ook impopulaire);
- **contactuele vaardigheden** (zowel mondelinge als schriftelijke);
- **inlevingsvermogen** (wat beweegt een ander?).

Voor de functie van OLS-president zouden aan de kandidaat/kandidate o.a. de volgende aanvullende eisen gesteld kunnen worden:

- **Limburger zijn** (in woord en beleving);
- **Limburgse cultuur en folklore** (bereid zijn om het Limburgse Schutterswezen hierin de plaats te geven die het verdient);
- **Bereid zijn om veel vrije tijd in het Limburgse Schutterswezen te steken;** (minimaal 100 keer per jaar acte de présence geven bij uiteenlopende activiteiten);
- **Bereid zijn om bestaande machts- en afhankelijkheidspatronen te willen doorbreken** (veranderingen van structuur en cultuur ketsen hierop vaak af);
- **Bereid zijn om federatiebestuursleden echte bestuurstaken te geven** (federatiebestuurslid zijn eist meer dan alleen maar bondsvertegenwoordiger zijn);
- **En: Bereid zijn om zelf hard te werken.**

Sterke punten

Het is duidelijk dat geen enkele bestuurder bovengenoemde eigenschappen allemaal in even sterke mate bezit. Op sommige punten zal hij/zij sterk zijn, op andere minder en op weer andere zwak.

Belangrijk is echter de vraag: passen zijn/haar sterke punten bij de taakopvatting die hij/zij krijgt? Ofwel: is het vermogen om de taak tot een goed einde te brengen in principe aanwezig?

Het bestuur van een schutterij, bond en OLS-federatie zal beter functioneren als de bovengenoemde eigenschappen min of meer gelijk over de verschillende bestuurders verdeeld zijn. Het is de beste garantie dat zowel de zaken van alledag als die op langere termijn de nodige aandacht krijgen.

Om te kunnen bepalen wat iemands sterke punten zijn in relatie tot de taak die hij moet volbrengen, is het zeer belangrijk dat die taak zo precies mogelijk **omschreven** is. Wat zijn de belangrijkste verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de bestuurder en aan wie wordt verantwoording afgelegd?

Mensen beoordelen

Het kiezen van een juiste kandidaat houdt onvermijdelijk het geven van een oordeel in. Een goede regel is dat het oordeel over een kandidaat nooit mag afhangen van één persoon; we hebben nu eenmaal allemaal onze eerste indrukken, vooroordelen en voorkeuren. Een effectieve manier om zoveel mogelijk van iemand te weten te komen is door te praten met mensen die al eens met hem of haar hebben samengewerkt.

Ken Uw kandidaat

In een schutterij is de keuze van bestuurders beperkt tot de leden en bij de bonden tot de leden van de aangesloten schutterijen. De OLS-federatie kan daarentegen ook kandidaten kiezen van buiten het federatiebestuur, ja zelfs van buiten het schutterswezen.

Het is daarom gemakkelijk als zoveel mogelijk bekend is over de mogelijke speciale vaardigheden die iedere kandidaat bezit en over de bereidheid zich voor een bepaalde periode voor de vereniging in te zetten. Periodiek kan het bestuur door middel van een kleine enquête achterhalen hoe de vereniging er wat dit betreft voorstaat.

Wim Pijpers.

EERSTE EXEMPLAREN LIMBURGSE SCHUTTERS-KALENDER VOOR OLS-ZESTAL

– Bob Degol houdt pleidooi voor herwaardering kunst in schutterswezen –

Op dinsdag 30 juni vond in de zaal De Sport in Kelpen de presentatie plaats van de Limburgse Schutterskalender. Deze schutterskalender is een geschenk van Drukkerij Limburgsche Post in Beegden aan haar vaste relaties.

In de kalender zijn alle grafische mogelijkheden van Drukkerij Limburgsche Post verwerkt. De Limburgse Schutterskalender werd gedrukt in een oplage van 2000 stuks. Ongeveer 1500 kalenders vonden hun weg naar de relaties van Drukkerij Limburgsche Post, het overblijvende aantal werd aangeboden aan de Stuurgroep OLS-1992.

De Limburgse Schutterskalender werd thematisch en tekstueel samengesteld door de heren Jan Gerits, Jos Gerits, Jean Walraven en Wim Pijpers (redactieleden van het Limburgs Schutterstijdschrift).

Twee jaar geleden had de heer Timmermans een Bokkerijderskalender laten vormgeven door leerlingen van de Kunstacademie uit Maastricht. Aangezien ons schutterswezen een interlimburgs karakter kent, werden de 3de jaars studenten van de Afdeling Publiciteit en Grafisch Design van het Provinciaal Hoger Instituut voor Kunstonderwijs uit Hasselt benaderd en bereid gevonden voor de vormgeving zorg te dragen van de Limburgse Schutterskalender. De Hasseltse studenten werden van informatie voorzien door de redactieleden van het Limburgs Schutterstijdschrift en konden putten uit het vele foto- en diamateriaal uit het archief van het Limburgs Schutterstijdschrift. Begeleidende docenten waren Luk Mestdagh en Maurits Engelen. Het gehele project werd uitgevoerd in vier maanden.

De Limburgse Schutterskalender telt 29 vellen van uiteenlopende soort en kwaliteit papier en weegt maar liefst 1250 gram, de afmetingen zijn: 60 x 36 cm.

COLOFON (MAAND, TITEL, TEKST, VORMGEVING)

Voorbladen: Verantwoording en 'Het Oud-Limburgs Schuttersfeest'. Tekst Wim Pijpers, vormgeving Peter de Cupere.

Juli: Beeldje 'De Oude Limburger'. Tekst Wim Pijpers, vormgeving Ann Nelissen.

Augustus: Schuttersattributen. Tekst Jan Gerits, vormgeving Jan Neyens.

September: Internationaal Schutterstreffen. Tekst Jos Gerits, vormgeving Sophie Cuppens.

Oktober: Marketenster-(treffen). Tekst Wim Pijpers, vormgeving Vera Lorent.

November: Maand van bezinning en Schuttersbegravenis. Tekst Jean Walraven, vormgeving Gert Vandercappelen.

December: Schutter bij vreugde en verdriet. Tekst Jos Gerits, vormgeving Andy Blocken.

Januari: Schutterspatroonheiligen. Tekst Jan Gerits, vormgeving Ann Houbrechts.

Februari: Sprokkelmaand. Tekst Wim Pijpers, vormgeving Patrick Dupont.

Maart: Voorbereiding op het schietseizoen. Tekst Jean Walraven, vormgeving Fabio Baldelli.

April: Vogelschieten. Tekst Jean Walraven, vormgeving Ronald Beelen.

Mei: Kerkelijke verbondenheid. Tekst Jan Gerits, vormgeving Vera Lorent.

Juni: Schuttersfeest. Jos Gerits, vormgeving Tom Andries.

Met opzet was het winnende zestal van het OLS-1991 uitgekozen om de eerste exemplaren van deze kalender in ontvangst te nemen. De overhandiging vond plaats door Pieter Timmermans, Directeur van Drukkerij Limburgsche Post en door Bob Degol, voorzitter van de stichting Steun Aan het Schutters- en gildewezen in de beide Limburgen (S.A.S.). Door ziekte was Hans Baetsen afwezig, zijn plaats werd door zijn echtgenote waargenomen. Foto: Wim Pijpers.

Toespraak Bob Degol

Mijnheer de Directeur, Geachte Genodigden, Schuttersvrienden. Wanneer ik vorig jaar hier te Kelpen-Oler de grandioze intocht van het winnend zestal van schutterij St. Petrus meemaakte, dan heb ik nooit durven vermoeden dat ik hier hedenavond als gastspreker de presentatie van deze unieke Schutterskalender zou meemaken. Als voorzitter van de Stichting Steun Aan het Schutters- en gildewezen in de beide Limburgen (de S.A.S.) ben ik daarvoor zeer vereerd. Het is geen alledaags feit dat een zulk opvallend initiatief wordt genomen in het Limburgse schutterswezen.

U, mijnheer Timmermans, hebt een daad van onschatbare waarde gesteld voor het Limburgse schutterswezen. De Limburgse Schutterskalender is een pronkstuk, enig niet alleen in Limburg maar ook in de Europese gemeenschap van historische schuttersgilden (E.G.S.). Uw keuze is onbetwistbaar een goede keuze geweest, want uniek zijn ook de Limburgse schutterijen met hun prachtige uniformen en klederdrachten, met hun discipline en stijl in het Europese schutterswezen.

Het idee om de Limburgse Schutterskalender te laten ontwerpen door studenten uit de examenklas van het Provinciaal Hoger Instituut voor Kunstonderwijs in Hasselt is eveneens een schot in de roos geweest. Als kalender is deze grafisch gezien zeer geslaagd. Niet stereotiep en zeker origineel. Doordat elke student van de afdeling Publiciteit en Grafisch Design één maand als opdracht had, krijgen wij telkens een aparte sfeer die tezelfer tijd hedendaags is.

Meer in het algemeen is de Limburgse Schutterskalender gericht op attractie en compositie dan op functionaliteit. Typografisch is hij zeker experimenteel te noemen. Ornamenten zoals de cirkels bijvoorbeeld staan tegenover sfeerbeelden. De cijfers van de maand december is fijn spelen met typografische elementen louter voor het effect. De teksten zijn grafisch verwerkt in plaats van documentair en hedendaags opgelost. Er ontstaat zo een vermenging van folklore met hedendaagse vormgeving. Grafisch kan men dat ook zeer geslaagd noemen. De christelijke tradities en de oude schutterswaarden zijn er in gerespecteerd en harmonisch weergegeven.

Jonge mensen zullen deze hedendaagse vormgeving zeker graag zien en door de aantrekking die ervan uitgaat de teksten gaan lezen met belangstelling.

Mijn gelukwensen gaan dan ook namens de stichting S.A.S. en het Limburgse schutterswezen naar de directeur, docenten en studenten. Mijnheer Timmermans, het moet voor U een enorme vreugde zijn om de eerste exemplaren van deze kunstvolle Limburgse Schutterskalender te mogen overhandigen aan het winnend zestal van het OLS-1991. Bij ons is broederschap geen ijdel woord. Elke schutter die een opmerkelijke prestatie levert kan ook op de ereplaats staan. En mijn goede vrienden Wim Pijpers, Jan Gerits, Jos Gerits en Jean Walraven dank ik voor hun medewerking tot realisatie van de unieke kunstvolle Limburgse Schutterskalender.

Na de overhandiging van de eerste exemplaren van de Limburgse Schutterskalender, hield Bob Degol onderstaande toespraak.

Het Limburgse Schutterswezen is vandaag de dag een indrukwekkend fenomeen waarvoor men steeds in bewondering staat. Ook vandaag mogen wij de voorstelling van de Limburgse Schutterskalender 1992-1993 als een kunstvol fenomeen begroeten in onze schutterswereld. Deze unieke kalender met zijn 29 bladen toont ons een historiek van een eeuwenoude traditie.

Oorlogen en revoluties vermochten het niet de populaire schuttersgilden uit het bruisende volksleven te doen verdwijnen. Het komt inderdaad niet vaak voor dat bij een cultuur-historisch verschijnsel sprake is van een continuïteit van eeuwen, in gebruiken van traditie, van activiteiten en opvattingen.

Vanaf hun ontstaan vormden de schuttersgilden een hechte homogene gemeenschap die zich mettertijd in het recreatieve leven van stad en dorp als een gesloten sociologische entiteit opstelde en zelfs als een para-militaire of politionele groep naar voren trad. Wie buiten het schutterswezen kan zulke adelbrieven voorleggen?

Al herinnert de discipline die onze schutterijen thans nog kenmerkt aan hun ontstaan, toch hebben de schutterijen zich vanaf de 19e eeuw steeds meer aangepast aan de huidige tijd; maar zij bleven trouw aan de basisprincipes van het schutterswezen. Dat voornamelijk is hun kracht en overleving geweest. Hun middeleeuwse militaire en politionele rol in latere tijden schitteren door de tijden heen. Inderdaad er is geen volkskundige bevolkingsgroep die qua tradities zo'n hechte brug slaat met het verleden en tezelfdertijd zo bloeiend leeft in het verleden als het Limburgse Schutterswezen.

Een schutterij is veel meer dan een buitenstaander kan bevroeden. Wat sport of een beetje soldaatje spelen? Neen, het schutterswezen is gegrond op het verleden. De schuttersgilden vormen vandaag nog volkskundige en sociologische entiteiten van uitzonderlijke waarde. Het zijn homogene groepen met eigen wetten, geplogenheden en gebruiken waarvan de leden historisch naar mekaar gegroeid zijn. Zij hebben steeds een dienstverlenende functie gehad, mekaar te helpen en te steunen. Zij verdedigden de verworven rechten van hun gemeenschap.

Geachte genodigden, Wetenschappers en vorsers zijn nog steeds op zoek naar de oorsprong van onze schutterijen en wedijveren om een verantwoorde verklaring voor de exacte betekenis van het woord 'schut'. Wat wij wel weten is dat onze schuttersgilden oorspronkelijk slechts defensiekorpsen waren in dienst van grondeigenaars en stadsbesturen en dat zij door de tijden heen hun verschillende functies met eer vertolkten.

Vandaag zijn de huidige schutterijen een sociaal-cultureel verschijnsel, evoluerend zoals elk maatschappelijk verschijnsel met de machtsverhoudingen en noodwendigheden van de tijd. Belangrijk is dat sinds 1870 het Limburgse schutterswezen zelf een nieuwe traditie heeft opgebouwd; een traditie die onze voorouders en wijzelf hebben kunnen volgen, stap voor stap.

Juist om dat groot verleden en de aangepaste doelstellingen van deze nieuwe traditie te beveiligen, werd in 1963 de stichting Steun Aan het Schutters- en gildewezen in de beide Limburgen (S.A.S.) opgericht. In 1986 werden de statuten aangepast en gewijzigd. Het oorspronkelijke doel bleef echter; het bevorderen, het beveiligen en stimuleren van het Limburgse schutters- en gildewezen in het algemeen en het verlenen van morele, juridische, administratieve en financiële steun in het bijzonder.

De stichting S.A.S. wil vooral de aandacht trekken op de volkscultuur in het huidige schuttersgebeuren. De volksculturele waarden van onze schutterijen kunnen niet genoeg geprezen en geprogrammeerd worden omdat men er alle elementen geheel in terugvindt.

Geachte genodigden, Is het dan niet onze plicht en onze taak om als stichting S.A.S. en met de volle medewerking van de redactie van het Limburgs Schutterstijdschrift geestdriftig mee te werken aan dit prachtig initiatief van de heer Pieter Timmermans, directeur van Drukkerij Limburgsche Post te Beegden. Ik dank uit de volheid van mijn hart de Drs'en Jan Gerits, Jos Gerits en Jean Walraven onder leiding van hun hoofdredacteur Wim Pijpers voor de prachtige uitwerking van het idee. Door hun medewerking bewezen zij dat men in het schutterswezen steeds meer een beroep zal moeten doen op intellectuelen. Dat is de broederschap en solidariteit die zo tekenend is in onze schutterswereld.

Deze unieke schutterskalender heeft ons tot nadenken gebracht. Wij moeten ons schuttersbeleid en activiteiten herwaarderen; cultuur met een grote K. Wij moeten zoals eeuwen geleden relaties en contacten aanknopen met de kunstenaars uit onze gewesten, gemeenten en dorpen.

Ook in de 'Gouden Eeuw' hebben de schuttersgilden, vendels, compagnieën en burgerwachten eenzelfde initiatief genomen. Een initiatief waarvoor wij hen eeuwen later nog dankbaar zijn.

Laten wij onze kunstenaars uit ons Groot-Limburg stimuleren om hun inspiratie te zoeken in onze prachtige schuttersfeesten, heerlijke landjuwelen, in middeleeuwse stijl met grote rijkdom aan kleur, muziek en bourgondische zwier, aan vaardigheid en exercitie, tromgeroffel, prachtige klederdrachten, openwaaierende vendelvlagen en uitbundige feestvreugde.

De kunst in de schutterstraditie van de 16e eeuw en later heeft de grote zalen van de schuttersdoelen in onze beide landen, stadhuizen, musea en paleizen naam en faam gegeven. Miljoenen toeschouwers hebben ervoor in bewondering gestaan en daardoor hebben ze ook de begrippen van het schutterswezen met zijn schoonheid, volksgebruiken leren kennen en waarderen.

Miljoenen toeschouwers hebben reeds gefascineerd opgekeken naar de meesterlijke schuttersstukken van een Frans Hals die zelf schutter was. En een van de meest beroemde schilderijen van Rembrandt van Rijn, de compagnie van kapitein Frans Banning Cocq en zijn luitenant Willem van Ruytenburg, later de "Nachtwacht" genoemd, wordt heden ten dage door duizenden bewonderd. En dan spreken wij nog niet van Pieter Pauwel Rubens die een opdracht uitvoerde voor de kolveniersgilde van Antwerpen. Van een Bartholomeus Van der Helst met zijn begeesterend schuttersstuk "De Vrede van Munster" en van een Pieter Breughel die een koningsvogelschieting te Hoboken bij Antwerpen uitbeelde. Wij kunnen in deze orde nog een heel stuk verder gaan. Als historisch verschijnsel spreken de schuttersgilden tot de verbeelding, vooral met hun imponerende grote doeken met hun levende dichtheid tot de schutterstraditie.

Ook nu hebben schuttersleven en schutterstraditie de aanzet gegeven tot het creëren van deze unieke en indrukwekkende schutterskalender.

Ik heb mij de laatste dagen herhaaldelijk de vraag gesteld: 'Leeft de kunst, de volkscultuur en de volkskunst nog in onze hedendaagse schutterijen?' Hier antwoorden wij heel voorzichtig. 'Jawel, maar dan op kleine schaal'.

Alhoewel wij in het huidige Limburgse schutterswezen over een onschatbaar patrimonium beschikken van allerlei attributen, wordt er door onze schutterijbesturen te weinig aandacht aan geschonken. Beschikt men wel over een volledige inventaris van het bezit van de schutterij?

Geachte genodigden, Als op zondag 5 juli hier in Kelpen-Oler die vele prachtige vaandels, die symbolen zijn van trouw aan de kerk en het wereldlijk gezag, door de uitbeelding van hun patroonheilige en de wapenschilden van hun gemeenten. Kijk naar die statige oude standaarden die een beeld van een groot verleden oproepen en daarnaast de wapperende veldvlaggen en sierlijke kleurrijke wimpels die ons van het heden naar de toekomst brengen. Wat nu de kunstvolle schutterskalender betreft, verwijzen wij slechts naar enkele teksten die vooral belangrijk zijn voor het instandhouden van onze tradities en volksgebruiken.

Wij hebben als beleidsvoerders van het Limburgs schutterswezen bij herhaling erop gewezen dat wij moeten waken opdat de vaak eeuwenoude geplogenheden binnen het schutterswezen niet worden aangetaast door aspecten die worden opgedrongen door een moderne maatschappij en waarin deze niet meer herkenbaar zouden worden. Daarom vestigen wij Uw aandacht op de prachtige tekst die Drs. Jan Gerits, over de patroonheiligen van onze schutterijen.

Ik zou de hoop willen uitspreken dat al onze schutterij-bestuursleden de teksten in deze schutterskalender eens aandachtig zouden lezen, ze zouden bestuderen en zich de vraag zouden stellen: Wat doen wij in deze geest in onze schutterij?

Vele van onze schutterijen hebben inderdaad een kostbaar beeld van hun patroonheilige in bezit. De tekst van Jan moet een stimulans zijn, een aanwijzing om weer met hun patroonheilige naar buiten te komen in onze schuttersoptochten en ze centraal te stellen op feesten en manifestaties. Een tweede tekst waarvoor ik Uw aandacht vraag is die van de maand april over de koningsvogelschietingen van Drs. Jean Walraven. Hij beschrijft in essentie deze 'Hoogdag' voor de schutterijen. Deze ceremonie kunnen en moeten wij herwaarderen. Het koningsvogelschieten is hier dringend aan toe. Het moet aangepast worden aan de mogelijkheden van de huidige tijd met volle respect voor het verleden. Vergeten wij niet dat de koningsvogelschietingen een belangrijk element zijn, de basis, die wij opnieuw moeten stimuleren om er weer heerlijke dorpsfeesten van te maken waar een ganse bevolking bij aansluit.

Wij hebben persoonlijk de ervaring dat het met een goede begeleiding en een kleine inspanning van het schutterijbestuur mogelijk is. Door die enkele losse grepen uit de schutterskalender komen wij tot de conclusie dat bij de uitvoering van het beleid in het Limburgse schutterswezen, in het jaarprogramma, aandacht moeten geven aan de volksculturele aspecten. Men zal daardoor het Limburgse schutterswezen verrijken en aansporen om in deze zin initiatieven te nemen die onze jeugd kunnen sensibiliseren.

Geachte genodigden, In het beleid voor de toekomst zullen wij naast de bescherming en het behoud van tradities onvoorwaardelijk-prioriteit moeten geven aan de begeleiding en de opvang van de jongeren in de schutterij. In mijn voorwoord in de feestgids van het OLS van dit jaar heb ik daar uitvoerig op gewezen.

Al maakt de jeugd van vandaag een periode door van nonchalance en van weinig belangstelling voor culturele waarden zoals onze beginselen 'voor outer, haard en troon', toch mogen wij deze jongeren niet loslaten. Laten wij de middelen onderzoeken hoe wij deze jongeren kunnen beïnvloeden opdat zij zich laten inwijden in de ontstaansgeschiedenis van het schutterswezen.

Wij kunnen alvast duidelijk maken dat onze tradities, geplogenheden en gebruiken, maar ook het sociaal element sinds eeuwen de polsslag zijn geweest, niet alleen voor het Limburgse, maar ook van het Europees schutterswezen. Wij moeten dringend in ons beleid aan kadervorming gaan doen voor het te laat is.

Als slot van mijn toespraak wil ik nogmaals allen bedanken die hebben meegewerkt aan de totstandkoming van deze unieke Schutterskalender en daarmee een aanzet hebben gegeven voor een eigentijdse promotie van het Limburgse schutterswezen.

ST. WILLIBRORDUS-OBBICT

Op zondag 15 september 1991 bezocht ons fluit- en tamboerkorps een concours van de Limburgse Bond van Tamboerkorpsen te Nieuwenhagen. Zij kwamen uit in de 2e divisie sectie E-a en behaalden, o.l.v. instructeur W. Voots (71), met 299 punten een eerste prijs met promotie naar de 1e divisie.

Door dit resultaat werden zij afgevaardigd naar de Limburgse kampioenschappen, welke werden georganiseerd op 24 november 1991 in Maastricht. Daar behaalden zij het Limburgs Kampioenschap met een puntentotaal van 308 met lof der jury.

Op 25 april 1992 werd deelgenomen aan het Nederlands Kampioenschap te Sittard. Gebracht werd het stilstaande werk "Rio Conjo" en het marcherende "Le Petit Soldat". Voor het stilstaande werk gaf de jury 159 punten en voor het marcherende 161,5 punten. Het totaal van 320,5 punten was goed genoeg voor het Nederlands Kampioenschap.

Bij terugkomst in Obbicht werd het korps opgewacht door burgemeester Creemers, schutters, familieleden en vele belangstellenden. Tijdens de receptie op 23 mei kwamen vele zusterverenigingen uit zowel de schutters- alsook de muziekwereld hun felicitaties aanbieden. Onder de vele gasten waren B&W van Born, het voltalige bestuur van de schuttersbond Eendracht Born-Echt e.o. en een afvaardiging van de LBT. Mevrouw Souren-de Theye, secretaris van de LBT, bood ter receptie het blauwe kampioenswimpel van de FKM aan.

In lovende woorden werden wij geroemd voor het gedisciplineerde optreden en ten voorbeeld gesteld. De Hollandse korpsen komen daarom bij ons op cursus. Het Damescomité bood alle leden een T-shirt aan. Schutterijvoorzitter Wil Leurs bood alle korpsleden een foto-album aan met het logo van de schutterij er op. Natuurlijk waren er voor instructeur en Mevrouw Voots bovendien bloemen. Voots werd verrast met een gravure als dank voor zijn inzet.

Na zich even te hebben terug getrokken, verscheen voorzitter Leurs weer; dit keer verkleed als Grote Trom. In die outfit richtte hij zich tot onze grote trom-slager Emile Munsters. Sinds 1966 slaat Emile de grote trom. In dichtvorm sprak de voorzitter Emile toe als 'grote trom' en deed hem op rijm verslag van alle wel en wee gedurende de 26 jaar dat zijn 'baas' met hem heeft gelopen.

Munsters werd een dikke tromstok met bloemstuk en een kopergravure met inscriptie, voorstellende een grote tromslager, aangeboden. Voorzitter Leurs maakte vervolgens de bevordering van Emile Munsters tot officier bekend. Mevrouw Munsters werd bedacht met een bos bloemen.

Van lokaalhoudster Beth Op de Kamp ontving instructeur Voots een nieuwe zweep, omdat Beth per vergissing het muziek-bij-instrument had vernield. Van het damescomité kreeg Voots een stropdas met het logo 'Nederlands kampioen 1992'.

M. Verhaeg, secretaris.

oud-LIMBURGS SCHUTTERSFEEST 1992

– positief virus veroorzaakt OLS-gekte –

Waarom werd het OLS-1992 zo'n topper? Waren het de ruim 60.000 bezoekers, het weer of de degelijke organisatie; was dit succes voorspelbaar?

Naar mijn mening was dit succes wel degelijk te voorspellen. Bijzonder slecht weer had vele bezoekers misshien kunnen afschrikken, maar had niets afgedaan aan de goede organisatie. De goede sfeer in schutterij St. Petrus, de goede naam die de schutterij heeft binnen en buiten het schutterswezen, de bijzonder goede promotie die gevoerd is en een perfecte organisatie vormden op voorhand voldoende garanties voor het welslagen van het OLS-1992.

Schutterij St. Petrus-Kelpen Oler en haar 1250 medewerkers verdienen een compliment voor de wijze waarop ze de bezoekers van het OLS-1992 ten dienste zijn geweest. Zonder enig voorbehoud kan gesteld worden dat het OLS-1992 een absolute topper was in alle opzichten.

Promotie

De Stuurgroep OLS-1992 heeft bewezen meesters te zijn in het bedrijven van een goede promotie. Enkele voorbeelden: Het geven van de nodige bekendheid aan 'Um', dé felbegeerde OLS-trofee. De wekelijkse informatie in de streekbladen. De aanwezigheid van het OLS-zestel bij allerlei activiteiten o.a. het Eerste Marktentstertreffen en bij vele bondsfeesten. De onthulling midden in de winter van de 'Iesheiligestraot'. De twee truien met het logo van het OLS-1992 (ze brachten elk Hfl 1000 op tijdens een openbare verkoop). Het uitgeven van de OLS-feestgids op 27 mei (elke bezoeker kreeg nu de kans om de inhoud vooraf te bestuderen (gevolg:

op 5 juli omstreeks 18.00 uur waren alle feestgidsen uitverkocht; de laatste feestgids bracht Hfl 10 op). De bierglazen met het logo van het OLS-1992; deze waren al uitverkocht vóór 5 juli. De versierde tuintjes in Kelpen-Oler. Ik zou zo nog even door kunnen blijven gaan.

Tim Schmitz: "Ook als je geen nieuws hebt, maak je nieuws en zorg je dat de aandacht op het OLS wordt gevestigd".

Bijgestelde plannen

De Stuurgroep OLS-1992 had zich goed laten voorlichten door vorige OLS-winnaars. Het draaiboek van het OLS-1986 (St. Stephanus-Dieteren) stond model voor hun draaiboek. De stuurgroep was er zich bewust van geworden dat men de zaken wel 'uit het zadel' kan regelen, maar dat het grote geheel beter werkt als alles is vastgelegd in vaste afspraken en procedures. Iedereen krijgt daardoor een eigen stukje verantwoordelijkheid, is daardoor beter berekend voor zijn/haar taak en niemand wordt onevenredig zwaar belast.

Was het verkeersplan in het draaiboek van OLS in Dieteren al $\pm 1/2$ cm dik, het verkeersplan voor het OLS-1992 was ruim 2 cm dik. Aan alles was gedacht.

Waar gebeurd! (1)

Op 6 juni loopt er een man door Kelpen-Oler en kijkt zoekend rond. Als hij niet vindt wat hij zoekt, klampt hij een voorbijganger aan. De man vraagt waar het prijsvogelschieten plaatsvindt. De aangesprokene, toevallig iemand van de schutterij, begrijpt er niets van en haalt de schouders op. De man laat zich niet van zijn stuk brengen en verwijst naar bladzijde 51 van de OLS-feestgids waar de aankondiging staat. Nu begrijpt de schutter wat de man bedoelt en antwoordt: "Maar meeneer dit is een advertentie van het eerste vogelschieten in Oler in 1875". De man: "Och ja, ik vond het taalgebruik al enigszins vreemd".

Goed bewaard geheim

In de nacht van 3 op 4 juli sloeg het noodlot toe. Tijdens een hevig onweer, omstreeks 00.30 uur, teisterde één minuut lang een windhoos het feestterrein. Gevolg: Een legertent werd opgetild en meer dan 30 meter verder aan de overzijde van de Grathemmerweg neergekwakt. De metaalconstructie (zo dik als een pols) brak als luciferstokjes. Eenzelfde lot was de tent van het Limburgs Schutterstijdschrift beschoren. Van de grootste feesttent werden de 1.40 meter lange piketten uit de grond getrokken en weggeslingerd, de tent raakte ontzet en lampen sloegen aan diggelen.

Chris Corsten: "Ik lag in bed. Toen omstreeks half één de telefoon ging en de wachtploeg zich meldde, wist ik hoe laat het was. Ik ben onmiddellijk naar de feestweide gegaan en heb daar met ongeveer 10 personen tot ongeveer 03.00 uur gewerkt om de ergste schade te herstellen".

Impressie OLS op 5 en 11 juli 1992.

De foto's op de pagina's 18 t/m 21 werden gemaakt door Piet Jeurissen en Wim Pijpers. Samenstelling foto-collage: Wim Pijpers.

De verslaggevers van Omroep Limburg, die hun oren en ogen niet in hun zak hadden, hielden zich aan de afspraak om geen melding te maken van hetgeen er die nacht gebeurd was. Tim Schmitz: "Ongetwijfeld waren dan de schrikbeelden van het Zuid-Limburgs Federatiefeest in Montfort op 17 juli 1983 weer in de herinnering van de mensen gekomen en dat zou ons de nodige bezoekers gekost hebben".

Lei Meisen loste het zeer origineel op door tegen de luisteraars te zeggen: "Beste loestereers, vannach haet 't in Kelpe-Oler geraegend, geer kint noe gerös kôme, 't stuuff hie neet meer".

Kwaliteit

Ook heeft men op dit OLS veel werk gemaakt van de eetgelegenheden. Niet alleen eiste de organisatie de allerbeste kwaliteit van de leveranciers, maar ook de hoogste reinheid en hygiëne van het personeel achter de buffetten.

De kwaliteit vertaalde zich in extra grote omzetten en wachttijden tot 20 minuten voor de hamburgers.

Inspecteurs van de Keuringsdienst van Waren, die ook op het feestterrein aanwezig waren, hielden alles nauwgezet in de gaten. Nog voor het feest ten einde was deelden ze complimenten uit voor de keurige verzorging, de hygiëne en de goede kwaliteit van de aangeboden waren.

Hond

Pijnlijk verliep het OLS voor Wiel Engelen. Terwijl hij gezellig bij een der buffetten stond, viel iets op de grond. Toen hij het wilde oprapen werd hij in de oogstreek gebeten door een hond die schrok. In allerijl werd hij naar het ziekenhuis gebracht, waar men voor zijn oog vreesde. Het bleek gelukkig mee te vallen. Op 5 augustus kon Wiel zijn werk weer hervatten.

Eerder op de middag had dezelfde hond iemand in de bilstreek gebeten. De begeleider (geen schutter) verkeerde in een kwade roes en vond het (ondanks vele adviezen) kennelijk niet nodig om toen al de hond naar huis te brengen.

Op 7 juli ontving Wiel een boeket bloemen van de eigenaresse van de hond en de Stuurgroep OLS-1992.

Politie

Adjutant Verbong (lid van de Stuurgroep OLS-1992) en Commandant van de Rijkspolitiegroep Heythuysen had berekend dat ± 45 agenten nodig waren om het verkeer in en om Kelpen-Oler en op de feestweide in goede banen te leiden. Naast de geleverde assistentie, werd hem gevraagd of hij ook nog 22 'agenten in opleiding' aan een stukje praktijkervaring kon helpen. Adjutant Verbong twijfelde geen moment. Per slot van rekening is een dergelijk groot evenement met zoveel mensen een ideale 'leerschool' voor toekomstige collega's. In totaal waren er 64 politiemensen ingezet op 5 juli t.b.v. het OLS.

Adjutant Verbong: "Er hebben zich geen noemenswaardige voorvallen voorgedaan. In feite vielen onze werkzaamheden best mee en hadden we met minder agenten de opdracht kunnen uitvoeren. De werkzaamheden beperkten zich voornamelijk tot de opvang en begeleiding van zoekgeraakte kinderen. Het ene ongevalletje op de Rijksweg met blikshade had eigenlijks niets met het OLS te maken".

In ons volgende nummer gaan we met Adjutant Verbong nader in op politie-steun bij evenementen als een OLS en maken enkele vergelijkingen.

Foto: Th. Hoorens, Koningsbosch.

Omroep Limburg

Ook dit jaar heeft Omroep Limburg getoond de omroep te zijn waar wij Limburgers behoefte aan hebben. Omroep Limburg heeft ook nu weer een ontelbaar aantal luisteraars bijna 20 uren lang op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen op het OLS. OL(S)-verslaggevers, Lei Meisen en Nico Jessen, zorgden ook nu weer voor haarscherpe verslagen en interviews. Zij zorgden er ook voor dat het de overwinnaar tijdens de intocht niet aan belangstelling ontbrak.

Maar niet alleen hun verslaggeving was goed, ook de promotie die ze aan 'Um' gaven, hebben 'Um' voor eens en altijd onsterfelijk gemaakt.

Waar gebeurd! (2)

Een Amsterdammer, voor het eerst op een OLS, was onder de indruk van het geweldige feest. Hij wilde graag terugkomen om ook het kavelen bij te wonen, maar wist niet hoe hij dit aan zijn vrouw moest verkopen. Hij krijgt een idee. Hij geeft zijn schoenen in bewaring bij de afdeling 'Gevonden voorwerpen' en gaat huiswaarts. Op zaterdag was hij weer present. De Amsterdammer had zijn vrouw verteld dat hij zijn schoenen in Kelpen-Oler ging zoeken. Tussen haakjes, de Amsterdammer heeft zijn schoenen weer terug.

Broederschap

In het verleden is al vaker voorgesteld om 10% van de opbrengst van het OLS te bestemmen voor het Limburgse Schutterswezen. Met dit geld zouden een aantal zaken verwezenlijkt kunnen worden waar momenteel dringend behoefte aan is en zou een reserve opgebouwd kunnen worden om een OLS-organisator, wiens feest door overmacht wordt getroffen, een financiële ondersteuning te geven.

Felicities

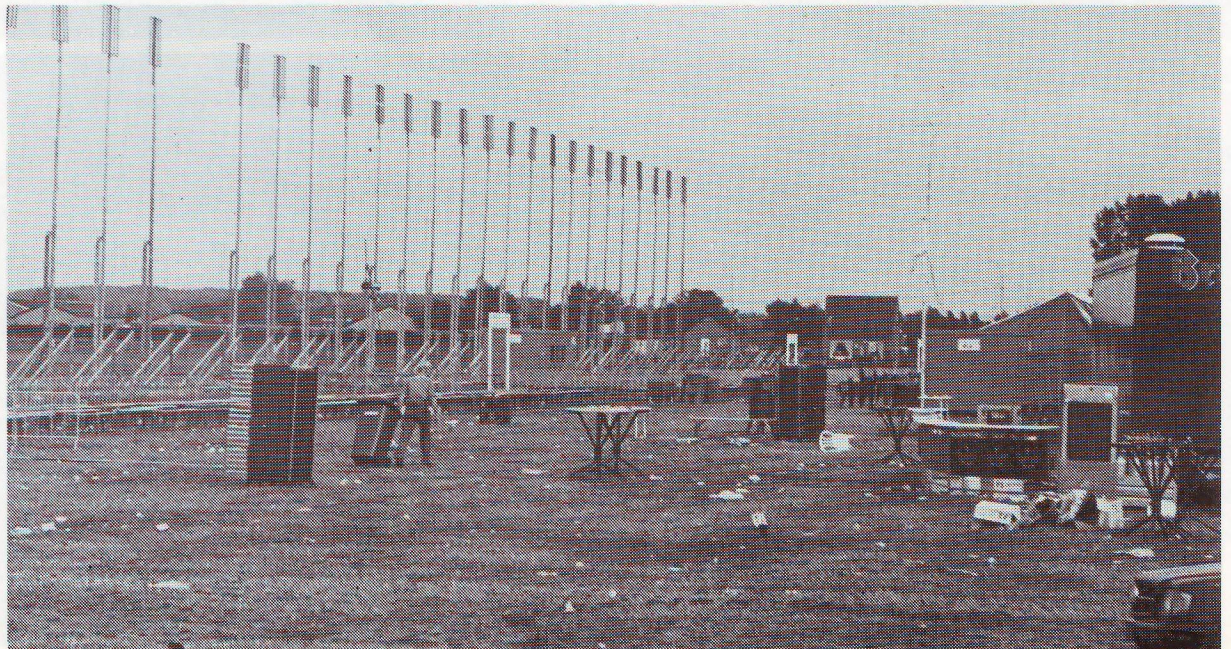
Het zestal van schutterij St. Joseph-Koningsbosch bleek over de sterkste zenuwen te beschikken en werden de uiteindelijke overwinnaars van het OLS-1992. Vanaf deze plaats wil ik het zestal en de gehele schutterij nogmaals van harte feliciteren met deze schitterende overwinning en hen veel sterkte toewensen bij de voorbereidingen van het OLS-1993.

Wim Pijpers.

DE MAAND APRIL VAN DE SCHUTTERSKALENDER

– eerste koningin van St. Maternus-Wijlre –

Het is voor Jean Walraven onmogelijk om van elk der duizenden dia's uit zijn collectie nog precies aan te geven waar en wanneer hij de foto heeft gemaakt. Wie het koningspaar was bij de maand april van de Limburgse Schutterskalender kon hij zich niet meer herinneren. Toch zou hij het interessant vinden als het koningspaar achterhaald kon worden.

Lang behoefde Jean niet te wachten, want op 24 juli meldde zich iemand die vertelde wie het koningspaar was. Het verhaal en de anekdote die volgden waren zó interessant dat ik ze U niet wil onthouden.

Koningspaar.

Het koningspaar op de foto bij de maand april van de Limburgse Schutterskalender is het koningspaar van schutterij St. Maternus-Wijlre uit 1965; Koning Casper Wijnen (nu 72 jaar) en schoonzus Rinie Ramakers (nu 60 jaar). De foto werd genomen in het voorjaar van 1965 tijdens een bondsfeest in Nieuwenhagen.

Tot 1965 was het bij schutterij St. Maternus niet gebruikelijk dat de koning vergezeld werd door een koningin. Maar Casper had ooit gezegd dat wanneer hij zich ooit koning zou schieten schoonzus Rinie zijn koningin zou zijn. Nu Casper koning was, wilde hij zijn belofte inlossen. Maar hoe? Een traditie van een schutterij breken, doe je niet zo maar. Casper piekerde hoe hij 'zijn koningin' mee zou kunnen laten gaan in de optocht. Al was het maar voor één keer; dan zou hij zijn belofte hebben ingelost. De grote dag van het eerste bondsfeest was aangebroken. In alle stilte had Rinie haar koninginnekled gemaakt en ging zij met haar man in de auto naar het bondsfeest in Nieuwenhagen.

Rinie weet het nog als de dag van gisteren. "Ik ben naar een bloemenwinkel gegaan en heb gevraagd of ik me mocht omkleden. De eigenaar had geen bezwaar, maar keek wel een beetje vreemd. Toen ik klaar was, kocht ik nog een boeket bloemen en begaf ik me met Casper

naar buiten in de richting van de schutterij. Daar aangekomen keken alle leden verrast op naar de mooie koningin die Casper ten tonele voerde". Rinie moet als koningin mee in de optocht, vinden alle leden.

Rinie scoort meteen zeer hoog, want zij behaalt de ereprijs (een lauwertak) die ze trots draagt op haar met hermelijn afgezette schoudermantel.

Op schuttersfeesten die volgen haalt het koningspaar steevast een eerste prijs.

OLS-1965.

Met zo'n mooie koningin kun je met een gerust hart deelnemen aan het OLS, was de mening van het schutterijbestuur. En zo zien we Casper en Rinie als koningspaar uittreden op het OLS-1965 bij St. Hubertus-Tegeleen. Jammer genoeg mag Rinie niet deelnemen aan de wedstrijden voor de mooiste koningin. Een jurylid had haar even tevoren gezegd dat ook de andere koninginnen een prijs moesten kunnen winnen. Met Rinie als koningin waren alle kansen voor de andere koninginnen bij voorbaat verkeken.

Ze ging accoord, maar vroeg of ze toch mocht uittreden 'buiten mededinging'. Dit verzoek wordt toegestaan en dan gebeurt het...

Juist op het moment dat een jurylid voor Rinie staat, komt er een klein hondje naar Rinie toegelopen, tilt zijn pootje op en doet zijn behoefte tegen het koninginnekled van Rinie.

Wim Pijpers.

Het koningspaar 1965-1966 van schutterij St. Maternus-Wijlre stal niet alleen de harten van de eigen schutterij, maar stak ook menig ander koningspaar de loef af.

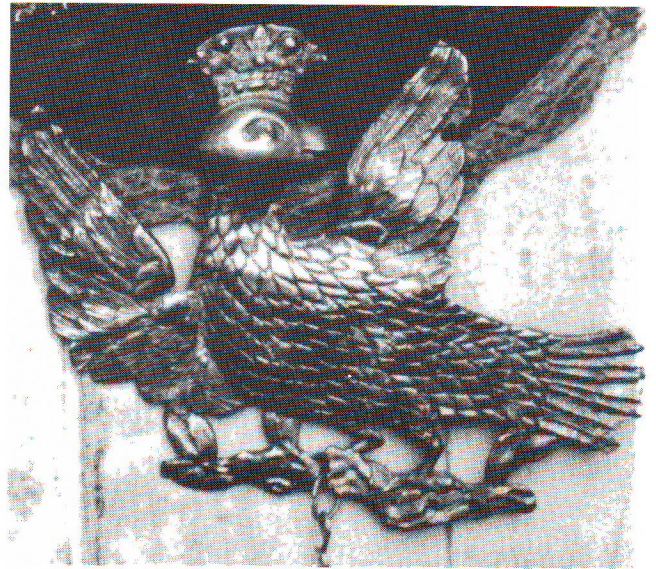
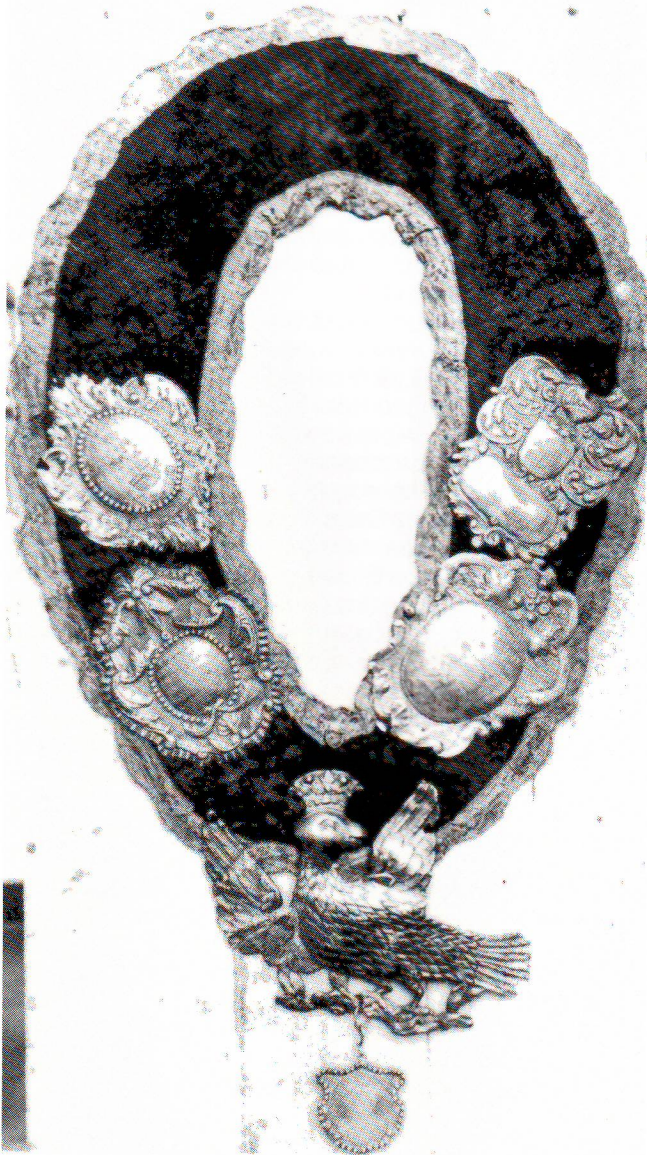
Richard Sleijpen (16 jaar) van St. Maternus-Wijlre haalde op 10 mei 1992 bij het 152ste schot de laatste resten van de vogel naar beneden. Hij versloeg daarmee vader en oom. Richard koos zus Monique als koningin.

DE ST. MARTINUSSCHUTTERSILDE(N) VAN DILSEN (2e vervolg)

In ons vorig artikel schreven we, dat die eerste schutterij waarvan de vogel dateert uit 1596, geen lang bestaan heeft gekend, vermits pastoor Kemperrick (1600-1633) in 1618 een nieuwe vogel liet maken voor de heropgerichte schutterij.

Uit wat nu volgt, blijkt dat tussen 1596 en 1618, te Dilsen een schuttersgilde heeft bestaan met als patroonheilige Sint Sebastiaan. In het Koninklijke Museum voor Kunst en Geschiedenis te Brussel, berust in de afdeling folklore, een schutterskrans uit Dilsen met platte vogel en vier breuken op een ovalen veloeren kraag met goudbestikte boorden die rond de hals werd gedragen.

Van Overbeck was waarschijnlijk de stichter van de heropgerichte schutterij in 1608, nadat deze van 1596 was stilgevallen.

Tussen de vier breuken die duidelijk op de foto van de kraag hiernaast te zien zijn, is de eerste linksboven deze van pastoor Machuré uit 1745.

De tweede (de plaat onder deze van pastoor Machuré) is uit 1789 en geschonken door P. Cootjans.

De derde, rechtsboven op de kraag is uit 1792 geschonken door Gerardus Moors en de vierde uit 1810 is van Jacobus Cootjans. De beschrijving van deze krans (kraag) is te vinden in het gedenboek van Frans Claes in het museum 'De Gulden Spoor' te Antwerpen, nr 73-1933 pagina 42, als volgt:

– DILSEN. Gilde de St. Sébastien: Baton de Roi surmonté d'un papegai d'argent.

– DILSEN. Gilde de St. Martin. Collier en argent: 4 plaques repoussées et un papegai, montés sur velours. Inscriptions 1608 à 1810 (Memorial P. 109).

Het is duidelijk dat de vier breuken op de veloeren kraag, waarover we in een volgende bijdrage breder zullen uitweiden, niets te maken hebben met de vogel uit 1608. Van conservator Verbessel vernamen we in de tijd, dat Frans Claes, antiquair, bewuste krans te Dilsen heeft gekocht rond 1900. Daarna was hij in bezit van pastoor Goffin te Jesseren, die hem zou gekocht hebben op een openbare veiling te Antwerpen en die hem in 1963 heeft verkocht aan het Museum van Kunst en Geschiedenis te Brussel. (Een brief door ons gericht aan pastoor Goffin om meer informatie, bleef onbeantwoord).

Onder aan deze krans hangt een zilveren, platte, gedreven, gekroonde met opengespreide vleugels vogel die met zijn pootjes een zilveren stokje omknelt waaraan een zilveren plakket bengelt met de gravure op van een kerktoeren met een grote spits en twee kleine torentjes. Rondom de tekening staat als randschrift gegraveerd volgende tekst met jaartal: "ARIAEN+ANTHONIS+VAN OVERBECK+ANNO 1608". (Daar de tekst en tekening op de foto niet duidelijk is te zien, hebben we ter illustratie op natuurlijke grootte er een tekening van gemaakt).

Nu zou men zich kunnen afvragen wat er gebeurde met de vogel uit 1596, voor de heroprichting van de schutterij in 1608 en van deze in 1618?

Wij weten uit de overlevering dat in deze periode de Maaskant heftig te kampen kreeg met talrijke voorstanders van het protestantisme en dat men toen, uit vrees, veel zaken die aan de kerk toebehoorden, angstvallig voor geweld en diefstal op allerlei plaatsen verborg die niet zo direct in 't oog vielen. En vermits de vogel van 1596 in de vorige eeuw werd teruggevonden in het strooien dak van de hoeve "De Licht" in Houtissen, waar eens de schuttenkamer was ingericht, vermoeden we dat hij daar door bezorgde schutters is weggeborgen. Over Ariaen Anthonis van Overbeck is niets geweten. Wel zien we zijn naam fungeren op de oudste schutterslijst: "1608 A.A. Van Overbeck".

De oudste schuttersplaat, waarvan hiernaast een afbeelding, dateert uit 1618 en werd toen geschonken door Petrus "Leonardi" (latijnse naam van "Lenaerts") pastoor te Neeroeteren. Op de voorzijde van deze plaat lezen we het volgende inschrift:

S. Martini sodalitie at
pie parantelie Petris Leonardi
pastor Nederoteren
Anno 1618.

Dit wil zeggen: Aan de St. Martinus Broederschap uit vrome verwantschap: Petrus Lenaerts, pastoor Neeroeteren, anno 1618.

Op de andere kant van de plaat staat een hart met rijzende ster gegraveerd en het inschrift: "CIRCONSPICE"

wat wil zeggen: "Al gaande de omgeving bespieden". Hieruit blijkt dat de oude Broederschap niet alleen een vermaakinstelling was, maar als schutterij ook de zorg had voor de veiligheid en de rust in het dorp.

De volgende breuk werd in 1619 geschonken door Jean Hermans. Daarna wordt het stil rond de Broederschap en moeten we, voor de volgende plaat, wachten tot het jaar 1671. Of er al die tijd een breuk is geweest in de Broederschap, is niet denkbeeldig. De godsdiensttroebelen die toen overal in het prins-bisdom Luik en het oude graafschap Loon de samenleving hebben verpest, zal er wel voor een groot deel de oorzaak van zijn geweest. De prins-bisschop van Luik huldigde nog steeds de neutraliteitspolitiek met gevolg, dat hij geen leger had, en troepen van allerlei soort en plumage, hier zonder slag of stoot door mochten trekken en veelal op kosten van de bevolking hun tenten opsloegen om de winter te overleven. In zulke gevallen waren de dorpen en steden op hun eigen verdediging aangewezen en werd er vaak beroep gedaan op de schutterijen, ook huislieden genoemd, die slechts over een primaire opleiding beschikten.

Een waar voorbeeld hiervan lezen we in de gichten van de schepensbank van Grote Brogel bewaard op het Rijksarchief te Hasselt.

"Op St. Niklaasdag in december 1648 omtrent elf uur in de voormiddag zijn de volkerentropen (Lorreinen) onder commando van graaf de Longeville getrokken boven de Wauberg, zo naar Meeuwen.

De huislieden van het Land van Ham, van de buitinge van Beringen, samen met die van Tessenderlo, de buiting van Peer en alle dorpen van het drossaardambt Stokkem, Bocholt en Grote Brogel, onder commando van kolonel jonker van Kyverbergh. De huislieden kwamen van Peer af langs Borkel zo door de heide in rechte lijn naar de Lorreinese troepen. Als zij in volle mars, zonder enige argwaan, gekomen zijn in Meeuwen achter Tysken in de koye in de heide, zijn de Lorreinen onverwacht op hen aangevallen. Zij hebben de huislieden totaal verslaan en vermoord lijk men een hond zou vermoorden, zonder enige barmhartigheid. Zij waren zo lelijk vermoord dat het niet om aan te zien was en vreselijk om aan te horen. Zo zijn er gevonden 367 doden en wel honderd gekwetsten".

Willem vander Linden, toen de justitiesecretaris van As, spreekt van meer dan 400 doden en wel meer gekwetsten.

Volgens het verslag van de secretaris van Grote Brogel in het gichtregister nr F^o 329 en 330, dat een lijst bevat van het aantal doden en gewonden per dorp, zien we dat Dilsen 10 doden en 11 gekwetsten telde. Spijtig zijn de namen van de slachtoffers niet bekend.

Hier weze gezegd, dat tot het drossaardambt Stokkem, de dorpen As, Beek, Bree, Dilsen, Elen, Ellikom, Lanklaar, Meeuwen, Neerglabbeek, Opitter, Opoeteren, Reppel, Rotem, Stokkem, Tongerlo, Wijshagen en Zutendaal behoorden. Het spreekt vanzelf, dat de bloem van al deze dorpen op het slagveld was gebleven en dat het veel jaren heeft geduurd vooraleer de rangen der schutterijen weer konden opgevuld worden. Voor Dilsen moet dat zijn geweest in 1671 toen Nelis Segers zich in dat jaar tot koning heeft geschoten.

('t Vervolgt).

Joannes Daamen, Niel bij As.

SCHUTTERIJ ST. GEORGIUS EN ST. SEBASTIANUS-BEESEL

– Ontboezemingen van een pastoor-schutterskoning –

“Niet veel schutterijen kunnen zeggen dat de pastoor van hun parochie het koningszilver draagt”. Dat hoorde ik de eerste weken na 14 juli 1991 herhaaldelijk beweren. Als iemand mij vroeg of ik bij het OLS in 1992 mee zou lopen in de optocht, dan ontweek ik steeds het antwoord met te zeggen: “Het duurt nog lang voor het zover is en in die tussentijd kan er veel gebeurd zijn”. Er is inderdaad veel gebeurd, want van iemand die met een grote verlegenheid tussen de adjudanten krampachtig en met weinig succes probeerde in de pas te blijven, werd ik iemand die zich meer en meer begon thuis te voelen in de schutterswereld. Dat had ik vooral te danken aan de schuttersvrienden die mij veel meer nog dan tevoren als één van hen beschouwden.

Als raadsheer was ik wel lid van de schutterij-broederschap, maar ik was niet verplicht met hen mee te gaan naar alle mogelijke festiviteiten. Dat werd heel anders nadat ik 'de vogel had afgeschoten'. Na een jaar koningschap ben ik blij en dankbaar dat ik het koningszilver mocht dragen. Niet alleen bij onze eigen leden van de schutterij heeft dit veel goodwill gekweekt.

Met name tijdens de optocht op het OLS te Kelpen-Oler heb ik ervaren dat het feit dat ik me niet aan de verplichtingen van het koningschap onttrok, zeer werd gewaardeerd. Als het enigszins mogelijk was om naar het OLS te gaan, heb ik dat altijd gedaan. Maar nu zag ik het hele gebeuren met andere ogen. Als iemand mij verleden jaar gezegd had dat ik zou meemarcheren bij het komend OLS-feest, dan zou ik dat niet hebben geloofd en dat het mij moeite zou kosten het koningszilver over te dragen leek mij nog onwaarschijnlijker.

Maar het was zo! Dat kwam ook door het feit dat er zovelen waren, die hoopten dat ik mijn titel als schutterskoning zou prolongeren, maar het was vooral het resultaat van mijn eigen ommekeer. Naarmate ik me ging thuisvoelen in de schutterswereld, raakte ik er veel meer bij betrokken. En als ik de andere leden van de schutterij aanspreek als 'schuttersvrienden', dan betekent dit woord nu heel wat meer dan vroeger voor mij.

Verleden jaar vond men het heel bijzonder dat de pastoor van Beesel schutterskoning werd. De koning van 1992 is ook heel bijzonder want onze koning is een vrouw. Met mij hebben zich velen verheugd over het feit dat Toos van de Borst-Abrahams, waarnemend penningmeester van onze vereniging, het zilver mag dragen. Het is haar van harte gegund, temeer omdat zij zich sinds vele jaren zeer verdienstelijk maakt voor onze schutterij en enorm veel werk doet achter de schermen. Zij was het ook die, samen met haar man, meeding naar Helmond om daar het zilveren koningsschild te bestellen.

Heel bewust had ik gekozen voor een schild dat duidelijk maakte dat ondergetekende een beetje toevoegde aan de geschiedenis van onze schutterij.

De vorm van het koningsschild is gelijk aan het herderschopje dat mij aangeboden werd bij mijn installatie als pastoor in augustus 1976. Boven de tekst staat temidden van het jaartal '1991' een kruisje. Het is een copie van het kruisje dat ik op mijn jas draag. Het werd in reliëf aangebracht op het schild. In het kruis zie je een diep liggende zwarte T. Dit duidt er op dat de drager van dit kruisje tot de franciscaanse familie behoort. Bij mij is dat de orde van de minderbroeders Conventuelen.

Koningschild van pastoor J. Debets.

Foto: L. Konickx-Beesel.

Binnen de franciscaanse orde wordt dit zogenaamde TAUKRUIS vaak om de hals gedragen; St. Franciscus ondertekende zijn brieven vaak met het Taukruis.

Dit Taukruis wijst er dus op dat koning J. Debets tot de franciscaanse orde behoort. Omdat de naam van de schutterij en de plaatsnaam 'Beesel' vermeld moest worden staat er, om het dubbel vermelden van 'Beesel' te vermijden, "Pastoor Par. St. Gertrudis".

De edelsmid Andriessen uit Stiphout, die het schild maakte, vroeg mij om er nog een tekst bij te voegen waar ik veel waarde aan hechte. Mij viel op dat moment niets anders in dan de woorden die ik gebruikt had in het gebed dat ik gebeden had vlak voor het begin van het vogelschieten: "Moge degene, die straks het koningszilver zal dragen, de woorden van Jezus indachtig blijven: WIE ONDER U DE GROOTSTE WIL ZIJN, MOET DE DIENAAR VAN ALLEN ZIJN"

Omdat St. Franciscus wilde dat zijn volgelingen minderbroeders en minderzusters zouden zijn, is deze tekst in onze orde zeer belangrijk.

Als minderbroeders moeten wij inderdaad de mindere of de dienaar van elke andere mens willen zijn. Deze tekst leek mij daarom zeer geschikt voor mijn koningsschild.

Met veel vreugde kijk ik op het jaar van mijn koningschap terug. Mijn schuttersvrienden hebben mij veel geleerd.

J. Debets, pastoor.

Raadsheer schutterij St. Georgius en St. Sebastianus.

Zie ook LS nummer 13, pagina 38.

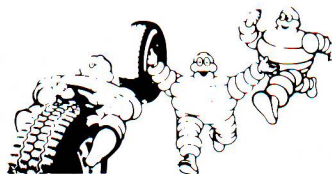

Goed geschoten!

Brand

HET BIER WAAR LIMBURG TROTS OP IS.

LAAT KICKEN NAAR UW BANDEN KIJKEN

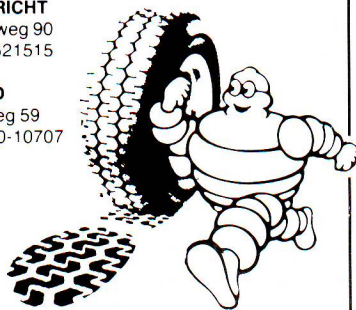
**Bandenspecialist
KICKEN b.v.**

VOERENDAAL
Valkenburgerweg 41
tel 045-751700

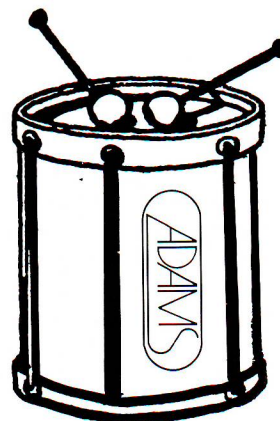
MAASTRICHT
Bemelerweg 90
tel 043-621515

TEGELEN
Kaldenkerkerweg 96
tel 077-33433

SITTARD
Bergerweg 59
tel 04490-10707

Adams muziekcentrale b.v.
Casino 28, 6017 BS Thorn
telefoon 04756-1324

Adams muziekcentrale gespecialiseerd in Marching Percussion.

U kunt bij ons terecht voor: Aankoop
Service
Reparatie
Revisie
Renovatie

van Uw totale Slagwerk.

'Een trom van Adams is een schot in de roos!!'

BLOEIENDE SCHONE VERBERGT HAAR WARE OUDERDOM

– OLS-Federatie ouder dan vermoed –

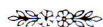
Een jonge vrouw verklaart niet graag haar leeftijd. Naarmate dat ze ouder wordt, heeft ze er echter minder moeite mee. En er zal een moment aanbreken dat ze aan iedereen trots vertelt hoe oud en vitaal ze nog is. De schoonheid in ons artikel is 61 jaar. Elk jaar dat ze ouder wordt, wordt ze levendiger en straalt ze meer. Maar toch houdt onze schoonheid nog steeds vol dat ze op 24 januari 1937 geboren is. Op haar geboorteakte staat dat ze geboren is op 6 april 1931. Het zou me niets verbazen als zelfs deze akte niet de juiste ouderdom weergeeft en zal blijken dat onze schone in werkelijkheid nog ouder is.

Een vreemde inleiding zult U denken, toch is bovenstaande volledig van toepassing op onze eigen OLS-Federatie.

Oud-Limburgse Schuttersfederatie

OPGERICHT 1937

Op zoek naar de juiste ontstaansgeschiedenis van de OLS-Federatie, stootte ik op een artikel in de Nieuwe Koerier van dinsdag 26 januari 1937. Het artikel maakt melding van een vergadering met vertegenwoordigers uit de diverse schuttersdistricten, ook staat er in het artikel ondubbelzinnig dat op 6 april 1931 de Limburgsche Schuttersbond werd opgericht.

Het krantenartikel van 26 januari 1937 moge genoegzaam bekend zijn bij eerdere schrijvers van de geschiedenis van de OLS-Federatie. Maar waarom heeft men als oprichtingsjaar 1937 gekozen en niet het jaar 1931?

Vergelijken we de twee oprichtingsmomenten, dan waren er voor 6 april 1931 meer redenen aanwezig om te komen tot één overkoepelende schuttersorganisatie dan voor 24 januari 1937. Laten we eens een aantal feiten op een rijtje plaatsen.

1. Geen eensluitende schietreglementen

Reeds in 1903 (en mogelijk al eerder) werden strakkere schietreglementen van kracht verklaard voor de schuttersfeesten die we thans kennen als het OLS. Als na Wereldoorlog I de OLS-feesten hervat worden, lezen we regelmatig dat er onenigheden ontstaan. Onenigheden die vaak werden veroorzaakt doordat de organiserende vereniging eigen schietreglementen opstelde voor háár OLS; de deelnemende schutterijen waren niet op de hoogte van de reglementen die de organiserende schutterij zou hanteren op het OLS.

Als schutterij St. Catharina-Stramproy in 1927 het OLS organiseert, wordt maximaal één zestal per schutterij met een vaste samenstelling verplicht gesteld voor het OLS.

Helaas bestaat er op dat moment geen organisatie die toezicht houdt op of de bevoegdheid heeft om de verdere toepassing van deze verplichting (het 'Reglement

1927) bij volgende organisatoren van het OLS dwingend op te leggen. Het gevolg is dat het 'Reglement 1927, aan kracht dreigt in te boeten. De schutterijen die het 'Reglement 1927' wel toegepast willen zien, kwamen daarom op 6 april 1931 bij elkaar om een overkoepelende schuttersorganisatie op te richten.

2. Het 'Reglement 1927'

Op zich is het gegeven wel leuk dat in 1927 voor het eerst met zestallen op het OLS werd geschoten met een vaste samenstelling en één zestal per schutterij, maar het 'Reglement 1927' zou tekort gedaan worden als dat het belangrijkste wapenfeit van dit reglement was. Het 'Reglement 1927' maakte ook een einde aan allerlei verschillende maten en afstanden. Zo varieerde de hoogte van de hark op de schietboom vaak per schuttersbond van 12 m, 15 m, 19 m, 20 m tot zelfs 21 m. De afstanden van de oplegpaal tot de schietboom liepen nog verder uiteen.

3. Foutieve ontstaansredenen

De aankondiging van een bijeenkomst en het doel van die bijeenkomst op 6 april 1931 had reeds een preventieve werking in zich, want het aantal 'eigen regeltjes' van OLS-organisatoren neemt tussen 1931 en 1937 af. Doordat één schuttersbond niet aanwezig was, konden de afspraken van deze vergadering nog niet overal worden toegepast.

De deelnemers aan de vergadering van 6 april 1931 zouden eveneens tekort gedaan worden als men de activiteiten van een overkoepelende schuttersorganisatie pas op 26 januari 1937 laat aanvangen. Het zijn juist deze mensen geweest die niet stilgezeten hebben tussen 1931 en 1937 en alle werkzaamheden (lees: o.a. het bijjveren van de toepassing van het 'Reglement 1927') hebben verricht om op 26 januari 1937 de overkoepelende werking van een Limburgse schuttersorganisatie voor alle aangesloten schutterijen en schuttersbonden mogelijk te maken.

Het totaal verregende OLS-1936 in Beesel was beslist niet de doorslaggevende factor om over te gaan tot de oprichting van de OLS-Federatie in 1937. Wel werd nogmaals de dringende noodzaak onderstreept van een organisatie die ook een helpende (financiële) hand kon bieden indien een OLS door factoren van buiten, het feest tot een ramp maakten.

4. Einde 'Grote Internationale Schuttersfeesten'

Een ander gegeven waaruit blijkt dat de Limburgsche Bond van 1931 als overkoepelende schuttersorganisatie werkte, is ongetwijfeld het verdwijnen van de zogenaamde 'Grote Internationale Schuttersfeesten' geweest. De nieuwe benaming voor de schuttersfeesten wordt 'bondsconcoursen'. De statuten stonden het ook niet langer toe dat tijdens bondsconcoursen schutterijen van andere bonden of uit het buitenland deelnamen.

5. Nagenoeg dezelfde oprichtingsreglementen

Eveneens een duidelijk gegeven dat er vóór 26 januari 1937 een overkoepelende schuttersorganisatie was, blijkt uit een krantenartikel in de Nieuwe Koerier van 8 april 1931. De reglementen van 6 april 1931 en 26 januari 1937 zijn nagenoeg gelijklopend. Oordeel zelf.

De krantenartikelen zijn onverkort en letterlijk weergegeven.

6. OLS-jury

Uit de instelling van een OLS-jury in 1931 (die sindsdien onafgebroken bestaat) mogen wij afleiden dat er een overkoepelende Limburgse schuttersorganisatie was die bevoegdheden kon toekennen aan een OLS-jury.

Wim Pijpers.

Nieuwe Koerier van 26 januari 1937

Schietsport

FEDERATIEVE BOND VAN SCHUTTERIJEN IN LIMBURG

Vergadering te Roermond.

Onder leiding van den heer F.H. van der Velden, voorzitter van den Kantonnalen Bond van schutterijen Eendracht maakt Macht te Weert, had Zondagmiddag in de zaal van mevr. de wed. Schreurs te Roermond den vergadering plaats van de besturen der kringen van schutterijen in Limburg waarop vertegenwoordigd waren de kringen Eendracht maakt Macht te Weert, Midden-Limburgsche Schuttersbond Roermond, Door Eendracht Groot Echt, Midden-Limburgsche Schuttersbond Juliana Venlo en Bond van schutterijen Zuid-Limburg (Noord) Oirsbeek.

Afwezig was de Zuid-Limburgsche bond (Zuid) Schin op Geul.

De voorzitter heet allen welkom en wijst er op hoe reeds enkele jaren vroeger in het voorjaar van 1931 vergaderingen plaats hebben gehad om te komen tot de oprichting van een Limburgschen Bond, waartoe dan ook reeds op 6 april 1931 werd besloten door 47 van de 48 aanwezige schutterijen. Omstandigheden waren oorzaak dat het alleen bij de oprichting bleef.

Nu thans echter vrijwel alle schutterijen in Limburg zijn georganiseerd in kringen tot een aantal van 6 is de provinciale organisatie eenvoudiger en achtte spreker het oogenblik gekomen daartoe over te gaan. Reeds op een bijeenkomst tijdens het Oud-Limburgsch Schuttersfeest te Beesel dezen zomer, spraken de diverse voorzitters zich enthousiast voor het plan uit.

Wij hebben een mooie taak te vervullen, zegt spr. nl. de eeuwenoude instellingen, welke onze schutterijen zijn, te bewaren en te versterken voor het nageslacht. Zij zijn een speciaal stuk waardevolle folklore in het Limburgsche leven.

De echte schuttersgeest is gelukkig nog goed bewaard bij de bevolking en dat dient warm gehouden en waar noodig versterkt te worden. Dan wijst spr. er op hoe de oud-Limburgsche schuttersfeesten tot voor een tiental jaren op treurige wijze tot verval waren gekomen en hoe de schutterijen – eenmaal prachtige vereenigingen met kostbare vaak eeuwenoude uitrusting aan trommen, vaandels, koningszilver – te gronde waren gericht en met al den luister van haar verleden verloren dreigde te gaan.

De reorganisatie van het Oud-Limburgsche schuttersfeest in 1927 heeft hier schitterend verricht, waardoor tevens tientallen schutterijen uit het moeras, waarin ze verzeild waren, werden gered en opnieuw tot bloei kwamen.

Wat een pracht vertoont het Oud-Limburgsch schuttersfeest zelf niet, een massa folklore, welke de bewondering afdwingt van Limburgs bevolking en daarbuiten. Aan onze besturen, besluit spr., de plicht om dezen schat te bewaren en deze aloude instellingen op te voeren tot hooger bloei. Geven wij daarom aan dat schoone doel onze volle medewerking.

De heer Fleischeuer, Oirsbeek, brengt dank aan den voorzitter dat het initiatief door hem genomen is om te komen tot de oprichting van een Limburgsche federatie. Spr. hoopt dat allen hun medewerking zullen geven zoals die gevraagd wordt.

Spr. heeft de ontwerp-reglementen en statuten enz. doorgewerkt en stelt de vraag waarom er nu nog meer feesten moeten worden georganiseerd.

In zijn bond hebben jaarlijks reeds vier bondsconcouren plaats. Hij stelt zich voor om door federatieve samenwerking te komen tot een goede regeling van het Oud-Limburgsch schuttersfeest.

De voorzitter antwoordt, dat het allerminst zijne bedoeling is geweest bij het samenstellen van statuten en reglementen om het aantal schuttersfeesten te vermeerderen. Hij heeft alleen, met het oog op de toekomst, gedacht aan de mogelijkheid van het organiseren van provinciale schietwedstrijden, (personeel kampioenschieten enz.) onder controle der federatie, mogelijk later ook door gezamenlijk overleg te komen tot uniforme reglementen voor de diverse kringsschuttersfeesten. Hoofdzaak van alles echter moet blijven het in stand houden der schutterijen en dan regelend op te treden bij het Oud-Limburgsch schuttersfeest.

Hierna werd overgegaan tot artikelsgewijze behandeling van de ontwerp-statuten en het huishoudelijk reglement, welke voor een maand

terug aan de diverse districtsbesturen waren toegezonden. Het doel der federatie, genaamd "Federatieve bond van schutterijen in Limburg", is de bevordering der belangen van Limburgsche schutterijen in den ruimsten zin des woords en zij tracht dat doel te bereiken door:

- het houden van provinciale en districts-schuttersfeesten en schietwedstrijden volgens uniforme reglementen.
- het weren van en het waken tegen excessen bij feesten en wedstrijden.
- het samenwerken met vereenigingen of bonden in binnen- en buitenland, welke eenzelfde doel beoogen.
- het organiseren van en/of deelnemen aan tentoonstellingen op gebied van het gilde- en schutterswezen.
- het houden van algemeene vergaderingen ter bespreking en uitvoering van alle andere middelen, welke aan het doel bevorderlijk kunnen zijn.

De leden zijn de erkende districtsbonden van schutterijen in Limburg. De voorzitters of hun plaatsvervangers dier bonden vormen het bestuur.

De bij de federatie aangesloten schutterijen mogen niet deelnemen aan feesten, welke georganiseerd worden door niet-aangesloten schutterijen, uitgezonderd de feesten waar op de wip geschoten wordt en die welke in Belgisch Limburg plaats vinden.

Statuten en huishoudelijk reglement worden met enkele kleine wijzigingen goedgekeurd.

Het reglement van het Oud-Limburgsch schuttersfeest wordt aangehouden tot de volgende vergadering waarop ook de besturen van de schutterijen St. Georgius en St. Sebastianus van Beesel en St. Antonius van Krawinkel-Geleen zullen worden uitgenoodigd.

De verkiezing van een bestuur wordt aangehouden en aan de heeren F.H. van der Velden, Weert en L. Peters, Ittervoort wordt de voorlopige leiding overgelaten.

De 6 districtsbonden in Limburg tellen samen 95 aangesloten schutterijen.

Nieuwe Koerier van 8 april 1931

ROERMOND

Limburgsche Schuttersbond tot oprichting besloten

Paasmaandag heeft in hotel du Commerce te Roermond een vergadering plaats gehad van een 50-tal schutterijen uit alle oorden der provincie.

De door het Voorlopig Comité aangeboden ontwerpstatuten en huishoudelijk reglement voor den definitief op te richten Limburgschen Bond werden na eenige discussies aangenomen.

Ook een schietreglement werd vastgesteld. Het aantal deelnemers aan een wedstrijd werd per schutterij op zes bepaald. De schietboom moet minstens 15 M. hoog zijn.

Doel van den bond

De vereniging stelt zich ten doel de bevordering der belangen van de Limburgsche Schutterijen en schietverenigingen in den ruimsten zin des woords.

Zij tracht dit doel te bereiken door:

- het houden van provinciale en districtsschuttersfeesten en schietwedstrijden volgens uniforme reglementen.
- het weren van en het waken tegen excessen bij feesten en wedstrijden.
- het samenwerken met vereenigingen of bonden in binnen- en buitenland die eenzelfde doel beoogen.
- het houden van algemeene vergaderingen ter bespreking en uitvoering van alle andere middelen welke aan het doel bevorderlijk kunnen zijn.

De vereniging bestaat uit gewone, eere- en buitengewone leden. Gewone leden zijn schutters of koninklijk erkende schutterijen of schietverenigingen woonachtig of gevestigd in de provincie Limburg en de gemeente Budel.

Eereleden zijn zij, die zich ten opzichte der vereniging verdienstelijk hebben gemaakt terwijl buitengewone leden zijn personen of vereenigingen, die door een jaarlijkschen bijdrage den bond steunen.

Het bestuur, van minstens zeven personen, wordt gekozen door de afgevaardigden van de aangesloten schutterijen en schietverenigingen voor den tijd van twee jaar.

Feestreglement

Jaarlijks zullen een of meer bondsconcouren plaats hebben; aangesloten vereenigingen houden geen concouren of schuttersfeesten dan met toestemming van het bondsbestuur, waarvoor de aanvraag vóór 15 November moet zijn ingediend.

Alle concouren en schuttersfeesten hebben plaats onder de door den bond vastgestelde reglementen zoo worden o.a. boetes van 25, 50 en 100 gld opgelegd op het te laat beginnen van schutters-optochten en schuttersfeesten met resp. 'n kwartier, half uur of langer.

Het is den aangesloten verenigingen verboden steun te verlenen of deel te nemen aan concoursen of feesten van welken aard ook georganiseerd door niet-leden van den bond, voorzover deze in de provincie Limburg worden gehouden. Hetzelfde geldt voor concoursen of feesten van bondsleden, waarvoor bij den bond geen toestemming werd aangevraagd of verkregen. Overtreding wordt gestraft met 'n boete van 25 gld voor elk geval.

Vereenigingen, die met toestemming van het bondsbestuur gerechtigd zijn tot het organiseren of houden van concours of schuttersfeesten, mogen daaraan geen niet-leden laten deelnemen voor deze in de prov. Limburg of in de gemeente Budel gevestigd of woonachtig zijn. Ook hier bestaat op de overtreding een boete van 25 gld terwijl de leden persoonlijk bij deelname aan niet goedgekeurde feesten of concoursen een boete van f 2,50 krijgen.

Men mag slechts als schutter deelnemen aan concoursen of schuttersfeesten mits men drie maanden minstens lid zijner vereeniging is. Men mag in één zelfde jaar slechts voor één vereeniging uitkomen. Het Oud-Limburgsch schuttersfeest dat op 28 juni te Baarlo gehouden wordt is nog toegankelijk voor alle ook niet bij den bond aangesloten vereenigingen. Geschoten wordt echter volgens het nieuwe reglement.

ONDER DE SCHIETBOOM

Erratum

In de opsomming van de geslaagden voor de commandantencursus (zie LS nr 15 pagina 38) is per vergissing de naam weggefallen van John Knoben van schutterij Wilhelmina-Hingen. Proficiat John en nogmaals onze excuses voor deze fout.

St. Cornelius Irene-Posterholt

De jongste schutterskoning van Limburg is de 12-jarige Ron van der Vorst uit Posterholt. Als lid van het fluiten- en trommelkorps van de schutterij, schoot Ron de laatste resten van de vogel naar beneden. Zijn 16-jarige zus Mariëlle vergezelt hem op de schuttersfeesten.

De Nobelen-Valkenburg

Op 13 mei werd de schutterskamer in het Streekmuseum van Valkenburg een origineel fanion van de Oude Nobele schutterij rijker. Aan het eind van de vorige eeuw werd het fanion door een misverstand vervormd tot een drapeau. Doordat generaal Pierre Janssen een geldbedrag van Hfl 2400 bijeen bracht kon het fanion weer in zijn oorspronkelijke vorm uitgevoerd en volledig gerestaureerd worden. Bij de foto: Een trotse Pierre Janssen bij het uit 1857 daterende fanion met daarop het stadswapen van Valkenburg.

St. Lambertus-Molenbeersel

Het Federatiebestuur huldigde onlangs Thomas Stals, *2-10-1914, om zijn 60-jarig lidmaatschap van schutterij St. Lambertus-Molenbeersel. Door toedoen van Theodoor Denier trad Tom op zijn zeventiende toe tot de schutterij. Hij maakte vele mooie herinneringen mee met deze schutterij: de OLS-overwinning in 1967 en tweemaal een tweede plaats op het OLS.

In 1940 begon hij ook met het opzetten van vogels, want de natuur heeft hem als landbouwer steeds aangesproken. Hij was ook actief bij De Wielewaal in het Stramproyerbroek. Een andere volkssport die hij graag beoefent is het beugelen. Nu heeft hij er weer een nieuwe hobby bij: het houtsnijwerk, dat hij samen met zijn echtgenote Anna Segers met veel ijver doet. Stilzitten is er voornamelijk niet bij: rust roest immers. Het Belang van Limburg titelde op 29 mei boven de bijdrage van korrespondent Theo Bosmans: Hobby's maken Tom Stals jong.

Werner Smet.

Commando-overdracht PMC-Limburg

Op woensdag 27 mei droeg Luitenant-Kolonel Jan Bleijerveld het commando over van het Regiment Limburgse Jagers en het Provinciaal Militair Commando-Limburg aan Luitenant-Kolonel Nico Vroom. De overdracht geschiedde op het Vrijthof in Maastricht in het bijzijn van vele militairen en burgers.

Eveneens aangetreden stonden stevige deputaties in vol ornaat van drie Limburgse schutterijen. 't Meestreechs Rizzjemint en de DD Stadsschutterij Maastricht (met beide schutterijen heeft de PMC reeds lang goede contacten), De Oude en Jonge Nobelen stonden aangetreden omdat deze schutterij de uniformen draagt van de 'eerste generatie' Limburgse Jagers uit 1842.

De vele duizenden toeschouwers genoten van een bijzonder geslaagd optreden van onze schutterijen. Ook de schutterijen waren blij dat ze een rol mochten vervullen in een officiële militaire ceremonie waarbij een officieel vaandel was ingedeeld. Overste Vroom wil in het regimentsblad 'De Limburgse Jager' regelmatig artikelen opnemen over het Limburgse Schutterswezen.

Kinrooi: Fusieschuttersfeest

Op 30 mei organiseerde schutterij de Breidelzonen-Kessenich het fusiefeest op het terrein van St. Martinus. Ze werden zelf winnaar, zodat ze zich nog eens de beste schutters van de 8 schutterijen tellende fusie Kinrooi konden noemen.

St. Antonius-Stramproy

Pinksterzondag hield de schutterij haar koningschieten. Nadat de regerend koning was opgehaald aan zijn woonhuis in Molenbeersel begon het schieten. De dames en de jeugd schoten op een alternatieve vogel; winnaar werd hier de 12-jarige Luc Vleeshouwers. Met het 417e schot kon de 45-jarige Hans Verbunt de laatste resten van de vogel naar beneden halen en werd hij koning 1991.

St. Urbanus-Maasniel

Op 2e Pinksterdag hield de schutterij haar jaarlijkse koningschieten. Na de H. Mis werden tijdens de lunch Claudia Thomas en John v.d. Hoeven gehuldigd vanwege hun 10 resp. 25-jarig lidmaatschap.

Koning 1991, Nic Baetsen, loste 's middags de openingsschoten en daarna brandde de strijd los. Uiteindelijk bleven er 4 kanshebbers over, n.l. Nic Baetsen, Claudia Thomas, Johanna Hendriks en Martin Driessen. Na 55 punten vielen Nic en Claudia af en bleef Martin nog in de strijd met Johanna. Met een eindstand van 92 tegen 91 mocht Martin Driessen zich winnaar noemen. Martin is met deze overwinning voor de zesde keer koning van St. Urbanus. Johanna Hendriks schiet normaal als 6e schut in het B-zestal. Na 1½ jaar niet meer onder de buks te hebben gestaan, wist J. v.d. Biesen toch nog een vijfde plaats te behalen.

Laatste nieuws: In St. Joost is ook een schutterij in (her-)oprichting.

St. Martinus-Vlodrop

Volgens traditie werd het koningsvogelschieten met het lof van 2e Pinksterdag geopend. Hevige regenval was er de oorzaak van dat het schieten uitgesteld moest worden tot 13 juni. Na 102 schoten mocht Henk de Haas zich toen koning noemen. De dorpsvogel werd afgeschoten door Louis op de kamp met 139 schoten. Door omstandigheden is het traditionele vaandelzwaaien op het Marktpllein, na het schieten van beide vogels, helaas moeten vervallen voor 1992.

Concours LBT

Tijdens het eerste concours van de Limburgse Bond van Tamboerkorpsen (LBT) te Melick heeft de Drumband van schutterij St. Petrus-Roggel een eerste prijs behaald met promotie; in de tweede Divisie sectie A-6 met 290,5 punt. Het Trompetterkorps van schutterij St. Nicolaas-Heythuysen behaalde in de tweede Divisie sectie B-6 een eerste prijs met 294,5 punt en promotie. In de eredivisie sectie B-C behaalde het jachthoorn- en trompetterkorps van schutterij St. Willibrordus-Meijel met 294,5 punt een eerste prijs.

St. Hubertus-Schaesberg

Diverse schutterijen beschikken over een eigen verenigingsblad. Sinds kort heeft schutterij St. Hubertus-Schaesberg "D'r Sjut". "D'r Sjut" krijgt dit keer onze aandacht en verdient meteen een compliment. Want het bestuur en de redactie durven openlijk hun fouten en tekortkomingen te bespreken. In nummer 4 bespreekt de Sheriff de gemaakte 'foutjes' tijdens het bondsfeest in Amstenrade. Het sterke van deze evaluatie is dat de Sheriff verwijst naar voorschriften etc; deze degelijke onderbouwing is m.i. het fundament voor een volgend succes voor deze schutterij.

Ook schutterijvoorzitter Peter Berben toont zich bijzonder ingenomen met "D'r Sjut". Hij stelt dat de onderlinge band en de goede sfeer binnen de vereniging alleen maar sterker zijn geworden sinds "D'r Sjut" er is. Het groeiende ledental zal hier ongetwijfeld verband mee houden.

Het ZLF-1993 zou aanvankelijk georganiseerd worden door schutterij Wilhelmina-Hingen. Doordat St. Joseph-Koningsbosch OLS-winnaar werd, achtte het bestuur van de ZLF het beter dat het ZLF-1993 door een andere schutterij georganiseerd zou worden. Na intensief vergaderen bleek schutterij St. Hubertus-Schaesberg bereid om het ZLF-1993 te willen organiseren op 1 augustus 1993 op de Draf- en Renbaan in Landgraaf.

St. Servatius-Raam koninklijk

Op 20 juni begon in de feesttent op de Raam (gemeente Kinrooi) een reeks feestelijkheden. Het begon met een H. Mis, opgedragen door proost Piet Pepels (25 jaar priester, waarvoor hij van de schutterij een fiets ontving). Het trommelkorps luisterde de misviering op, waarin ook het nieuw vaandel werd gewijd. Dit vaandel draagt naast de afbeelding van de H. Servatius het wapenschild van Kinrooi de jaartallen 1616 en 1992 een sleutel en een boek, de vermelding 'koninklijke schutterij'.

Burgemeester Hubert Brouns overhandigde na de H. Mis het dokument in naam van Koning Boudewijn aan voorzitter Herman Janssen. Deze schetste de historie van de schutterij en huldigde daarna enkele verdienstelijke leden: Mathieu Peeters 25 jaar tamboer, Leo Aengeveld 25 jaar kommandant en dit jaar koning. Bondsvoorzitter Jan Grondelaers speldde René Knippenberg, huidig ondervoorzitter, de speld voor 25 jaar lidmaatschap op. Daarna kwamen de schepenen Poukens en Beynsberger aan het woord, alvorens Bob Degol een begeistere toespraak hield. Hij huldigde oud-voorzitter Herman Aengeveld die er in 1925 aan gedacht heeft om de statuten van de heropgerichte schutterij te laten registreren in Tongeren. Aldus kon de titel 'koninklijke' gemakkelijk worden verkregen, omdat een meer dan 50-jarig bestaan aldus kon bewezen worden. Hij vroeg ook aandacht voor de jeugdopleiding. De Maasgalmkapel uit Kessenich sloot deze geslaagde avond af.

Werner Smet.

Bob Degol 100 Bondfeesten

Het Bondsfeest van Maas en Kempen op zondag 21 juni begon met een receptie in het schutterslokaal van Raam. Vooraleer het traditionele bondsfeest te beginnen werd een speciale hulde gebracht aan SAS-voorzitter Bob Degol. Twintig jaar lang woonde hij onafgebroken telkens 5 bondsfeesten per jaar bij, wat het totaal op 100 brengt. Zijn aanwezigheid en zijn inzet en steun voor de schutterijen waren van zeer grote invloed. Aldus voorzitter Jan Grondelaers die de gevierde een speciale plaat omhing. Toespraken waren er ook van burgemeester Hubert Brouns, schutterijvoorzitter Herman Janssen en OLS-President Lei Stals.

Bob Degol werd bedolven onder de cadeaux (o.a. een klok van Kinrooi en een tekening met de schutters van St. Servatius-Raam gemaakt door kunstenaar Frans Costens uit Kinrooi) en werd erelid van de bond Maas en Kempen. In de huldiging werd ook betrokken Mej. Josée Elst. Mejuffrouw Elst heeft weliswaar nog geen honderd bondsfeesten van de bond Maas en Kempen bezocht, maar zit er niet ver meer vandaan. Mejuffrouw Elst is een graag geziene gast ook al gelet op haar

grote deskundigheid op het gebied van de cultuur en het jureren.

In zijn dankwoord vroeg Bob Degol zich af waaraan hij al deze feestelijkheden en waarderingen te danken had. Bob: "Dank zij U mijn waarde schutters ben ik steeds met veel plezier uit Antwerpen gekomen om U en Uw bondsfeesten te bezoeken. Moge de Heer mij de kracht geven nog vaak in Uw midden te mogen zijn". Ik beloof U te willen streven naar 125 bondsbezoeken. Bob was zichtbaar ontroerd om zoveel lof.

Daarna begon het eigenlijke feest met de optocht van de 24 schutterijen langs de Weertersteenweg. Het valt op dat vooral de vendeliers voor een nieuwe noot zorgen bij de optochten. Daarna was er het optreden van de marketsters, de drill en de andere oefeningen voor de trommelaars. Na de ereschoten konden de zestallen beginnen met schieten voor de onderscheidene reeksen. Winnaar bij de A-zestallen werd St. Sebastiaan-Grote Brogel.

Proficiat St. Servatius-Raam voor de puike organisatie en draag Uw vaandel en de titel 'koninklijke' met ere.

Werner Smet.

Bond Maas en Kempen

Na iets meer dan tien jaar lid te zijn geweest van het juryteam van onze bond, neemt Roger Poelmans ontslag wegens te drukke bezigheden.

Roger was een toegewijd jurylid, hij heeft diverse korpsen onder zijn leiding gehad. Hij kon ook, na soms wat uiteenlopende gedachten, in een gemoedelijke sfeer, de problemen uitpraten. Het respect voor ieders mening kon op een voor beide kanten overeenkomende regeling uitgepraat worden. Hij hield niet van hoogoplopende en harde taal. Hij was ook vatbaar voor opbouwende kritiek en wist deze tot eenieders voldoening in het geheel in te kaderen. In de jaren dat hij jurylid was, werden wel meer dan éénmaal de puntenstaten herzien en bijgewerkt, om tot een betere beoordeling van een onderdeel te komen. Dit leidde dan wel meermaals tot een gelijk aantal punten, maar ook hier werd een oplossing voor gezocht en werden de prijzen toegekend die men

werkelijk behaald had. Hij heeft ook gezorgd dat de moeilijkheid, bij het niet ter beschikking zijn van drie juryleden, opgelost werd door te zorgen voor een reserve-jurylid in de persoon van Heidi.

In zijn vervanging heeft hij ook voorzien door Rudi van Geel te introduceren op de bondsfeesten. Rudi hoopt dat hij een goed opvolger van Roger zal worden. Buiten het werk als jurylid kon het bondsbestuur ook een beroep op Roger voor de schietkaarten. Als het ten goede kwam van de bond en de schutters, was Roger altijd te vinden om dat werkje op te knappen.

Roger, het bestuur en de schutters van de bond Maas en Kempen danken U voor al hetgeen U voor hen gedaan hebt en wensen U in Uw druk bezette baan alle sukses toe.

Roosen Jaak.

St. Sebastianus-Susteren

Deze schutterij is een van de zeer weinige schutterijen met de zware buks die niet aangesloten is bij een bond. Het bestuur van deze schutterij overweegt om rechtstreeks lid te worden van de OLS-Federatie. De OLS-Federatie adviseerde de schutterij om lid te worden van een schuttersbond.

Oranje Nassau-Roermond

Na 30 jaar lid te zijn van schutterij Oranje Nassau, waarvan 8 jaar als keizer, werd Mart Dahmen en zijn vrouw Ot uitgeroepen tot mooiste keizerpaar in fantasie-uniform tijdens het OLS-1992. Het schutterijbestuur en de MLSB feliciteren het keizerpaar met deze prachtige prestatie.

Schutterijen op TV

Op 10 juli zond de Nederlandse TV het programma "Zo vader, zo zoon" uit. Getooid in de uniformen van hun schutterij maakten de schutters van De Jonge en Oude Nobelen-Valkenburg het voor de panelleden niet bepaald gemakkelijk.

Op 29 juli stond schutterij St. Michaël-Ool in de schijnwerpers van de TV in het programma van Carl Huybrechts.

St. Gregorius de Grote-Brunssum

80 leden van deze schutterij namen op 21 juni deel aan een voettocht van Brunssum naar Wittem. De schutterij verrichte de daad voor de Folkloristische Parade. Waarom? De Parade werd steeds geteisterd door slecht weer en omdat de schutterij vóór hun OLS ook een voettocht hadden ondernomen om te bidden voor goed weer, liepen de schutters van St. Gregorius de 22 kilometer lange route als broederdienst naar Sint Clara. Het heeft geholpen want de Parade werd een schitterend succes onder de beste weersgesteldheid.

Nieuwe schutterij opgericht I

In Maasbracht-Beek werd op 10 juli een nieuwe schutterij opgericht die nu al 24 leden telt. De nieuwe schutterij zal de naam dragen St. Michaël, genoemd naar de plaatselijke school.

Logischer was het geweest dat de schutterij de naam St. Hubertus had gekozen aangezien in Maasbracht-Beek tot ±1960 schutterij St. Hubertus actief was. Secretaris Paul Hubens is het daarmee eens, maar hij wil de wonden die veroorzaakt zijn bij het te ruste gaan van schutterij St. Hubertus niet opnieuw opentrekken vandaar de nieuwe naam.

Een tweede opvallend gegeven is dat de schutterij zich aansluit bij de Midden-Limburgse Schuttersbond; hierdoor komt St. Martinus-Linne op een eiland te liggen in het bondsgebied van de MLSB.

Paul Hubens, geboren in Grathem, is geen onbekende in het Limburgse Schutterswezen. Samen met zijn echtgenote en zoon is hij nog actief lid van St. Severinus-Grathem.

Nieuwe schutterij opgericht II

Op 21 juli is de notariële akte gepasseerd van een andere nieuwe schutterij. Het betrof hier de officiële oprichting (heroprichting) van schutterij St. Petrus & Paulus in Echt.

In maart kwamen de eerste geluiden van een op handen zijnde heroprichting van schutterij St. Petrus & Paulus-Echt. De heroprichting ontstond op initiatief van een aantal ex-leden van schutterij St. Landricus-Echt.

De al twintig leden tellende schutterij kan bogen op grootse prestaties uit het verre verleden. Zo won deze schutterij het Groot Internationaal Schuttersfeest (voorloper van het OLS) in 1897 bij St. Sebastianus-Beegden en organiseerde ze het feest in 1898.

Het dagelijks bestuur van St. Petrus & Paulus bestaat uit: Voorzitter Hans de Wijs, secretaris Jan Sevenich en penningmeester Jo Spronken. Het bestuur zal bij de schuttersbond Eendracht Born-Echt een verzoek om aansluiting indienen.

Schutterij heropgericht?

Tijdens het bondsfeest in Amstenrade gaf ook de rustende (?) schutterij St. Michaël uit Doenrade (Doonder) acte de présence. Mogen wij uit het steeds vaker deelnemen van St. Michaël aan schuttersfeesten concluderen dat deze schutterij binnenkort weer actief wordt?

Nieuwe marketentstergroepen

Volgend jaar zal schutterij 't Zandakker-Venray verrijkt worden met een marketentstergroep. Het bestuur en de a.s. marketentsters zijn al druk in de weer om de juiste kleding te maken die behoort bij de uniformen van St. Jan.

Ook het bestuur van schutterij St. George-Simpelveld heeft te kennen gegeven in het komende seizoen een marketentstergroep te willen formeren.

Beide besturen zullen daarom het Tweede Marketentstertreffen op 8 november a.s. in Stokkem bijwonen.

ZLF-1992

Het aantal bezoekers van het Zuid-Limburgs Federatiefeest, georganiseerd door St. Joseph-St. Geertruid, bleef achter bij de verwachtingen. De Parade in Brunsum en veel activiteiten in de directe omgeving van St. Geertruid trokken veel bezoekers. De matige promotie voorafgaande aan dit feest in combinatie met tegelijkertijd drie bondsfeesten kunnen eveneens als oorzaak genoemd worden. Schutterij St. Joseph zal niet in de rode cijfers geëindigd zijn, maar het vele verrichte werk verdiende meer bezoekers.

Tweede Marketentstertreffen

Schutterij St. Elisabeth-Stokkem heeft de eer om op 8 november a.s. het Tweede Marketentstertreffen te organiseren. De opkomst van de marketentsters belooft nog groter te worden dan verleden jaar. Voor informatie kunt U terecht bij: Heleen De Grootte, Koeweerd 15, 3650 Dilsen-Stokkem, tel. 011-752667 of bij Marlies Hoen, Emmastraat 9, Valkenburg, tel 04406-13312.

Programma:

- 08.30-09.15 u Aankomst in zaal Nieuwenborgh
- 09.15 u Welkomswoord
- 09.20-09.50 u Opstellen en verplaatsen naar de kerk
- 10.00-11.15 u Gildemis
- 11.15-12.00 u Rondgang door Stokkem; eindpunt kasteel
- 12.00 u Officiële ontvangst door burgemeester
- 12.30 u Maken groepsfoto marketentsters
- 12.40-12.50 u Verplaatsing naar zaal Nieuwenborgh
- 12.50-13.50 u Lunch
- 14.00-17.15 u Middagprogramma in zaal St. Elisabeth - officiële toespraken, - lezing, - discussie en - evaluatie
- 17.15 u Aanbieden Marketentstervaatje aan Kunstkring Arnold Sauwen. Uitreiken herinnering aan alle marketentsters
- 18.00-19.30 u Eetbuffet in zaal Nieuwenborgh
- 19.30-? u Gezellig samenzijn.

Historische ontvangst in Istanboel

In april van dit jaar was de koninklijke St. Sebastiaansgilde van Werchter in Istanboel. Samen met afgevaardigden van de Vlaamsbrabantse gilden uit Wespelaar, Weerde, Dormaal, Zoutleeuw en het Kempische Tongerlo.

Een toeristisch bezoek aan het vroegere Byzantium of Constantinopel stond op het programma. O.l.v. de op-

perhoofdman van de Hoge Gilderaad van Brabant en hoofdman van Werchter, André van Rompuy, die ter voorbereiding driemaal naar Istanboel vloog.

Absoluut hoogtepunt was de privé-audiëntie bij Zijne al-Heiligheid oecumenisch Patriarch Bartolomeus I, hoofd van alle orthodoxen. Het is een vroegere vriendschap tussen de patriarch en de Werchterse hoofdman die dit bezoek mogelijk maakte.

Eerst woonden de gildeleden een twee uur durende gebedsdienst bij in de St. Joriskathedraal. Deze dienst werd geleid door de patriarch zelf. Hierna volgde een ontvangst die 1 uur en 15 minuten duurde. De Werchterse gildeleden gaven Werchters witloof en Vlaamse asperges. Verder chocolade paaseieren. Als steun aan een jeugdproject in Istanboel werd een som geld gegeven.

De toespraken werden gehouden, volgens het protocol, door de Werchterse hoofdman in het Duits en de patriarch antwoordde dan in het Grieks. De privé-conversatie met de gildeleden verliep in het Frans. De ontvangst verliep in een zeer ontspannen sfeer los van strak protocol en naar mensenmaat gesneden. Als eerbetoon aan de patriarch werd de vlaggegroet gebracht en liep Zijne al-Heiligheid over de Werchterse gildevlag.

Even voorstellen

Schuttersbond St. Gerardus-Amstenrade heeft nu ook een correspondent voor het Limburgs Schutterstijdschrift. Yvonne van de Wall-Dirker is bereid gevonden om deze taak te gaan uitvoeren.

Yvonne is al jaren lid van schutterij St. Joseph-Sweykhuzen. Als marketentster volgt ze haar schutterij, samen met haar man Jan (bestuurslid van die schutterij), bij alle activiteiten.

In dit nummer treft U al enkele bijdragen van Yvonne aan.

Schutterijen uit de bond Gerardus kunnen hun berichten insturen aan: Yvonne van de Wall, Antoniusstraat 84, 6166 XL Geleen. Tel. 046-755123.

St. Sebastianus-Puth terug van weggeweest

Zoals zo vaak, wint uiteindelijk toch weer de traditie in deze moderne tijd. Na een rustpauze zijn ze er immers weer: de schutters uit Puth. Sinds dit seizoen marcheren ze in hun oude vertrouwde licht-aubergine en groene uniformen weer vol trots mee in de optochten.

Aan het einde van de jaren tachtig kreeg St. Sebastianus het moeilijk in het onderste en bovenste Puth. Allerlei omstandigheden leidden er toe, dat men het koningszilver te ruste legde en de uniformen gestoomd en wel opborg. De schutten van Puth wachtten betere tijden af. Het bloed kroop echter waar het niet gaan kan. In heinde en verre werden nieuwe leden geworven. Met schutters afkomstig uit Sittard, Geleen, Urmond en België (te weten bieleman Nick die voor elk schuttersfeest kakelvers stokbrood meeneemt) is voortaan sprake van de schutterij uit Puth e.o. Vol goede moed werd vervolgens in het afgelopen voorjaar een houten vogel op de schietstang geplaatst, waarvan het laatste stukje, na 177 schoten, door een overgelukkige Jeu Bemelmans naar beneden werd gehaald.

St. Sebastianus-Puth heeft nu 35 leden in haar gelederen. Achttien daarvan zijn nieuw. Aan hen de opdracht om er voor te zorgen dat de overigen zo snel mogelijk de fijne kneepjes van het schuttersvak onder de knie te krijgen. Alle generaties zijn in de schutterij vertegenwoordigd. De jongste, Ralph Schaap, draagt met verve het bordje en won een welverdiende tweede plaats tijdens het OLS te Kelpen-Oler. De oudste schut, Hubert Meijers, is halverwege de tachtig, en maakt als vanouds de houten koningsvogel.

De schutterij van Puth wordt vooral gekenmerkt door een grote huiselijke aanhang. Na de schuttersfeesten wordt meestal tot in de late uurtjes gefeest in schutterslokaal 'Bie Laurenske', dat sinds kort door Ser en Annetie Swinkels wordt gerund. In dit lokaal werden trouwens de meeste nieuwe leden geworven. Voor St. Sebastianus-Puth is het nu alleen nog zaak om meer leden voor de drumband te vinden.

Yvonne van de Wall-Dirker.

St. Joseph-Buchten

Het was al langer bekend dat de schutterij die als beste Nederlands-Limburgse schutterij in militair uniform zou eindigen op het OLS-1992 de erewacht zou mogen gaan innemen langs de route waarover op de Derde dinsdag in september de Gouden Koets voorbijgaat. Toch kwam de officiële bekendmaking van het Provinciebestuur telefonisch op 10 augustus.

Schutterij St. Joseph-Buchten is de onbetwiste winnaar, want zij wonnen in de categorie militair uniform de eerste prijs: Beste houding optocht, mooiste geheel, mooiste kleding en het defileren. St. Joseph is terecht trots op deze eretaak en mag nu de traditie voortzetten die enkele jaren geleden in gang is gezet door de DD schutterij-Maastricht.

Uniformtip

Het Nederlandse leger vervangt momenteel de ceremoniële tenuen. De vrijkomende tenuen zijn te koop voor Hfl 100 per stuk. Nadere informatie verstrekt Adjudant van Eijck, tel. 070-3164648.

TENTOONSTELLING 'ZILVER MET EEN VERHAAL'

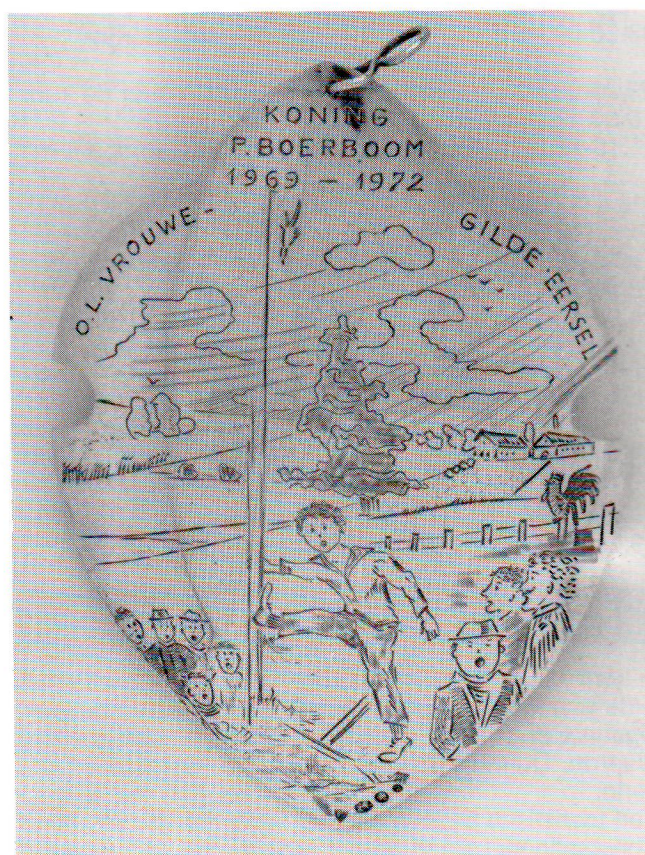
Na-oorlogs gildezilver uit Kring Kempenland

Eigentijds gildezilver staat komend najaar centraal op een grote tentoonstelling in Eindhoven. Een idee van de studiec commissie van Bond van Schuttersgilden Kring Kempenland leidde tot een samenwerking met de directie van Museum Kempenland, die vervolgens resulteerde in de tentoonstelling 'Zilver met een verhaal. Na-oorlogs gildezilver uit Kring Kempenland'.

De tentoonstelling 'Zilver met een verhaal' toont ongeveer 150 stukken. De hoofdmoot daarbij is onvermijdelijk koningszilver, maar verder zijn er legio andere gildeattributen, zoals gilde-onderscheidingen, herinneringschilden, hoofdmantekens, draagschilden en enkele drinkbekers. Alles uit de periode van 1945 tot heden. Zorgvuldig is gestreefd naar een spreiding over jaren, gilden en zilversmeden.

'Zilver met een verhaal' omvat heel bewust alleen zilver van na de Tweede Wereldoorlog. De Studie-, Archieven- en Tentoonstellingscommissie van Kring Kempenland en directeur Peter Thoben willen o.a. de veranderingen laten zien in de vormgeving van schildjes in onze eigen tijd. "Het na-oorlogs zilver mag gezien worden en het is van belang dat er eens iets van komt vastliggen in de vorm van een catalogus", vindt raadsheer Tony Vaesen van de SAT-commissie. Het is zilver geworden met een verhaal in die zin dat de spullen een betekenis, een functie hebben en een rol spelen in het gildeleven, maar bovendien beelden heel wat koningsschilden het verhaal uit van en achter de betrokken koning.

Daar zitten veel eigentijdse elementen in. Ter aankleding en kleur wordt aan de wanden een aantal nieuwe gildevaandels geëxposeerd.

Terugkijkend op de voorbereidingen vindt Thoben zijn verwachting waargemaakt: "Er is nog nauwelijks écht aandacht besteed aan zilver uit deze periode. Ik denk dat het cultuur-historisch gewoon van belang is dát aspect te belichten van iets waar grote groepen mensen mee bezig zijn". Het is aardig om eens te bekijken wat er tegenwoordig aan zilver gemaakt wordt, maar volgens Thoben kan anderzijds de tentoonstelling in dat proces ook een rol gaan spelen: "Het kan stimulerend werken voor bepaalde gilden en mogelijk kan het bijdragen tot een nog hogere kwaliteit en tot bewuster omgaan met tradities. Een educatief kantje dus ook".

De selectie van de tentoongestelde stukken is vooraf gemaakt door gildeckenner Johan Oomen, Tony Vaessen en Peter Thoben. De gilden werden aangeschreven om met de geselecteerde stukken naar het museum te komen, voor een beschrijving (die moet dienen als basis voor een catalogus) en het maken van foto's. Op een enkele uitzondering na doen alle gilden mee. De medewerking van de gilden is heel hartelijk geweest, vinden Thoben en Vaessen. "Er is in gildekringen toch een soort saamhorigheid die echt werkt", is de ervaring van Thoben.

'Zilver met een verhaal' is te zien in Museum Kempenland van 12 september t/m 25 oktober. Museum Kempenland is te vinden aan de St. Antoniusstraat 5-7 in Eindhoven en is dagelijks van dinsdag t/m zondag open van 13.00 tot 17.00 uur.

ST. SEBASTIANUS-EYS ONTVING KONINKLIJKE EREPENNING

Een jubileumviering heeft verrassingen in petto. Dat mochten de schutters – en enkelen daarvan in 't bijzonder – van St. Sebastianus-Eys onlangs nadrukkelijk ervaren.

Voor de functie van commandant was er na veertig jaar een wisseling van de wacht gepland. Uitgerekend J. Duckers, de nieuw te benoemen commandant, schoot bij het vogelschieten, met als inzet de jubileumkoning 1992, het laatste restje hout af. Geen twijfel mogelijk, hier was een jonge telg uit een oud schuttersgeslacht (minimaal 150 jaar bij St. Sebastianus) bezig.

Ondertussen heeft J. Duckers tot ieders tevredenheid zijn vuurdoop als commandant ondergaan.

De sterk uitgebreide schutterij (53 geüniformeerden) in haar nieuwe uniformen trok bij gelegenheid van de 475ste verjaardag de volle aandacht. Tijdens de jubileumreceptie gaven vele vertegenwoordigers van de Eyser verenigingen en de Limburgse schutterswereld acte de présence. Burgemeester W. Janssen van Witem bracht de grootste verrassingen mee.

Allereerst werd de vereniging begiftigd met de koninklijke erepenning. Dat is de hoogste onderscheiding, die nu nog aan verenigingen wordt uitgereikt die onder een overkoepelend verband vallen,* zoals een schuttersbond of OLS-federatie. Daarmee heeft H.M. de Koningin de Eyser schutterij zeer verblijd. Maar de penning met oorkonde zou niet het enige koninklijke tintje bij de viering zijn.

Naast het overhandigen van het hoogste koninklijk eerbetoen voor een vereniging, mocht de burgemeester namelijk twee maal de plechtige woorden uitspreken:

"Het heeft Hare Majesteit de Koningin behaagd U toe te kennen de eremedaille verbonden aan de Orde van Oranje Nassau in zilver". Deze werden opgespeld bij twee personen, die hun sporen bij St. Sebastianus-Eys en daarbuiten beslist verdiend hebben.

De eerste was Karl Franken, robijnen commandant en schietmeester, vice-voorzitter en twee maal OLS-schutter (zie LS nr 15, pag 5) en reeds eerder dit jaar opgenomen in de Edele Eedbroederschap van de Souvereine Orde van de Rode Leeuw van Limburg en de Heilige Sebastianus (zie LS nr 14, pag 34-35). Geheel verrast werd de bijna 81-jarige Juup Senden, keizer te Eys sinds 1950, toen ook aan hem het koninklijk zilver te beurt viel. De statige keizer in jacquet is eveneens een oude bekende in de schutterswereld. Ook hij is lid van de Edele Eedbroederschap en vierde eerder zijn robijnen keizerschap en zijn 80ste verjaardag (zie resp. LS 6 pag 19 en LS 13 pag 46). Zijn statieportret is op de onlangs verschenen Limburgse Schutterskalender vereeuwigd. Vanaf deze plaats nog eens hartelijke dank aan de talrijke receptiegangers en aan allen die bijdroegen tot dit onvergetelijke jubileumfeest.

Luc Wolters.

* M.R. van der Krogt, **Koninklijk Verenigd, functie en analyse van een vorstelijk predicaat.** (Rijswijk, 30 april 1991), 32-33.

V.l.n.r. De trotse voorzitter Ben Grooten toont de koninklijke erepenning. Keizer Juup Senden, (op de achtergrond) Karl Franken en burgemeester W. Janssen.

KOPPEN • KRANTEKOPPEN • KRANTE

1 mei Roermondenaar Frans Schaefer wordt keizer • 4 mei Indrukwekkend afscheid van moderator Heuvelmans • Schutters St. Martinus-Born in het nieuw • 6 mei 475 jaar schutterij Eys in beeld • Schutters Eys met expositie • 8 mei Schutterijen schieten in Landgraaf • Wisselkruisschieten in Susteren • 11 mei Beegdense schutters 'dubbel' in het nieuw • 12 mei Nationale schuttersdag • 13 mei Marinierskapel te gast bij 450-jarige schutterij St. Sebastianus-Herkenbosch • Schutterskoningen in Mergelland • Schuttersfeest in Montfort • Joep 'Meloen' Joosten koning • St. Catharina-Weert wint beker • Installatie schutterij in Buggenum • 14 mei Fanion van de Nobelen hersteld • Schutters St. Remigius-Meerssen jagen op koningstitel • Valkenburgse schutters streden met elkaar in regen en kou • Groot heroprichtingsschuttersfeest Schutterij St. Aldegundis-Buggenum • 15 mei St. Martinus-Niel bij As is kampioen rijker • Schutterij Montfort opent nieuw seizoen • Nieuw gebouw schutterij in Boshoven • St. Aldegundis weer springlevend • 18 mei Onderscheidingen bij schutterij St. Urbanus-Montfort • St. Aldegundis is in de kleuren van vroeger gemeentewapen • St. Aldegundis in gildedekling • Nieuw lokaal St. Oda-Weert • 19 mei St. Sebastianus-Mechelen representatief op de voorgrond • Obbicht deelt schuttersprijs met Koningsbosch • Reuver wint schuttersfeest in Belfeld • Dagbeker in Buggenum voor Prins Hendrik-St. Odiliënberg • Achtien leden Landricusgilde in Echt opgestapt • Weet NS niet waar OLS-dorp Kelpen ligt? • St. George-Simpelveld winnaar in Noorbeek • Bondsfeest Eendracht Koningsbosch deelt prijs in Montfort • St. Petrus-Kelpen Oler wint schuttersfeest EMM in Leveroy • 20 mei Dekenaatschieten in Posterholt • St. Petrus wint Bondsfeest Leveroy • Schutterskoning St. Remigius • 21 mei St. Joris-Wessem wint schuttersfeest in Buggenum • Achtien schutterijen op treffen Maastricht • Bondsschuttersfeest in sportpark Jekerdal • Plan voor nieuwe schutterij in Echt • OLS-Kelpen Oler: Minder-validen aparte parkeergelegenheid • 22 mei Meizen behoudt titel • 110 jaar schutterij in Buchten • Daar komen de schutters Cep, Mei en Wiel: 175 jaar schutterservaring • 23 mei De grote liefde van Karl Franken-Eys voor het schieten • Extra service gehandicapte OLS-bezoekers • Video-opname schuttersfeest • Accordeonfestival St. Urbanus-Grashoek • 25 mei 170ste bondsschuttersfeest in Maastricht succes • Koninklijk zilver in Buchten • Waar in Obbicht (viermaal) een wil is... • Bondsschuttersfeest in Maastricht: Geef ons een vaste hand en goed weer • Zilveren schutters St. Joseph-Buchten • 26 mei Bondsschuttersfeest Maastricht: Schieten gestaakt bij duisternis • Schieten om koningsvogel in Margraten • Feesttent aan herstel toe • Willi's kampioenen • Schutterstoneel: D'r Schampschuuet in Amsterrade • St. Odiliënberg wint dagbeker • 27 mei Schutters in Eys en Mheer vieren feest • Speciale affiche vraagt aandacht voor het OLS • Bondsschuttersfeest in Susteren • Daar komen de schutters... uit Mheer • Driedaags schuttersfeest bij St. Michaël in Ool-Herten • 29 mei Schuttersfeest in Ool • 1 jun Susters schuttersfeest werd 'onverwacht succes' • Schutterij St. Petrus-Bergen in het nieuw • Drumbands Midden-Limburgse schutterijen op CD • 2 jun Luikse opera bewapent Gronsveldse schutterij • OLS houdt voorverkoop kaarten souvenirs • Schutterij St. Andreas-Melick wint in Ool • Schieten onbeslist bij Eendracht in Susteren • 3 jun St. Petrus zei "ja" tegen organisatie OLS • Schutters Beegden gingen de boot in • Houten OLS-schutters • Mini OLS in Beesel • St. Urbanus-Maasniel wint dagbeker Ool-Herten • 4 jun Schuttersfiguren kondigen het OLS-feest aan • Leerlingen LTS maakten houten schuttersfiguren • 6 jun Mini-OLS in Beesel • 10 jun Haelen wint OLS-2000 • OLS-raam voor Kelpenaar Tholen • 11 jun Dekenaar schuttersfeest bij St. Petrus-Roggel • Vrouwen bij St. Urbanus-Maasniel bedreiging voor mannen • Organisatie OLS Kelpen-Oler verwacht 35 à 40.000 bezoekers OLS-virus woekert in Kelpen-Oler • Op OLS staat 25.000 liter bier klaar • 13 jun Schuttersfeesten in Hunsel en Laar • 15 jun Kelpen bidt voor goed verloop OLS • Schuttersfeest Voerendaal verloopt zonder problemen • Schutters Heel winnen in Hunsel • 16 jun Schutterijen uit Heythuysen, Stramproy en Heel winnen • Deken Geurtsbeker voor St. Nicolaas-Heythuysen • Dekenaatsbeker voor St. Sebastianus-Heel • Schutterszaken in Susteren • 17 jun Bondsfeest MLSB in Boukoul • Warm en druk schuttersfeest in Voerendaal • 19 jun Schietconcours in Koningsbosch • Schuttersfeest EMM in Hunsel • Koningin (St. Sebastianus-Gronsveld) op bezoek • 20 jun Kampioenschap Margratense schutters • 21 jun St. Gregorius de Grote-Brunssum onderneemt voor 3e maal voettocht naar Wittem • 22 jun Presentatie Limburgse Schutterskalender • St. Petrus-Roggel superieur in Boukoul • Geen winnaar bondsfeest in Hunsel (Gedeelde eerste prijs) • Schuttersfeest voor Roemenië • 23 jun Sjötte-més • Schuttersfeest in Schinveld • Schutterstrouw • Klimmense schutterij wil geen koningin in rolstoel • Uitgesloten van defilé • 24 jun Schutters staan scherp voor het OLS • Bob Degol verandert het

geweer van schouder • Koninklijke titel en nieuwe vlag voor St. Servatius-Raam • Onze koningin is een echt juweeltje • Limburgse dames schieten in Haelen • 25 jun Koning schutterij moet gehandicapte vrouw thuislaten • 26 jun In het gelid... • Schieten om persoonlijk kampioenschap van Wittem • 27 jun Drukke dagen voor schutterij Margraten • 29 jun OLS-prijs voor 84-jarige • Geen OLS-defilé voor gehandicapte koningin • Prijs voor koning uit Klimmen • Rinske toch in de prijzen • Burgemeester Onderbanken: Rinske had bij het defilé moeten zijn • Hitte velt schutters • Meneer, kost dat schieten geld? • 30 jun Schutterstraditie • Gehandicapte in de prijzen bij schuttersfeest • PTT met ballon naar OLS in Sweikhuizen • Bezoekers uit de regio met de fiets naar OLS • Prijzen voor OLS-versieringen • 1 jul Schutterskalender voor OLS-zestal • Hasseltse studenten ontwerpen OLS-kalender • Geen ballonvaart OLS • Behalve het weer is elk risico verzekerd • St. Petrus altijd een geduchte tegenstander • Schutters vormen een heerlijk volk • De vrouwen achter de zes van Kelpen • Ik schoot de bolletjes er met gesloten ogen af • Perfectie bij schutterijen neemt toe • De ware OLS-schutter is rustig en doodkalm • Kelpen tuigt dorp voor OLS • OLS een jaar geleden • 2 jul Schutters uit Swartbroek en Dieteren OLS-favoriet • Belgen dreigen met boycot van nevenwedstrijden OLS • Keizerin met kunstbloemen is kansloos • 3 jul Twee dagen voor het OLS geen seks • Schutterij wil geen koningin in rolstoel • OLS: Verbodering van Belgische en Nederlandse schutters • Bob Degol: OLS mag nu wel opnieuw naar België komen • Jan Grondelaers: Winnaar moet niet gestraft worden • Gedupeerden aardbeving bij OLS • Kapellen spelen op OLS • 4 jul Alles gereed • Frits Jeurninck, de Iesheilige van Kelpen-Oler • Terugkeer van een stokoude schutterij • Geschutter rond een koningin • De trots van kolonel Jan Hanssen • St. Sebastianusgilde verguld met eigen 'Guldekaemer' • Vlag niet uit voor Brabants vendelen • Belgen roeren oproertrom • Schietverenigingen uit Nederland en België strijden om hoogste eer • Bij het OLS staat morgen de hele dag de kraan vol open • Geschutter • 6 jul OLS wordt happening van vriendschap en fair-play • Massale belangstelling voor OLS • 50.000 toeschouwers in Kelpen-Oler • Nog 26 schutterijen in de race • Geluk en pech in één klein bolletje • Koningin in rolstoel niet in defilé OLS • OLS is troef bij één Europa • Organisatie OLS: een jaar werken was de moeite waard • Van dat applaus krijg je het gewoon koud • Vijftig hectare parkeerruimte was snel vol • Nooit eerder zoveel bekijks • Invalide Vlodropse schutter woedend op Klimmen • Rinske Verheul krijgt vlouderklopjes • 'Verstoten' vorstin regeert OLS • Oude Limburger in topvorm • Massale belangstelling voor OLS • 7 jul Kaulille en Leut op vreemde wijze uit het OLS • Nog vijf Belgen bij de kanshebbers • Optocht is grote blikvanger • OLS-organisatie verwacht 13.000 mensen bij vervolg • Schuttersbeeld (St. Joseph-St. Geertruid) onthuld • OLS vergoedt alle schade • Picknick van schooljeugd op OLS-terrein • 8 jul Schutterijen uit regio Weert nog kanshebbers bij het OLS • 9 jul KRO-tv filmt schutterij • 10 jul Voerendaal schietklaar • Schutters in TV-spelletje • 11 jul Schutterijen zetten strijd om Oude Limburger verder • Je moet het geluk hebben dat je geen pech hebt • Geen 26 maar 25 schutterijen over in OLS • Schutterij moet kunnen marcheren • Rivalen (St. Martinus en St. Anna-Maasbree) ontmoeten elkaar op het OLS • Schutters op scherp • 13 jul Koning onderscheiden • Uitschakeling verbreedert schutters Maasbree • Koningsbosch wint OLS 92 • Maand nodig om gratis vaten leeg te drinken • België grijpt naast OLS, Koningsbosch heeft 'Um' • OLS-zege voor Koningsbosch • Koningsbosch loopt uit bij intocht van 'gladiatoren' • Blijdschap en droefenis gaan op OLS hand in hand • Kavelen OLS trok 15.000 bezoekers • Bruiloft van schutter gevierd • Veel spanning bij kavelen OLS • Schuimtapijt voor winnaars • Plannen voor schutterij in Brachterbeek • Uitgelaten sfeer in Kelpen-Oler • Brabantse beschermheer ontkent 'bieroorlog' • Oude Molenweg Koningsbosch wellicht nieuwe OLS-lokatie • Buks van St. Joseph-Koningsbosch al jaren versleten • 14 jul Nog geen oplossing mini-OLS in Hingen • OLS voor derde keer in gemeente Echt • 15 jul Keizer van Neer zonder dikke wang • Bondsfeest voor 59 schutterijen • St. Barbara-Tungelroy viert zilveren bestaansfeest • 16 jul ZLF zondag in St. Geertruid • St. Geertruid is klaar voor ZLF-feest 1992 • 17 jul Schutterij van Tungelroy bestaat een kwart eeuw • Gemeente Echt huldigt OLS-winnaar • 18 jul Schuttersfeest is plezier voor iedereen • 20 jul Bondsfeest MLSB: St. Joris-Wessem winnaar in Melick • Drie winnaars op schuttersfeest EMM • Mini OLS kopie van groot OLS • Het was eigenlijk te warm voor een schuttersfeest • 22 jul Mini-OLS bij St. Urbanus-Maasniel • 24 jul Nieuwe schutterij in Echt • Ron van der Vorst jongste schutterskoning • Schutters schuiven met data • 27 jul Na bijna 30 jaar weer een schutterij in Maasbracht • 28 jul Vrouwen OLS in Haelen • St. Cornelius-Swartbroek wint Maesbeker • Ereprijs voor Bussenschutten uit Neer • 29 jul Inbraak in schutterslokaal Neer • 30 jul Nieuw lokaal Bussenschutten-Neer • 31 jul Honden verboden op OLS • 1 aug Van Dijk beloofde werk in ruil voor sponsoring OLS • OLS-stichting betaalt rekening wegenbouwer niet.

WIJ FELICITEREN

Koninklijke onderscheidingen

Maar liefst zes Limburgse schutters werden in het afgelopen kwartaal onderscheiden met de eremedaille in zilver verbonden aan de orde van Oranje Nassau.

Op donderdag 28 mei waren dat Juup Senden (81) en Karl Franken (65) van schutterij St. Sebastianus-Eys onderscheiden. Juup is al 44 jaar lid van St. Sebastianus en sinds 1951 is hij ook de trotse keizer van de schutterij. Karl is al 43 jaar lid van de schutterij en vervulde diverse bestuursfuncties.

Ook André Meyers van St. Gertrudis-Amstenrade werd op 28 mei koninklijk onderscheiden. André is al 40 jaar lid van de schutterij, waarvan 20 jaar voorzitter, instructeur van de drumband en klaroemblazer. Eerder was hij ook tambour-maître.

Op 20 juni kreeg G. Peeters (60) het koninklijke zilver opgespeld vanwege zijn 40-jarig lidmaatschap van schutterij St. Petrus-Kelpen Oler. In de jaren 1975-1990 was Peeters buksmeester en in de laatste 12 jaar was hij bovendien ondervoorzitter.

Op 13 juli kreeg Mathijs Lindelauf van St. Sebastianus-Mechelen de koninklijke onderscheiding opgespeld door burgemeester Wim Janssen. Mathijs is 40 jaar lid van de schutterij; hij was actief als tamboer, tamboer-maître, officier en bestuurslid. Mathijs is momenteel koning van St. Sebastianus-Mechelen.

Chris Füsers onderscheiden. Bloemen voor Mevr. Füsers.

Op 25 juli ontving Chris Füsers uit Swalmen de koninklijke onderscheiding. Chris is 40 jaar lid van St. Urbanus-Maasniel, waarvan 33 jaar bestuurslid.

Rode Leeuw van Limburg

Tijdens de voorjaarsvergadering van de OLS-Federatie kreeg Frits Rutten van St. Thomas van Aquino-Blerick alsnog de medaille opgespeld van de Rode Leeuw van Limburg en de H. Sebastianus. Dit geschiedde door Leo Jans.

Tijdens de officiële inauguratieplechtigheid op 26 januari was Frits verhinderd i.v.m. het overlijden van zijn echtgenote.

Gouden paren

Op 16 juni was er feest in huize van Bree in Weert. Op die datum vierden Jac van Bree (76) en Truus Stijnen (75) hun gouden huwelijksfeest. Jac is al 28 jaar actief lid van schutterij St. Sebastianus-Laar Weert.

Huib Mannens (73) en Billa Vreuls (72) vierden op 10 juli in het Streeperkruis te Schaesberg hun gouden huwelijksfeest. Huib was generaal van St. Hubertus-Schaesberg. Thans is hij erelid van deze schutterij.

Schuttershuwelijk (1)

Er wordt wel eens beweerd, dat schutters in feite één grote familie vormen. In Sweykhuzen en Puth heeft men dat wel zeer letterlijk genomen. Op 9 mei j.l. gaven tamboer Hub Alberts, bestuurslid van schutterij St. Joseph en marketenster Sonja Veeken, secretaris van St. Sebastianus elkaar het ja-woord: schuttersvrienden tot de dood hen scheidt.

Omdat Hub maar al te goed weet hoe gezellig en broederlijk de sfeer in een schutterij kan zijn, heeft hij in het geniep menig angstdruppeltje moeten wegvegen bij de gedachte dat zijn vriendin een prominent lid was van de nieuwe zustervereniging. Het was voor hem dan ook een hele opluchting toen hij onder begeleiding van beide schutterijen zijn Sonja naar het altaar kon voeren.

Eens te meer bleek daarbij overigens hoe collegiaal beide verenigingen met elkaar omgaan. Rest alleen nog de vraag bij welke schutterij het nageslacht zal worden aangemeld. We zullen moeten afwachten. In ieder geval willen we Hub en Sonja een gezond en liefdevol leven toewensen.
Yvonne van de Wall-Dirker.

Schuttershuwelijk (2)

Op vrijdag 22 mei traden in Nieuwenhagen Joyce Collaris en Robert Kuijpers in het huwelijk. Joyce en Robert zijn lid van schutterij Kon. Wilhelmina-Nieuwenhagen. Het aardige van deze huwelijksvoltrekking was dat zowel bruidegom, getuigen en verdere aanwezigen gekleed waren in hun schuttersuniform. Uiteraard begeleidde schutterij Kon. Wilhelmina het bruidspaar naar de kerk.

Prins Carnaval

Ook in Grubbenvorst was een schutter Prins Carnaval terwijl twee andere leden van schutterij St. Jan, waaronder de voorzitter, adjudant werden. Het was de eerste keer in de geschiedenis van de carnaval in Grubbenvorst dat drie leden van één vereniging het Prinselijk trio vormden. V.l.n.r Adjudant Thom Rutten, Prins L. Besouw en adjudant Th. Wolters

SCHUTTERS KONINGEN

Jean Van de Beek van St. Elisabeth-Stokkem na ruim 1200 schoten.
Jeu Bemelmans van St. Sebastianus-Puth.
Harold Bessems van St. Paulus-Epen.
Jacques Braken van St. Hubertus-Gulpen bij het 155e schot.
Peter Brull van St. Barbara-Meerssen.
Harie Craemers van St. Michaël-Thorn.
Jean-Louis Custers van St. Monulfus en Gondulfus-Rotem na meer dan 1000 schoten.
Roger Dartu van St. Martinus-St. Maartensvoeren na meer dan 500 schoten.
Ber Deters van St. Pieter-Elen na 158 schoten.
Martin Driessen van St. Urbanus-Maasniel, 92 treffers.
John Drippy van Garde des Tireurs de quartier vingt-huit bij het 74ste schot.
Jacques Duckers van St. Sebastianus-Eys bij het 104e schot.
Jan Duyckers van St. Sebastianus-Schimmert.
Peter Frints van St. Sebastianus-Margraten.
Henk de Haas van St. Martinus-Vlodrop bij het 102e schot.
Wim Hendrixx van St. Sebastianus-Ell na 148 schoten Dorpskoning en winnaar Pierre Huyskenstroofe (verschoten op 2 juni). Op 8 juni werd Wim Hendrixx na 176 schoten koning 1992 van St. Sebastianus-Ell.
Jo Jorissen van St. George-Simpelveld na 401 schoten.
Louis op de Kamp Dorpskoning van Vlodrop.
Paul van Lienen van St. Sebastianus-Herkenbosch.
Thieu Luysmans van de Breidelzonen-Kessenich.
Dave Maenen van St. Martinus-Niel bij As na het 250ste schot.
Georges Mathijssen van St. Martinus-Dilsen na het 220ste schot.
Fer Meesen St. Mauritius-Strucht bij het 451ste schot.
Frans Meizen van St. Remigius-Meerssen bij het 218e schot (2e achtereenvolgende maal).
Ruud Meuleners van St. Jan-Nieuwstadt na 73 schoten.
Jac Naus van St. Hubertus-Kessel na 106 schoten.
Ger Nijboer van St. Gregorius de Grote-Brunssum.
Florent Opdenacker van St. Monulphus en Gondulphus I-Maasmechelen na 265 schoten.
Wiel Peters van St. Andreas-Melick.
H. Puts van St. Petrus-Roggel.
Frans Roosen van St. Sebastianus-Gronsveld.
Gerrie Salden van St. Monulphus en Gondulphus II-Maasmechelen.
Peter M. Scholtes van St. Sebastianus-Mheer.
Peter Snijkers van St. Martinus-Kessenich.
Jan Thielen van St. Sebastianus-Heerlen Raymond Vanderheyden van St. Sebastianus-Mechelen bij het 282e schot.
Mevr. van de Velden-Peulen van St. Barbara-Reuver na het 124e schot. Voor de tweede achtereenvolgende keer (sedert de toelating van een vrouwelijke koning) is hiermee een dame koning van St. Barbara-Reuver.
Eddy Vanhelden van St. Catharina-Neeroeteren.
Hans Verbunt van St. Antonius-Stramproy.
Theo Verslegers van St. Anna-Voorshoven na 165 schoten.
L. Vleeshouwers jeugdkoning St. Antonius-Stramproy.
Jan Volders van St. Joseph-St. Geertruid.
Leo Voncken van St. Hubertus-Ubachsberg bij het 131ste schot.
Ron van der Vorst van St. Cornelius-Irene Posterholt.
George van de Wier van St. Brigida-Noorbeek.

JUBILARISSEN*25-jarig lidmaatschap*

J. Ariaans	St. Joseph-Buchten
P.A. Beckers	St. Urbanus-Montfort
L.J. Bessems	St. Paulus-Epen
P.L.C.M. Camps	St. Salvius-Limbricht
H.Th.H. Coenen	St. Urbanus-Montfort
W.A. Cuypers	St. Stephanus-Dieteren
J. van Dooren	St. Lambertus-Neeritter
J.W.G.H. Erdkamp	St. Andreas-Melick
H.M. Geelen	St. Stephanus-Dieteren
G. Geelen	St. Barbara-Tungelroy
P. Geelen	St. Barbara-Tungelroy
J. Gelissen	St. Joseph-Buchten
H.E.J. Gootzen	St. Andreas-Melick
M.W. Hodselmans	St. Joseph-Buchten
J. Janssen	St. Joseph-Buchten
R. Janssen	St. Joseph-Buchten
J.P.H. Kessels	St. Anna-Maasbree
R.P. Knippenberg	St. Servatius-Raam
A. Kurvers	St. Joseph-Buchten
G.J.H. Loch	St. Paulus-Epen
H.J. Louis	St. Sebastianus-Puth
J.H.M. Maessen	St. Urbanus-Montfort
P. van Neer	St. Petrus & Paulus-Susteren
G.W.H.M. Peters	St. Andreas-Melick
G. Peters	St. Barbara-Tungelroy
P.J.G. Pisters	St. Urbanus-Montfort
O.J. Potma	St. Lambertus-Oirsbeek
M. van Ratingen	St. Barbara-Tungelroy
A. Reinders	St. Joseph-Buchten
Jacob Rohmen	St. Sebastianus-Herkenbosch
Agnes Rohmen	St. Sebastianus-Herkenbosch
J.J.G. Roumen	St. Urbanus-Montfort
J. Rutten	St. Barbara-Tungelroy
H.A.J. Schattevoet	Wilhelmina-Horst
H. Schroeten	St. Barbara-Tungelroy
J.H. Swelsen	St. Sebastianus-Puth
H.G. Zeegers	St. Urbanus-Montfort

40-jarig lidmaatschap

S.J.M. Beugels	St. Lambertus-Oirsbeek
J. Dohmen	St. Andreas-Melick
C.H.P.M. Füsers	St. Urbanus-Maasniel
Th. Gerrits	St. Urbanus-Montfort
W.A. Hendrixx	St. Andreas-Melick
H.M.M. v.d. Kerkhof	St. Job-Leuken
P. Koolen	St. Petrus & Paulus-Susteren
J.Th. Smeets	St. Urbanus-Montfort
L. Suylen	St. Urbanus-Montfort

55-jarig lidmaatschap

Fr. Claessen	St. Andreas-Melick
H. van Melick s.j.	St. Andreas-Melick
P.A.H. Nissen	St. Urbanus-Montfort
W. Peters	St. Andreas-Melick
Keub Roumen	St. Sebastianus-Herkenbosch

WIJ GEDENKEN

Frans Lienaerts, meer dan 30 jaar lid van St. Joseph-Sweykhuisen. Overleden op 12 mei in de leeftijd van 69 jaar.

Wiel Backus, 24 jaar lid van St. Martinus-Maasbree. Overleden op 15 mei in de leeftijd van 70 jaar.

Wiel Roost, ruim 40 jaar lid van St. Barbara-Leveroy. Overleden op 28 mei in de leeftijd van 66 jaar.

Mathieu Heckmans, lid van St. Sebastianus-Eygelshoven. Overleden op 30 mei op 62-jarige leeftijd.

Herman Brouwers, lid van St. Lambertus-Neeritter. Overleden op 2 juni op de leeftijd van 61 jaar.

H. Camp, ruim 60 jaar lid van St. Antonius-Stramproy. Overleden op 4 juni op 80-jarige leeftijd.

Sef Meuwissen, lid van St. Petrus en Paulus-Susteren. Overleden op 13 juni op 66-jarige leeftijd.

Frits Peters, lid van Ons Genoegen-Siebungewald. Overleden op 6 juli in de leeftijd van 47 jaar.

Nico de Wolde, officier van St. Martinus-Holtum. Overleden op 7 juli in de leeftijd van 59 jaar.

Sjra Janssen, lid van St. Nicolaas-Heythuysen. Overleden op 8 juli in de leeftijd van 55 jaar.

Willem Litjens, ruim 57 jaar lid van St. Oda-Boshoven Weert waarvan 33 jaar voorzitter. Overleden op 9 juli op 81-jarige leeftijd.

Christine S.D.P.F.H.M.G. Gravin de Marchant et D'Ansembourg-Baronesse de Loë-Imstenraedt, beschermvrouwe van St. Hubertus-Gulpen. Overleden op 13 juli in de leeftijd van bijna 97 jaar.

Thom de Lange, lid en bestuurslid van St. Martinus-Houthem. Overleden op 13 juli in de leeftijd van bijna 47 jaar.

Miep Biermans-Bos, lid van St. Andreas-Melick. Overleden op 18 juli in de leeftijd van 53 jaar.

Frans Verlaek, bijna 60 jaar lid van St. Barbara-Leveroy. Overleden op 24 juli in de leeftijd van 76 jaar.

Mich Colbers, Generaal, oprichter van het fluit- en trommelkorps en oud-commandant van St. Martinus-Horn. Overleden op 24 juli enkele dagen voor zijn 70ste verjaardag. (Zie ook LS nr 12 pag 10).

Gerardus Kristus, ruim 60 jaar lid van St. Catharina-Stramproy. Overleden op 27 juli in de leeftijd van 76 jaar.

In Memoriam F.G. Scheren

Op 1 april j.l. overleed de heer F.G. Scheren. Greët Scheren vervulde vele functies binnen schutterij St. Eligius Juliana-Schinveld en werd om zijn talrijke verdiensten onder andere onderscheiden met de eremedaille in zilver, verbonden aan de orde van Oranje-Nassau. In 1988 werd Greët opgenomen in de Edele Eed-broederschap van de Souvereine Orde van de Rode Leeuw en de Heilige Sebastianus.

20 Jaren jong werd Greët Scheren in 1927 tamboer van schutterij Juliana. In mei 1948 achtte hij de tijd rijp om zich op bestuurlijk niveau voor zijn schutterij in te zetten. Twee jaar later reeds werd hij tot voorzitter gekozen. Onder zijn aanvoering vond in 1959 de fusie plaats tussen de schutterijen St. Eligius en Juliana. Zijn voorzitterschap duurde tot 1969, waarna hij erebestuurslid werd om vervolgens in de periode 1972-1979 toch weer als gewoon bestuurlijk actief te zijn.

Behalve op bestuurlijk gebied was Greët ook op andere fronten actief. Meer dan dertig jaar haalde hij voor de schutterij oud papier op. Tussen 1955 en 1963 was hij commandant, waarna hij nog vele jaren 2e commandant bleef. Ook maakte hij ontelbare loden kogels voor de zware buks.

Vanwege zijn grote inzet kreeg Greët Scheren in 1941 de rang van kapitein, waarna zijn vereniging hem in 1972 tot majoor en in 1979 tot generaal promoveerde. Verder wist hij zich in 1931, 1933, 1959 en 1987 met vaardige hand tot koning te schieten.

Door het overlijden van Greët Scheren verloor schutterij St. Eligius Juliana-Schinveld een gewaardeerd lid en goede kameraad. Moge hij rusten in vrede.

Frits en Angelien Scheren.

SCHUTTERSBLADE

Wat gaat gebeuren in dorp en gehucht,
dat volk in de straten rondom?
Een feestelijkheid klinkt in ieder gerucht,
klanken en kleur betoveren de lucht.
en dat roeren en slaan op de trom
al dat roeren en slaan op de trom!

Het zijn de schutters, zij komen er aan,
voorop fier de meester-majoor;
de Koning vol zilver achter de vaan,
zijn Koningin stapt trots naar hem aan
in hermelijn gedost en velours,
in hermelijn gedost en velours.

De stoet trekt op naar het jaarlijks tournooi
in de ruime zomerse wei,
zij vormen een optocht, eindeloos mooi,
zo'n zwier als deze stralende tooi
biedt alleen maar de schutterij,
komt alleen van de schutterij!

De schutters stappen stram in het gelid,
de ogen gericht voor zich heen,
gebruinde mannen, geoefend en fit,
geschraagd het geweer waar geen kogel in zit
en toch geen soldaten van steen,
maar echt geen soldaten van steen.

Zij vormen tezamen een feestelijk heer,
een sierstuk in hun uniform,
de schutter is als de schut van weleer,
het rijk dat hij dient is enkel zijn eer,
het recht en de vrede zijn norm,
het recht en de vrede zijn norm.

Zij dienen hun Keizer, hun Koning, de Kerk,
Zij behoeden een oud ideaal.
Hun stap is de stap van hun dagelijks werk,
zij zijn als de schutters samen nu sterk
aan hun hoofd stapt de generaal,
aan hun hoofd stapt de generaal.

Ze zijn vaandrig, fluiters of trommelaar,
trompetter of tamboer-majoor,
de vendels scheren de grond op een haar,
de klaroenen schallen, uitbundig en klaar,
en de fluiten spelen in koor,
al de fluiten spelen in koor.

De schutters maken het groot Limburgs feest,
stijlvol in de aloude trant,
zo schoon als vroeger ooit is geweest,
zo bruisend en kleurrijk, vreugdig het meest
wordt het weer in dit prachtige land,
wordt het weer in dit limburgs land.
In dit Limburgse land.

Paul Haimon.

De Schuttersbalade werd voor het eerst opgevoerd tijdens de Plechtige Eucharistieviering b.g.v. het OLS in Brunssum op 6 juli 1991.
In de dekenale Sint Gregorius de Grote Kerk voerden het Rumpens Mannenkoor '21 en het Harmonie-orkest Concordia uit Treebeek de Schuttersbalade op o.l.v. Emmanuël Pleyers.
De Schuttersbalade werd door Paul Haimon op tekst gezet en door Jef Penders gecomponeerd in opdracht van het Mannenkoor R.M.K. '21.

INHOUDSOPGAVE

Artikel	pag.
Colofon + voorwoord	1
Schutterij, O schutterij, waarom wilt gij geen broederschap meer zijn?	2
Adreswijzigingen	4
Het loffelijk broederschap 'St. Sebastianus' te Thorn (2)	5
Hoorngeschal bij schutterij St. Joseph-Waubach	7
Het verdreet van Limburg	8
Ut gilde van Wieërter stadsschötte Sinte Catharina 1480	10
Journalistenschietwedstrijd	11
Besturen vraagt kwaliteit	11
Eerste exemplaren Limburgse Schutterskalender voor OLS-zestal	13
St. Willibrordus-Obbicht	15
OLS-1992 -positief virus veroorzaakt OLS-gekte-	16
De maand april van de schutterskalender	22
De St. Martinusschuttersgilde(n) van Dilsen (2e vervolg)	23
Schutterij St. Georgius en St. Sebastianus-Beesel	25
Bloeiende schone verbergt haar ware ouderdom	27
Onder de schietboom	29
Tentoonstelling 'Zilver met een verhaal'	34
St. Sebastianus-Eys ontving koninklijke erepenning	35
Krantekoppen	36
Wij feliciteren	37
Wij gedenken	39
Schuttersbalade	40
Inhoudsopgave	40
Redactie	40

REDACTIE

- ★ Hoofdredacteur/Algemeen coördinator Nederland: Wim Pijpers Brouwerslaan 25 6093 GG Heythuysen; Tel. 04749-2868.
- ★ Algemeen coördinator België: Drs. Jan Gerits Groenstraat 56 3941 Eksel; Tel. 011-732960.
- ★ Schuttersbonden Berg en Dal, St. Gerardus-Amstenrade en Zuid-Limburgse Schuttersbond: Drs. Jos Gerits Soppestraat 12 6176 AM Spaubeek; Tel. 04493-2296.
- ★ Schuttersbonden Eendracht Maakt Macht en Juliana: Piet Hermans Hegstraat 13 6001 EW Weert; Tel. 04950-44548.
- ★ Schuttersbonden De Maasvallei en Maas & Kempen: Werner Smet Breeërsteenweg 124 3640 Kinrooi; Tel. 011-563132.
- ★ Schuttersbond Eendracht Born-Echt en Midden-Limburgse Schuttersbond: Drs. Jean Walraven Borgeind 21 6041 AP Roermond; Tel. 04750-18124.
- ★ Correspondent Z.L.S.B.: Fred Louwen Baron de Selysstraat 15 6301 JZ Valkenburg; Tel. 04406-42322.
- ★ Correspondent Schuttersbond Eendracht Born-Echt e.o.: Cor Voorter Maj. Evanslaan 1 6114 KR Susteren; Tel. 04499-1539.
- ★ Correspondente Schuttersbond St. Gerardus-Amstenrade: Yvonne van de Wall, Antoniusstraat 84, 6166 XL Geleen; Tel. 046-755123.

Van sommige illustraties is het ons, ondanks zorgvuldig naspeuren, niet gelukt de rechthebbende te vinden. Wij verzoeken derhalve rechthebbenden desgewenst met ons contact op te nemen.

De redactie.

kiek fotostudio

linge 29 - 5032 EV tilburg
telefoon 013 - 68 10 53

Specialisten
in het maken
van groepsfoto's

Mr Cas van Heugten

ADVOCAAT EN PROCUREUR

Rijksweg Noord 214, 6136 AE Sittard
Telefoon: 046-528899 – Telefax: 046-528900

Algemene rechtspraak, civiel recht, strafrecht,
sociaal verzekeringsrecht, adviezen, incasso's, slachtofferhulp,
verkeerszaken, letselschades, schaderegeling met verzekering-
maatschappijen en contacten met Duitse en Belgische advocaten.

*Maatwerk van exclusieve Schuttersjurken,
Communiejurken (Sissie-modellen)
en Bruidsjurken*

Mevrouw Meisen

*(voormalig coupeuse Hoenjet)
telefoon: 043-479528*

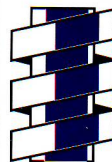
**HENDRIK
VAN DER PUTTEN**

**SLAGHOEDJES
SCHUTTERIJKRUIT
REPARATIE - HERLAAD APP.**

**Zwartbroekstraat 28, Roermond
Telefoon 04750-30688**

drukkerij *sinds 1935*
LIMBURGSCHЕ POST B.V.

Heerstraat Noord 69
6099 AW Beegden (NL)
Postbus 5033
6097 ZG Beegden (NL)
Telefoon 04747-1651
Telefax 04747-2891

C. VANGOMPEL
METAALBEWERKING

**ERKEND
WAPENMAKER**

ALLE HERSTELLINGEN.

VERVAARDIGEN VAN BUKSEN

KALIBER 12 EN 16 MET

VERNIEUWD GRENDSEL- EN

AFTREKSYSTEEM.

**Boshoekstraat 26 - B-3665 AS
Telefoon: 09-32-89-658174
Telefax: 09-32-89-659353**

LIMBURGSE BIER SPECIALITEITEN
VAN DE MERGELLANDBROUWERIJ

**GULPENER
SJOES**

LIMBURGS
KONINGSPAAR